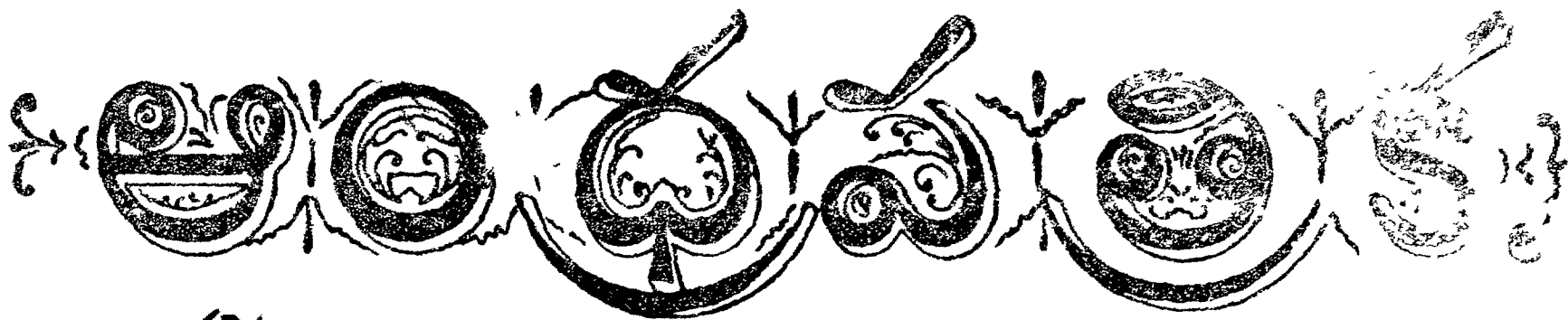

కాంగ్రెసు వృత్తాంతము

Register No M. 1118 చందా నంబు 1-కి 24-0-0. పి.డి.వ.త్ర.క 1-కి 0-1-6

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును
Post Box No. 212. Telephone No. 2544.

Vol. 14 } చెన్న పట్టణము 1926-వ నంబు దినంబరునెల 31-వ తేది శుక్రవారము } No. 280
 సంపుటము ౧౪ } శ్రీ అక్షయనామసంవత్సర మార్గశిరమాస బహుళ ద్వాదశి. } సంచిక ౨౩౦

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గాఢ గొప్పవారిచే వేలకువేలు యోగ్యతాపత్రములు వాందియ్యున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము నకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
 పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును
 వెనుగుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవల శరీర
 మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి సేహమున
 కావోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును

దగ్ధను తగ్గించును దురదను తొలగించును.

విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింటు నుండదగినది.
 అమృతాంజనండిపో, 6, 7 తంబుళెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రెరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

నైకలును తయారు చేయుటయం దొక నూతన పద్ధతి.
 వర్తకునికి లాభకరమైనది స్వంతదారునికి ప్రతిష్ఠామైనది

హెర్కుల్స్ నైకిల్స్ పలురంగులతో తయారు చేయబడినది.
 (బ్రిటిష్ వారిచే తయారు చేయబడినది. అమితముగా తయారగుటచే
 చౌకగా విక్రయించుటకు వీలైనది) 611

వేరునందు
హెర్కుల్స్

బలమునందు
హెర్కుల్స్

1-కి ధర ర్పు 83 లు మాత్రమే

ఎలుపు, ఆకుపచ్చ, నివ్వరంగు, ఊదా, అన్నిరంగులు కలిసిన రంగు మొదలగువాటిలో గలవు.

Sole Agents.—ENGLISH CYCLE & MOTOR IMPORTING Co, 9 Broadway, Madras
 Sole Agents for RUDGE, PEARL & INVICTA CYCLES

WANTED.
 Candidates for Telegraph and Station Master's Classes Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas Stamp 3108
 Apply to —
 Imperial Telegraph Collage, Delhi

“తొమ్మదాంధ్ర మహాభారతము”
 ఆది, సభాపర్వములు 3286
 వెల 0—12—0 మాత్రమే
 పుస్తకముల కేటలాగు పుచితము
 సుజనరంజనీముద్రాశాల కాకినాడ

ఆరూఢము 3268
 ధర్మన్యాయంబు ప్రశ్నలును, లేఖ వ్రాయుకాలము
 తో నహా, పంపించిన, బహుంపగును 1 ముద్రు 5 ప్రశ్న
 లకు ర్పు 1-0-0 పై ప్రతి ప్రశ్నకును గ్పు 0-4-0 వి. పి.
 అచ్చులు ప్రశ్నేకము. బాంబేలోనివారును,
 Vengapet, Sholinghur (P O)

మహాసూర్యావర్తి
 ప్రశస్తమైన యోగము ప్రతివారికి అవసరమయినది
 నలభైరూపుల, నోటాకీరూపుల, కాళ్ళు 5లు ముద్రలు, నోటి
 పూత, సంజీవనీమందు, మొదలగు ప్రత్యేకకారమున నున్న
 యుగము శ్రీ మత్స్యలరాజావారి సంస్థానమున తయారయిన
 నవి-వెల రు 1-కి రు 5/-
 అన్నిరిసాయనశాల, ముక్కల(కృష్ణా)

ఆయుర్వేదాపధ రత్నాకరము
 చరకచికిత్సాస్థానము రు. 6
 ఆంధ్రభైషజ్యరత్నావళి రు. 2, భస్మప్రకాశిక రు. 1
 0264 దాక్షిణి శ్రీహరి కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ.

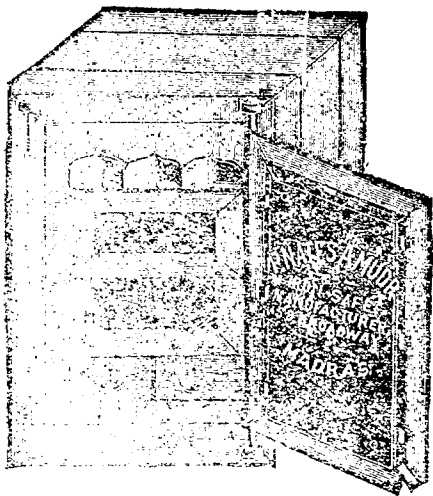
హిందూదేశము స్వశక్తివై
ఆధారపడి యున్నదా?
 ఔను, మీరెల్లరును దేశీయపరిశ్రమలకు ప్రోత్సహమొసంగినది.

ది మద్రాసు వెన్ సిల్ ఫ్యాక్టరీ,
 పోస్టుబాక్సు నెం 86, మద్రాసు.

సరసము

దృఢమైనది

నమ్మకమైనది

ఇప్పటికే మౌనము ప్రకారము బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుప పెట్టెలు ఈ దిగువ తెలుపబడినవారివద్ద అమ్మకమునకు సిద్ధముగా యున్నవి.
బాంసులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కోఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి. (1429)

పి. న. శే. శ. మొదలియార్,

ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు,
ప్రాప్రైటరు, 59, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.
నటరాజన్ ఎంజినీరింగు వర్కుసు.
ఐరన్ అండ్ బ్రాన్ ఫౌండర్లు

ఆయిల్ ఎంజినులు, మోటారులు, మెషినుభాగములు, మొదలగు సవిరిశేరుచేయుటయందు సమర్థులగువారు. రైనుమిల్లుకు కావలసిన

సిలండర్లు, పోంప్టింగు నట్టులు సరసముగా యివ్వబడును. సుబ్బరాయపిళ్లెగి, పెద్దనాయక్ పేట మద్రాసు. మెషినులకు సంబంధించిన భాగము లన్నియు ఆర్డరుయిచ్చినతయారుచేసి యివ్వబడును. ఈ తరములు వ్రాసిన బతులు వ్రాయబడును.

Powell's Extract of Golden

(8421)

పవలుగారి అమోఘమైన గెనో

నెగరోగమునకు

అద్భుతమైన గుణమిచ్చును.

ఆంగ్ల ఆయుర్వేద ఔషధములనుండి తయారుచేయబడినది.
ఔగ్రోగము, మేహరోగములు, మూత్రాశయము, మూత్ర పిండములయొక్క వాపు, శుక్లవర్ణము, బలహీనము, వీపులో నొప్పి మొదలగు వాటిని ఇది నమ్మకముగా కుదుర్చునట్టి దివ్యౌషధము.

గుణము:—6 మోతాదుల గెనోను పుచ్చుకొనిన తక్షణమే న్రవణము తప్పక నిలుచును. మరియు మూత్రసంబంధమైన చిక్కులన్నియు మాయమగును. మూత్రవ్యవహారము మంటకూడ తగ్గును. దానియొక్క గుణము తెలియుటకై ఒకసారి దానిని వాడవలెను.

తీక్ష్ణమైన వ్యాధికి బుడ్డి నెం 1 ఒకటికి ధర రూ. 1-4-0

దీర్ఘవ్యాధికి బుడ్డి నెం 2 ఒకటికి ధర రూ. 1-8-0

మా దివ్యౌషధములను సుప్రసిద్ధమైన దుకాణము లన్నిటిలోను దొరకును.

మా చిత్రవిచిత్ర క్యాటలాగునకై వ్రాయుడు.

ఈ తరము లన్నియు ఆంగ్లాండులో వ్రాయవలెను.

N. Powell & Co.,

Manufacturing Chemists,

Lamington Road, BOMBAY

నిరపాయ కరమైన ఎరాస్మిక్ సబ్బుబిళ్లలు

ప్రతి ఒక్కరికి తగినవి-బిడ్డలకు స్నానముచేయుటకు-తల్లికి యవ్వనమునందున్న అందము

శాశ్వతముగా యుండుటకును, తండ్రికి పరిశుద్ధ మిచ్చుటకును శ్రేష్ఠమైనది. మిక్కిలి సున్నితముగా సువాసనచేర్చబడినది. మితవ్యయము గలది. అరిగి పోయినప్పుడుకూడ మొదలనుండి నల్ల మంచి సువాసన గలిగియుండును.

ఈ రకము, ఇతర సుప్రసిద్ధమైన ఎరాస్ మిక్ రకములు అన్ని దుకాణములందును దొరకును.

2039

"ఎరాస్మిక్" అత్తరు తయారుచేయునట్టి వారిచే

లండన్, పారిసులో తయారుచేయబడును. 2

ఒంగోలుతాలూకా కట్ర

(విలేఖరి)

ఒంగోలు, 27-12-26:—ఈసంవత్సరం మాతాలూకాలో బొత్తుగా వర్షములులేనందున లేతపైర్లు వెయ్యనేలేదు. మదురుకారునవేసిన జొన్న మొదలయినపైర్లు సకాలంలో వర్షములేక పూర్తిగా యెండిపోయినవి. రైతులు భూములన్నియు చక్కగాదున్న వర్షముకొరకై ఎదురుచూచుచున్నారు. ఇకమీద వర్షములు కురియునను నాశలేదు. పైర్లువేయ నవకాశములేదు. ఎటుచూచినను ప్రబలమైన షామనూచనలు కన్పడుచున్నవి. ఈసంవత్సరం రైతులకు తిండికికూడా భావ్యములేదు. ఆహార పదార్థములయొక్కయు కాయభావ్యములయొక్కయు ధరలు రోజురోజుకూ పెరిగిపోవుచున్నవి. పైర్లకోజులక్రిందట రూపాయకు 5 మానికలు అమ్మినజొన్నలు, ఇప్పటికి 5 మానికలు ఇచ్చుచున్నారు. ఇచ్చటివర్షములు ఈతరుణము కనిపెట్టినా తీసుకుంటున్నయెంచి ముందుగా ఇతరప్రదేశములనుండి వేలకొ అడి బస్తాలు జొన్నలు వగైరా భావ్యమును దిగుమతిచేసి, నిల్వ యించి ధరలు ఇవ్వము వచ్చినట్లు పెంచుచున్నారు. మాతాలూకా గ్రామములలోని పాటకపులములు జీవనోపార్జిక కూలిదొరకునను ఆశతో, గుంపులుగుంపులుగా తెనాలి, బాపట్ల మొదలగు మాగాణి తాలూకాలకు వలసపోవుచున్నారు.

పశువులకు మేత బొత్తుగా దొరకుటలేదు. చాలగ్రామములలో రైతులు తమపశువులను పోషించలేక దూరప్రదేశములకు తోలుచున్నారు. ఏకొడ్డిమండియో తమ పశువులను దూర ప్రదేశములకు తోలుటకు మనస్సాప్యక నెల్లూరిజిల్లా గ్రామముల నుండియు గుంటూరిజిల్లాలోని ఇతరతాలూకాలనుండియు హెచ్చుధరలుపెట్టి కొనితెచ్చుచున్నారు. సామాన్యజనులు పాడి పశువులను మేపుటకు కత్తిలేక అమ్మజూపుచున్న జొనువారు లేకపోవుటచే ఏమిచేయలేక ఊరకొనుచున్నారు.

పల్లెటూళ్లలోని గుంటలు చెరువులు ఎండిపోయినందున చాలాచోట్ల ప్రజలు త్రాగుటకుగూడ నీరులేక కష్టపడుచున్నారు. కొన్నిగ్రామములలో జనులు మంచినీళ్ల కొరత అపవీచము 4 లేక 5 మైళ్లదూరము వెళ్లి తేచ్చుకొనుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. పాలములలో కంటిలన్ని యెండిపోవుటచే అక్కడ పనులుచేయుమనుష్యులకు పశువులను త్రాగుటకు నీరు ఇండ్లనుండి కడవలలో ఎత్తుకొని వెళ్లుచున్నట్లు తెలియుచున్నది ఇంకా ఎండకాలము వచ్చునప్పటికి ఈమాత్రము నీటియాధారముకూడా వుండదని జనులు భయపడుచున్నారు.

మాతాలూకా రైతుల దుస్థితి ఇట్లుండ శిస్తువసూలు తరుగముకూడా దగ్గరకువచ్చినది. స్థానికోద్యోగములు ప్రభుత్వము వారికి ఇచ్చటి విషమపరిస్థితు తెలిసిందినట్లు కన్పడుదు. ఇటీవల మాతాలూకాలోని అన్నిగ్రామములనుండియు ఈసంవత్సరం శిస్తువసూలు ఆపమని కోరుచు ఘోషారు 100, 150 మనూ జర్న జిల్లాకలెక్టరుగారికి పంపబడినవి. జిల్లాకలెక్టరుగారు పై వసూజర్న మీద ఇంతవరకు ఏచర్యయు తీసుకొనినట్లు కన్పడుదు. ఈసంవత్సరం పంటలవిషయమున్ను, ప్రజల కష్టములనుగూర్చియు స్థానికోద్యోగములు వాస్తవము తెలియపర్చినగాని ప్రభుత్వమువారికి కదలికవుట్టదు. ఒంగోలుతాలూకా తహసిల్దార్ గారున్న సజ్జకలెక్టరుగారున్ను, ఇప్పటి వాస్తవపరిస్థితులు ప్రభుత్వమువారికి నివేదించి, ఈసంవత్సరం పన్నులు ముజరా ఇప్పించువిషయమై గట్టిగా శిఫార్సుచేసెదరని నమ్ముచున్నాను. ప్రస్తుతము మాతాలూకాకట్ర నివారణకై ప్రభుత్వమువారు వెంటనే ఈక్రిందిచర్యలను తీసికొని మాతాలూకా ప్రజలకు సహాయపడ ప్రార్థించుచున్నాను.

1. ఈ సం॥ పన్నులు ముజరా ఇప్పించుట ప్రస్తుతము జనవరివూర్సు వెంటనే ఆపువలయుట.
  2. ఆహారపదార్థములయొక్క ధరలను నిర్ణయించి కౌంట్రోలుచేయుట.
  3. త్రాగుటకు నీరులేక ఇబ్బందిపడుచున్న గ్రామములలో వెంటనే బావులను త్రవ్వించుట.
  4. తాలూకాలోని వేరేర్లు ప్రదేశములందు డిపోలను స్థాపించి చౌకధరలకు పశువులమేత సప్లయ చేయించుట.
  5. పాటకపు జనమునకు బ్రతుకు రెరుపు కల్పించుటకై నివారణసాధనములగు పనులు ప్రారంభించుట.
  6. అగ్రికల్చరల్ లోన్సు అట్టక్రింద రైతులకు రుణపొందని సహాయపడుట.
- ప్రభుత్వమువారు మాతాలూకా ప్రజల కష్టములను విచారించి ప్రైవేటులను త్వరలో ప్రారంభించి కొనసాగించెదరని నమ్ముచున్నాను. మద్రాసు శాసనసభలో మా గుంటూరుజిల్లా ప్రతినిధులు ఈవిషయంలో శ్రమపించి తాలూకాలో సంచారముచేసి పైర్ల అంచనాను గురించిన వాస్తవము విచారించి శాసనసభలో తగినచర్య తీసికొన వేడుచున్నాను.

1926 సం॥ డిసెంబరు 31 తేది శుక్రవారమును, 1927 సం॥ జనవరి 1 తేది శనివారమును, ప్రదర్శనములు.

సాయంత్రం నాటకము 4-ఘంటలకు

రాత్రి నాటకము 9-ఘంటలకు

యూదినముతో మొదలు యింక 3 దినములు వరకు మాత్రమే

చెన్నపురి కోటమైదానమునందు స్థాపించబడిన ఎస్సినేడు థియేటర్ లో

సి.కన్నయ్య కంపెనీ వారి వలన

దశావతారము ప్రదర్శించబడును

1926-వ సం॥ డిసెంబరు నెల 30-వ తేది గురువారము రాత్రి 9 ఘంటలకు

1927-వ సం॥ జనవరి నెల 2-వ తేది ఆదివారము సాయంత్రము 4 ఘంటలకు చెన్నపురి శ్రీమతి సరస్వతి బాయి ఆమ్మవారి సమదాసు చరిత్రమును ఈ థియేటరులో జరుపబడును.

టిక్కెట్ల ధరలు వివరము:—రు. 3, 2, 1, అణాలు 8.

C. CUNNIAH, Proprietor.

"STAR BRAND"

SULPHATE OF AMMONIA.

నక్షత్రపుమార్కు సల్ఫేట్ ఆఫ్ అమోనియా
ఎరువులన్నిటిలో నుత్తమమైనది

విశేషముగ నుపయోగపెట్టబడుచున్నది.

అందరిచేతను మంచినది పొందబడ్డది.

ఓ వ్యవసాయకులా రా!

అమోనియాకు సమానముగ నెరువుకలదా? మీరు ఎప్పుడైనా నుపయోగించియుంటిరా? వేలమంది దానిని పరీక్షచేసిరి. లాభకరముగానున్నందున, విశేషముగ కొనుటకు వచ్చుచున్నారు.

ఎరువులన్నిటికిని రాజైన యాసల్ ఫేట్ ఆఫ్ అమోనియాను, వరి చెఱుకు, పొగాకు, రాగి, పజ్జలు, జొన్నలు, తేలుపాకులు, ద్రాక్షతీగలు, నిమ్మచెట్లు, వారింజచెట్లు, ఉల్లిగడ్డలు, బంగాళాదుంపలు, పసుపు, అరటి, కొబ్బరిచెట్లు మొదలైనవాటికి ఉపయోగించవచ్చును. నీటిలో వేయగానే కరుగును. వెంటనే పైర్లు వినియోగపడును. చెడువాసన యెంతమాత్రమును లేదు. మతాచారములకు వ్యతిరేకమైన వస్తువు యెంతమాత్రమును చెల్లబడలేదు. అంతే గాక, ఇంతకంటే చాకడైన యెరువు మరొకటిలేదు.

ఒక్కొక్కపైరుకు ఎంతెంతవేయవలసినది, యేలాగు వేయవలసినది, మొదలైన వివరములను మాకుగాని, యాక్రింద తెలుపబడిన మాకంపెనీ ప్రచారకులకుగాని, సర్కారు వ్యవసాయపు యిలాకావారికిగాని వ్రాసినయెడల వివరములు తెలియగలవు.

డిపోజిటుములు.	విలాసములు.	ప్రచారకులు.
సామర్ల కోట	ఇండ్లో అగ్రిడిపో బోర్డు పెత్తయ్యగారింట్లో	వి. రామకృష్ణశర్మగారు
బెజవాడ	ఇండ్లో అగ్రిడిపో (పెద్ద పోస్టాఫీసు దగ్గర)	R. లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రిగారు
తెనాలి	ఇండ్లో అగ్రిడిపో (రైలుస్టేషనుదగ్గర)	"
చినగంజాము	కరణం చినరామయ్యగారు	కరణం చినరామయ్యగారు
నెల్లూరు	చెరుకుమూడి లక్ష్మీనరసయ్యగారి డిపో	C. పట్టాభిరామయ్యగారు
కొడవలూరు	వైడా సుబ్బరామయ్యశెట్టిగారు	వైడా సుబ్బరామయ్యశెట్టిగారు
నాయుడుపేట	కే. కృష్ణరావుగారు	కే. కృష్ణరావుగారు
కోడూరు	సి. వి. సుందరరాజముగారు	సి. వి. సుందరరాజముగారు
కడప	ఇండ్లో అగ్రిడిపో	M. నర్సయ్యరావుగారు
వేంపల్లి	ఏటూరు వెంకటసుబ్బయ్యశెట్టిగారు	ఏటూరు వెంకటసుబ్బయ్యశెట్టిగారు

వీరివద్ద లభించును

80 పౌనుల తూకముగల 'నక్షత్రపు' మార్కుగల సల్ఫేట్ ఆఫ్ అమోనియా బస్తా 1 కి రు 8-8-0 వంతునైన వ్రాయబడినవారివద్ద లభించును.

ఫలితము చాలయెక్కువగా నుండవలెననుకొరిక గలరైతులకు, సల్ఫేట్ ఆఫ్ అమోనియాతో, నక్షత్రపు మార్కుగల నూపర్ ఫాస్ ఫేటుకుడ పైరులకు నుపయోగించవచ్చును. ఇదిమాడా మాడిపోలలో నమ్మబడుచున్నది. 112 పౌనుల తూకముగల బస్తా 1 కి రు 8-8-0 మాత్రమే.

ఒకేమాదిరిగాని లేక రెండుమాదిర్ల యెరువులను ఒకేపర్యాయము నాలుగుబస్తాలు కొనువారికి, రైలుకర్వులు కంపెనీవారు భరించి, అదేమెలకే కొనువారికి సమీపముందుగల రైలుస్టేషనుకు పంపుదురు, టోకుగా కొనువారికి ఇంకను చాకగా నమ్మబడును

Fertiliser Propaganda of India, Limited.,
Secretaries:—SHAW WALLACE & Co., MADRAS.

వి.యస్.శాస్త్రి & సన్స్

తెనాలి, గుంటూరుజిల్లా.

సులోచనములు శాస్త్రప్రకారం ప్రదేశము ననుసరించి
పరీక్షించి యివ్వగల సమర్థులు:

స్వామి శ్రద్ధానందుని మరణము
వీలూరు

వీలూరు, డిసెంబరు 28:—శ్రీ శ్రద్ధానందుస్వామి వారి దుర్మరణమునకై సానుభూతి తెలుపుటకు వీలూరు విద్యార్థి సంఘపక్షమున 26 తేది సాయంత్రము 6 గంటలకు శ్రీ గాంధీ ఆంధ్ర జాతీయ మహా విద్యాలయమునందు మహా రాజశ్రీ గజవల్లి రామనంద్రరావు పంతులుగారి ఆధ్వర్యమున క్రింద నొకసభ జరుపబడెను. దానికి పట్టణములోని అన్ని పాఠశాలలనుండి విద్యార్థులే తొందరికీ ప్రభుత్వమున ఆధ్వర్యమునందు శ్రీ స్వామివారిని గురించి చెప్పుచు స్వామి దేశసేవయు హిందూ మతోద్ధారణకై ఎట్లు పాటుబడినదియు వారల సనాతన మతమును వృద్ధిచేయుటకువారు చేసిన పనిని విశేషముగా తెలుపుచు స్వామివారు మరణించినప్పటికి వారి పనిని అందరు పూర్తి చేయవలయునని కోరిరి. తరువాత వీలూరు ఆర్యసమాజకార్యదర్శి గారగు డాక్టరు జోగయ్యశర్మగారు, బసవరాజుగారు, రంగ శాయిగారు స్వామివారినిగురించి యుపన్యసించిరి. తరువాత యాక్రింది తీర్మానములు చేయబడెను.

1. శ్రీ శ్రద్ధానందుస్వామివారిని, మహమ్మదీయులతో కడు మిత్రులుగా, దుర్మరణమునకు పాటుబడినందుకు వీరిమొక్కు అనుమతి తెలుపుచు, శ్రీ స్వామివారి ఆత్మకు భగవంతుడు శాంతి నొసగవలెనని కోరుచున్నారు.

2. శ్రీ స్వామివారు దేశాన్ని తే తమ ప్రాణము లర్పించిరి అట్టి హిందూమతోద్ధారణకై ప్రతివిద్యార్థియు తన భర్తయు నిర్వర్తించవలెనని కోరుచున్నారు.

3. శ్రీ స్వామివారి రంగుపటముకంటే విద్యార్థులతరపున నిర్మించవలెనని కోరుచు, దానికి చందా పనులుజేయుటకై ఒక సంఘమును నిర్మించ గోరుచున్నారు.

సంఘసభ్యులలో నొకరు స్వామివారి జ్ఞాపకార్థము ప్రతియేటను యొకవ్యాసరచనపోటీపరీక్ష సంఘపక్షమున పెట్టుటకై ప్రతిసం॥ ఒక బంగారుపతకము నిచ్చెదనని తెల్పిరి. అంతట సభ ముగించబడెను.

(ఒక విలేఖరి)

* * * * *
శ్రీమత్ స్వామి శ్రద్ధానందులవారు-జాతీయ పునరుద్ధరణభావములు

శ్రీ శ్రద్ధానందుస్వామివారు 1926-వ సంవత్సరమున "హిందూసంఘటన" అను నొక ప్రశస్తమ గ్రంథమును వ్రాసి ప్రచురణ గావించియున్నారు. శ్రీస్వామివారు గడవిన 18 వత్సరములనుండి నిరంతరకృషిసల్పి వ్రాసిన గ్రంథములన వారి భావములు స్పష్టముగ అందు పొందుపరచబడుచున్నవి.

శ్రీ స్వామివారి భావములు

1. ప్రతిపట్టణమునందును, నగరమునందును హిందూమందిరమునకే నొక గృహమును నిర్మించవలెను. అది విశాలమంతమైన సుమారు 25,30 వేలవరకు బనులు సమావేశమగుటకు తగిన వీధుగలదిగ నుండవలెను. ఆ మందిరమునకు రాష్ట్రమందిరమునకే రీడవలెను. రాష్ట్రమందిరావరణములో భారత భావాన్నత్యమును, కీర్తిబలాధిక్యమును, విజ్ఞానసంపదను, ఆధ్యాత్మిక అతిశయమును సూచించు చిహ్నము లనేకము లుండవలెను.

2. ప్రస్తుతము భారతజాతికి నశించియున్నది. ఆ శక్తిని పునరుద్ధరణము చేయవలెను. అట్లుచేయుటకు కీర్తి లిలార్ణవ మొదటి మెట్టు. ధైర్యసాహస విరాజిత సత్త్వవర్తన లెంక వమెట్టు. జాతీయాన్నత్య విశేషములను గ్రహించుట మూడవ మెట్టు. కావున ప్రతిమందిరములోను కుస్తీ, సాము, గరిడీలు చేయుటకును, ఆటపాటలు భారాశముగ అడుగొనుటకు వీలుండవలెను.

3. ప్రతిదినమును అందు భగవద్గీతా ప్రశంసయును భారత రామాయణాదిపతనమును చేయవలెను. పూర్వాచార పరాయణులీ పనికి సర్వవిధముల తగియుండరు. లోకశరణానముగలవాడు, దేశకాల పాత్రములకు తగినరీతిని రాముడు మొదలగువారి ధీరత్వము, ధర్మాదరణ మొదలగు విషయములన అందరికి తెలియనట్లు బోధించవలెను.

4. గోమాత, భారతీయుల కెన్నియోవిధముల పుష్పమైనది గనుక కొన్నిగోవుల నామందిరమున పోషించుచు వలెను.

5. సరస్వతిమాత, భారతీయులకు సర్వవిద్యా సవిత్రీగాన, సరస్వతిమాత సారాధిపతులకు నానావిధ

పోషణయనియును విద్యాపోషణకు పుస్తకభాండాగారములు ఆత్యవసరము గాన వీలైనన్ని భాండాగారముల నేర్పాటుజేసి గ్రామమందలి ప్రతివారును అంతరిపుస్తకములను చదువునట్లు ప్రోత్సహము చేయుచుండవలెను.

6. సావిత్రిపూజయన బ్రహ్మోపాసన యని అర్థము. సావిత్రిపూజ ఆధ్యాత్మిక విజ్ఞానము నచిరకాలములో సమకూర్చును. కావున గాయత్రిమంత్రమును మందిరముఖద్వారముకడ ప్రతి లాడగట్టి పెద్దయత్నములతో గాయత్రిమంత్రము నధనహితముగ చిత్రించవలెను.

7. కుమార్తెగూపిణియగు భవతమాత చిత్రపటము నొకదానిని పెద్దపైజాన తయారుజేయించి నేయించవలెను.

8. విశ్వవ్యాసుని విజ్ఞానమును పరమతస్సహనమును కాశ్యపాక్షుని ఆత్మవిజయమును సూచించు యితరపటము లక్కడ కట్టవలెను.

ఇట్లు గావించిన దేశము త్వరలో వృద్ధికి రాగలదు.

అ. హనుమయ్య

గ జ దొంగలు

ఇదియొక యత్యద్భుత అపరాధక పరిశోధక నవలారాజము. రసాయనశాస్త్ర పాండిత్యము గల దొంగలు చేయగల ఘాతుక కృత్యము లెంతయు భయమును గలిగించును. ఈ నవల చదువుటకు చాల ఉత్సాహకరముగానుండును ధర 1-కి అణాలు 6, పి. పి.

ఇర్లు అణాలు 3, 2 నవలు కొనువారికి పి. పి. ఇర్లు లేదు.

సుఖసంజీవిని

ఇది ప్రతి పురుషులకును చాలా ఉపయోగకరమైనది. దీనితో వచ్చెడు డ్రైక్స్ నోటిసుప్రకారము ఉపయోగించిన చాలసంతోషము పొందవచ్చును. సంజీవిని 1-కి ధర రూ 1.

శరీర మర్తశాస్త్రము

64 విధ చిత్రపటములతో ధర రూ 1-0-0.

ఎం. ఎస్. సరస్వతి అందు కంపెనీ,

నెం 11 ఆరుముగం పేధి, మదరాసు.

లకోటా ప్రశ్నలు

పోదా చూడవలెను! ఆనందించి తీరవలెను!!

అజమీరు కాపరసులను సయ్యద్ అబ్దుల్ సమద్ అమీల్ గారు వర్తమాన, భూత, భవిష్యత్కాలములు విశదముగా చెప్పటలో వీరికి అద్భుతమైన ప్రజ్ఞ కలదని నేను తో మహారాష్ట్రముగా విన్నవించుచున్నాను. నేను వ్రాసిన హాటలు యథార్థములని ఒక్కసారి వీరినిపరీక్షించినవారు ఒప్పుకొని తీరుదురు.

బండి శ్రీహరిరావు,

స్పెషల్ తహశీల్ దారు పాండ్యూటి కృష్ణ 15-4-1917.

మియిన్వలనచ్చిన యే 5 ప్రశ్నలకై నను సరియైన జవాబులు వి. పి. గా రూ 1-4-0 లకు పంపబడును. మిశ్రేరు, మి తల్లిశేరు, మి తండ్రిశేరు వ్రాసిన చాలును. పోదా చూచినవారు మాకు పంపిన యోగ్యతాపత్రములే మాఫలముల నిదర్శనములు చాటుచున్నవి. మ రా:—యీక్రిందివిలాసమునకు వ్రాసిన మోసముండదు.

యునాని జ్యోతిషాలయము,

గోపాలపురంకొత్తపేటపోస్టు తూర్పుగోదావరిజిల్లా

హిందూజన్మ రెన్సు (18-10-26)

హిందూ జీవభీతిమాకంపెనీ పి. టెడ్; స్థాపితము 1908.

అన్ని విధములైనటువంటి జీవభీతిపాలనీలను ఇమ్మ మొదటితరగతి ఇండియాకంపెనీ.

ప్రత్యేక లక్షణములు

3194

- (1) తక్కిన శ్రీమహిమము, (2) ఎక్కిన లాభము, (3) అనోపాశ్రిత కార్యకర్త, (4) భారతమైన వరములు, (5) దయగల గొప్పవాక్యము, (6) తనదని నిరూపించిన ముఖము సామర్థ్యము లుండవలెను.

బహుభుక్త సిద్ధిగుణవారీ వ్రాసిన బదియగలది.

K. P. DMANABHAPAI, B. A.,

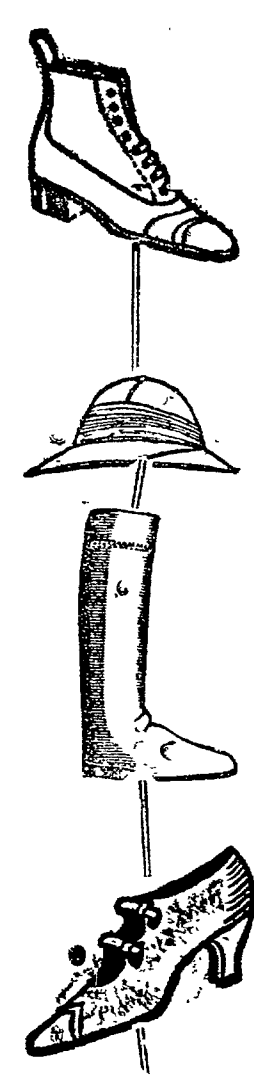
Secretary Madras Branch

తొంద 180 037-

Mount Road, Madras

వీటి కన్నీటికిని మేలయిన రంగులు గలవు

Bobba

మృదువైన చర్మమైనను, రంగుపూసిన చర్మమైనను, తెల్లటి తోలు అయినను, టోపీలయినను, వెల్లింగ్ టా బూట్సులయినను, తోలుతో చేసిన యితర సామానైనను వీటికన్నీటికిని “కోబ్రా” రంగు చాలా ప్రసిద్ధమయినది.

“కోబ్రా” పేరు జ్ఞాపకముచుకొని మీషాపు యజమానుని మేలయిన రంగులు యివ్వమని అడుగుము. అతడు “కోబ్రా” రంగు లనే యిచ్చును.

తయారు చేయువారు

బెత్ అండ్ ప్లాట్, లిమిటెడ్.

వాట్ పోర్టు, 2250

ఇంగ్లాండు

ఎల్ల చోటులందు దొరకగలదు. (2)

నలుపు
గోదమరంగు
ఎరుపు
కమలిన నలుపు
తెలుపు రంగు

కాన్సిల్లో చేయుపనిని గూర్చి వచ్చిన తీర్మానములోని విశేషములు

(ఆంధ్రులొచ్చిన వోటు వివరం)

కాన్సిల్లో మంత్రులను తీసుకొనగూడదనియు జాతీయ పురోవృద్ధి గోరు వ్యవసాయము, ఆర్థికము, పరిశ్రమలు, యీ శాందారులు, రైతులు, పెట్టబడిదారు, మానివాడు మున్నగు వారికుండు అంశములలో తీర్మానములు మున్నగునవి పెట్టవలె ననియున్న తీర్మానములను జే. యం. నేనుగూర్చి పెట్టెను.

ఈతీర్మానములో మినిస్టర్ తీసికొనగూడదనియు జాతీయ పురోవృద్ధి గోరు వ్యవసాయము మున్నగువాటిని గూర్చి తీర్మానములు కాన్సిల్లో పెట్టినమంత్రుల సహాయము అందు స్పదనియు అదియు నొకవిధమైన సహకారమేయనియు గావున సంపూర్ణముగ కాన్సిల్లో నన్ని విషయములలోను స్వరాజ్యము వచ్చువరకు ప్రతిరోధించుటయే ముఖ్యమనియు కలకత్తా లో సర్వేంటు అను డైనికపత్రికను నడుపు బాబు శ్యామసుందర చక్రవర్తి ఎదిరించి మాట్లాడెను.

రెంగాలు ప్రతినిధి బసంతకుమారముజుందారుమాడ శ్యామసుందర చక్రవర్తినే అనుసరించి మాట్లాడెను. అసలు తీర్మానము జే. యం. నేనుగూర్చి. బ. రంగస్వామి అయ్యంగారు సత్యమూర్తిగార్లు బలపరచుచు మాట్లాడిరి. సత్యమూర్తిగారు మాట్లాడుతూవుంటే యీతీర్మాన ప్రకారము మదరాసు కాన్సిలులోని మంత్రులను నిరాకరించుదురాయని ప్రశ్నలు వేసిరి. మదరాసులో స్వరాజ్యవాదులు 44 గురే వున్నారు. పరిస్థితులు ఏలావుండునో చెప్పలేననిరి. పండిత మదనమోహన మాలవ్యా యీతీర్మానముపై మాట్లాడుచు మంత్రులనుగూడ తీసుకొనునటుల నున్న మిగతా తీర్మానమంతయు మా పార్టీ ప్రోగ్రాములనే యున్నదనియు మాపార్టీకి స్వరాజ్య పార్టీకి విశ్వవ్యాసుని కుదురుననియు చెప్పెను. మంత్రుల నియామకము స్వరాజ్యవాదులు ఎక్కువగా వచ్చిన రాష్ట్రములలో చాలవరకైనది గావున ఆ విషయము తొలగించిన బాగుండుననెను.

ఈతీర్మానముపై మాటలాడినవారిలో మాలవ్యాశ్రీ మాటలాడినపుడు బహుశాంతముతోను ప్రతినిధులకు వినయ పూర్వకమైన నివేదికతనెను మాట్లాడెను.

బాబు శ్యామసుందర చక్రవర్తి మాట్లాడుటలో సంపూర్ణ త్యాగము కనబరచుచు దేశమునకుతనప్రాముఖ్య అధ్యమును బలియిచ్చి దేశానికిమును అనుభవించుచున్న అవతారమును కన

బరచెను. మహాత్మాశ్రీ అనుచరులలో ప్రారంభమునండి యీ యనయొకకు వయస్సున పెద్దవాడైనను త్యాగములోను దేశము కొరకు పనిచేయుటలో కనబరచు ఉత్సాహములో యువకుని వలెను మాట్లాడెను మాట్లాడుటలోనే గాక క్రియలోగూడ నటులనే యుండును.

సత్యమూర్తి రంగయ్యంగార్లు ఉపన్యాసములలో వ్యక్త లనుగూర్చియు కాన్సిల్లోచేయు పనివిషయములలోను చెప్పి సంభాషణలలో చతురతను కనబరచే మాటలను సుపయోగించే వారు.

పై తీర్మానమునకు సంబంధించిన దానిలో కాన్సిల్ బడ్జెటును త్రోసివేయు అంశములో అఖిలభారత కార్యనిర్వాహకవర్గము తీర్మానించుచుండునని అసలు జే. యం. నేనుగూర్చి తీర్మానములోనున్నది. కార్యనిర్వాహకపు కమిటీకి బదులు అఖిలభారత కాంగ్రెసు కమిటీయని యుండవలెనని బసంతకుమారముజుందారు సవరణ తెచ్చెను.

ఈసవరణ వోటుకు వచ్చినది. నాయకులలో చాల మందికి కార్యనిర్వాహకవర్గ మేయని యుండవలెనని యున్నది. కాని వోటింగులో ప్రతినిధులు నాయకుల అభిప్రాయమునకు వ్యతిరేకముగ నుండి బసంత కుమారముజుందారు సవరణకు అనుకూలురుగ నుండి నెగ్గినదని కేకలు వేసిరి.

అధ్యక్షుడైన శ్రీనివాసయ్యంగారు వోటింగునకు వచ్చిన తీర్మానములలో చాల విషయములలో చేతులు ఎత్తినంత మాత్రమున జూచి నెగ్గినది లేనిది చెప్పుచుండెడివారు. కాని యీ స వ ర జ తీ ర్మా న ము పై వో టింగు లెక్కపెట్టమని కార్య ద ర్శి రంగ య్యంగారిని నియమించిరి. లెక్కలో 30 మందిచే ముజందారు సవరణ నోడినదని వెలుబుచ్చిరి. అంతట ప్రతినిధులలోను ముజందారున్న విభజనకు పెట్టమని అమితమైన కేకలతో తొండు జేసిరి. ముజందారు సవరణలో కాన్సిల్లో వ్యవసాయవ్య మున్నగు సవరణలు వోటింగునకు పెట్టి వోడినవిమ్మట పై వివరించిన సవరణ తీర్మానము పెట్టిరి. అపుడు ప్రతినిధులలో నెగ్గినదని కేకలువేసిరి. అంతట అధ్యక్షులు సవరణ నెగ్గినటుల వెలుబుచ్చిరి.

ఈ సవరణ తీర్మానములో ఆంధ్రాదేశిగేటు లొక్క వ్యతిరేకముగ లేక కార్యనిర్వాహక వర్గముగాక అఖిలభారత కాంగ్రెసుకమిటీ యను ముజందారు సవరణనే బలపరచిరి.

గతవత్సరము వర్కింగు కమిటీ కా స న స భ లు జ రు గు న పు డే థ రు చు కా ర్య ని ర్వా

కవర్ము అక్కడనే కూడుచు నిర్ణయించుచున్నందున అది బాగా తేదని ప్రావరణనే బలపరచిరి. రాసవరణవల్ల బజ్జెట్టుకు గూర్చి ముందును అందులోని అంశములను గూర్చి అభిలభారత కమిటీ సభ్యులందరు ఆలోచించి తీర్మానములను గావించి గవర్న మెంటుకు బదులు చెప్పటలో తగినరీతిని చెప్పదురనే కారణంవల్లను యిందువల్ల అన్ని రాష్ట్రములలోను నెక్కువ ప్రచారము రాజకీయమున కలుగుననే కారణమువల్ల ఆంధ్రులందరు సంగీకరించి ఏకగ్రీవముగ వోటు నిచ్చి సవరణను గెలుపొందింప జేసిరి.

కొన్నిలునకు నెలుపల చేయవలసినపనినిగూర్చి

మాట్లాడినవారు

ఈ తీర్మానమును పండిత శ్రీహరి ఉపపాదించెను. ఇందుపై ఆంధ్రులలో శ్రీ ప్రకాశంపంతులుగారు బహు చక్కని సుపన్యాసమును యిచ్చిరి. వీరి ఉపన్యాసము అన్ని పార్టీలవారు బాగా నున్నదని వెలడించిరి. ప్రకాశంపంతులు గారు మామూలుఖద్దరు దుస్తులతోనే వచ్చిరిగాని పులెను దుస్తులను ధరించి కాంగ్రెసునకు రాలేదు. వీరు సుపన్యాసమిచ్చునపుడు శాంతముతోను విపులముగను నిచ్చిరి.

జెంగాలు ఆర్థి నెన్నుతో జైలుకు పంపిన

వారినిగూర్చిన తీర్మానము.

ఈ తీర్మానమును హార్నిమనుగారు ఉపపాదించి జైలులో సుభానుచంద్రబోసు మున్నగువారిని విచారణ లేకుండ నుంచుట గవర్న మెంటుది అక్రమమని ప్రతినిధులకు అమితమైన యుద్దేశమును కలిగించునటుల మాట్లాడెను.

హార్నిమనుగారు

హిందూదేశీయుని దుస్తులతో ఖద్దరును ధరించిరి. ఖద్దరు శాలువను వల్లెవాటుగ వేసుకొనెను. అతివిపులముగ తొందర లేకుండగను శాంతముతోను ప్రతిపాటయు గవర్న మెంటును సుండించుచు హిందువులు వెంటనే స్వరాజ్యమును సంపాదించు లెననియు అర్థమిచ్చునటుల మాట్లాడెను.

ఈ తీర్మానములు సద్దారు సగడత్ సింగు అను అకాలీ బలపరచుచు ప్రతినిధులలో అమితమైన యుద్దేశమును కలిగించు నటుల మాట్లాడెను. అన్ని తీర్మానములలోను నిచ్చిన యుపన్యాసములలో యీ తీర్మానపు ఉపన్యాసములు అమితోత్సాహమున కార్యదీక్షయు ప్రతినిధులకు కలిగించె నని చెప్పవచ్చును.

(ప్రత్యేక విలేఖరి)

గాంధీ దైవజ్ఞుడు

భవిష్యత్తును గురించి భర్తాన్యాయంబు 5 ప్రశ్నలు వ్రాసిపంపిన ఎడల సరియగు బదులు వ్రాసిపంపెదము ప్రశ్న వ్రాయుకాలము లేక జాతక-నఖతైనను తెలుపవలెను. 5 ప్రశ్నలకు రూ 1-0-0 పై ప్రతిప్రశ్నలకు రూ 0-4-0 ని. పి. ఖర్చులు 0-4-0 అవును. 2598

ఆంజనేయ స్వామి జ్యోతిషాలయము

విజయవాడ

ఆహా!! ఎంతమోసము!!

శ్రీగవర్న మెంటువారిచే సహాయము పొందుచున్న (State-aided) మాశ్వేత్వరీలో తయారయినటువంటి సిల్కు-బట్టలు ఇండియాలో ప్రతిమాక్లెట్టులోను 1918 సంవత్సరము నుండి ఆనగా 18 సంవత్సరములనుండి అమ్ముచున్నవానెసంగతి అందరకు తెలిసిన విషయమే.

1924 సంవత్సరములో గవర్నెంటువారి ప్రోత్సాహము న్ను లంపెనులోని జరిగిన చిట్టిపు ఎంపైరు ఎస్టాబ్లిషమెంట్ మా శిల్కు-బట్టలు పంపించియున్నాము సమరుబట్టలకు లంపెనునుండి మాకు వశమెడలున్నా సకస్థి కేటట్టున్నా బహుమతి యిచ్చి యున్నాడు. యిందువల్ల మాబట్టలయొక్క నాణ్యమున్నా అంచమున్నా మీరే ప్రాపించగలరు.

యిదేవల కొందరు ప్రజలను మోసపుచ్చేవలంపుతో నాణ్యముకానిబట్టలు తయారుచేసి మాబట్టలే అని నమ్మించి మోసపుచ్చుచున్నారు.

మాతాలూమా ప్రతిబట్టయందును మాచేరుపుండును మా చేరుతో పున్న బట్టప్రతీమే మాబట్టలని నమ్మువలెను కావలసినయెడల స్వాంతులను పంపింపూ ధరలు తెలియపర్చగలము.

ముప్పన సోమరాజు అండ్ పీర్సాజు,

శ్రీ లక్ష్మీ శిల్కు మేన్యూఫ్యాక్చరంగువర్కు

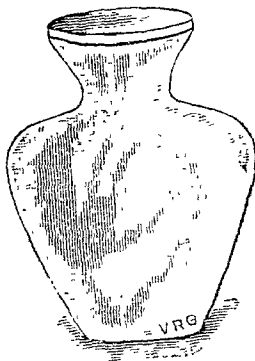
ప్రాప్రయిలర్సు, పెద్దాపురము.

తెలిగూఫ్ అడ్డను "శిల్కుగుమ్మ"

వర్తకుల కొకసలహా!

ఆలోచన ఎందుకు! నిర్భయముగా వారివారి స్వస్థలములనుండియే

లాభమును శ్రమపడకయే గడించవచ్చును.

ప్రతి ముఖ్యపట్టణమునందును మాకు ఏజెంట్లు కావలెను. వారికి జెండ్లి, బంగారునగలు, పాత్రలు, వేడుక సామానులు, పుష్కరాగములు, కెంపులుచే కట్టబడిన మోపులు, తోడులు, బెనరీలు, మొదలగునవి టోనుగా సరఫరా చేయబడును.

సవరం బంగారుకు, నీమివెండికి పూచీ నియ్యబడును.

పూర్తివివరములకు ఈడిగన విలాసమునకు వ్రాయును.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ.

నగలవర్తకులు, 25, మైసాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

తంత్రివిలాసము "ఉమ్మడియా" టెలిఫోను నెం. 2802.

కుదుర్పుటకంటే ఆటంకపరచుట మేలు

ఈ ప్రకారము చేయుటకు లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలను

Regd TradeMark

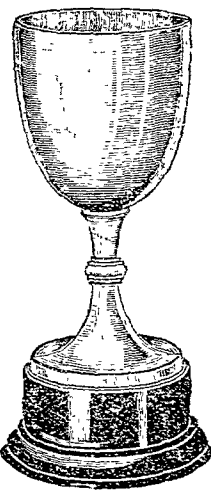
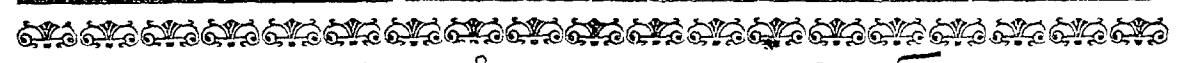
జ్యోతియందుంచుకొనుడు

ప్రతిదినము తాంబూలముతోగాని, విడిగాగాని లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలను 1-2 ను నేవించుచుండిన జీర్ణశక్తిని క్రమపరచి గాలి, నీళ్లచెడుపును అంటునీయక కాపాడును. అనుపానపత్రము మేరకు ఇచ్చుట వలన పిల్లలపడిశము, దస్తప్రక్కలఈడుపు, అజీర్ణము, అజీర్ణభేది, జ్వరము, చలిజ్వరము, క్షేను, ఇన్ ఫ్లూఎంజా, కడుపుబ్బరము, బలహీనత, పెద్దవారిదగ్గు, జలుబు, అగ్ని నూండ్లము, వలబద్ధము, అజీర్ణిచే గలుగుకడుపునొప్పి, శిశువాతమునల్ల గలుగుసంక్లివాతము మొదలగువ్యాధులకు సిద్ధామృతము. బాలింతలకు కస్తూరికిబదులు ఓరిని వాడవచ్చును. సంజీవిసహనమైనది. వ్యాధ్యాహములేనట్టి ఘోషాస్త్రీలకును ఆరోగ్యవృద్ధికారి. 250-300 ముద్రలుగల సీసా 1 కి పౌండ్లుఖర్చుతో 0-8-0, 6 కి రూ 1-8-0, 12 కి రూ 2-18-0, 25 కి రూ 5-3-0. రిజిస్టరుచేయబడిన మావర్తకగురుతును గమనించితీసిన మోసముండదు. అన్నియకామలందును దొరకును.

పాళ్ళపు వెంకటాచలపండితులు ప్రొవైటరు.

శ్రీ సీతారాఘవవెద్యశాల, మైసూరు.

మద్రాసులో నెం 6, బందరుబీధిలోనున్న స్వాంకంపెనీవారివద్ద దొరకును.

శ్రీలక్ష్మీ వర్కును సోల్ ఏజెంట్లు

మిక్కిలి లాభము!

కష్టమేలేదు!!

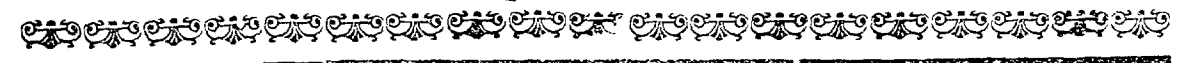
నగలలో వీడి కావలసినను అనగా గాజులు, గోలులు, కానుకలసేరు, ఉంగరములు, గిన్నెలు, కంచములు, తోడులు, వడ్డాణములు, చిన్న కంకణ భరిణి మొదలు పెద్ద అండా, వర్కు పలురక సామానులు ఆస్తివైజులలోను ప్రస్తుతి నాగరికతకు తగినట్లు తయారుచేయబడి సిద్ధముగా నుంచబడియున్నవి. హాజరులో లేనివి సకాలమున తయారుచేసి యిచ్చెదము.

ఒకసారి ఆర్డరు యిచ్చిన మీకు తప్పక తృప్తిగలుగును

ప్రొవైటరు, మే. సత్యనారాయణాచారి

నెం 2/19 కోపు వెంకటాచలయ్య వీధి, మద్రాసు.

తంత్రివిలాసం "సత్యవర్కు"

వెంటుకలను

బాగుగా పోషించుటకును, అందముగా నుంచుటకును

ఓరియంటల్ టానిక్కును

విడువక వాడవలెను.

అది బట్టతలను పోగొట్టి, వెంటుకల కుదుళ్లకుమంచి బలమిచ్చును. వెంటుకలు పెరుగుటకు తోడ్పడును. వెంటుకలను గడ్డమును మృదువుగాను, అందముగా నుంచును.

ప్రతి చోటను విక్రయమునకు దొరుకును. 3059

Also By Messrs B. K. PAUL & Co., M. R PAUL & Co., 1 & 2 Bonfield's Lane, Chinn.

KEMP & Co., Bombay, DEY BROS, 32, Mongu Street, Rangoon.

రోమహరి కబ్బి 1-కి రు 0-8-0

వేలకుమందు వెల సీసా 1-కి రు. 0-4-0

ఈ భస్మమును వీటితో కలిపి పట్టించిన రోమములు ఈ నూనెను తలకురాచిన కేలు ఈపి నశించును. చర్మమునకు నిమిషములలో మొదలంట రాతిపొవును. దీనివలన చర్మమునకు వెండ్రుకలకుహాని యుండక వెంటుకలు పెరుగును. మునుపెక్కడు. మంటయుండదు. రోమములు రాతిపొవు అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు.

మద్రాసు టీచరుమానేజర్ల

మహాసభ

సభాప్రారంభోత్సవసందర్భమున మంత్రియగు గౌ|| ఏ. రంగనాథమొదలియారుగా రొసంగిన యుపన్యాసము.

ఉపాధ్యాయపదవి యతిపనిత్రమైనదనియు నాగరక తాజ్ఞానదీపమును చేతబట్టి దారిజూపునది యుపాధ్యాయుడే యనియు నానమ్మకము.

యశభారతభూమిలోని భిన్న భాతులను ఏకముగా చేయ నలెనంటే దేశదాత్రిద్ర్యమును పారదోలవలెనంటే విద్యావ్యాప మైన యుపాధ్యాయుడే చేయవలెను. మనదేశములో మూఢ మతాచార విశ్వాసములను నారదోలగల భూతవైద్యుడు ఉపాధ్యాయుడే. భౌతిక శాస్త్రజ్ఞానముతో కూడిన సరియైన శాతీయ విద్య మనదేశములో నల్లకొని యుండినయెడల మనరాజకీయ ఆర్థికసాంఘికబాధ లన్నియు నివారకే తొలగియుండెడివి.

ఇప్పుడున్న విద్యాశాఖమంత్రిగారు మనరాజధానిలోని విద్యావిధానము ఆంధ్రయు సరియైనదిలోనికి కొనినమ్ముటకు శ్రద్ధగా ఆలోచించుచున్నారు. కనుక యీ సభవారి తీర్మానములను చర్చలును వారికి కొంత సలహాపూర్వకమైన సహాయము నివ్వగలవు— ఈ సంఘమువారు ఎలిమెంటరీ ఎడ్యుకేషనునట్లుములో చూపించిన లోపములను నేను గమనించినాను. ఎలిమెంటరీ క్రేడుజేసర్లయొక్క అసంతృప్తికరమైన పరిస్థితుల గ్రహించినాను. ముఖ్యముగా నిష్కడున్న విద్యాప్రణాళికలో కొన్ని మార్పులు చేయబడవలెననేసంగతి గుర్తించినాను.

ప్రారంభవిద్య

దేశములోనున్న సమస్యలన్నిటిలో ఈ ప్రారంభవిద్యా విషయకమైన సమస్యలే ఎక్కువమున్నవైనవి. రెండు ముఖ్యమైన యావశ్యకతలను గమనింపవలెను.

ప్రతివాడును విద్యనేర్చుకోవలెననుటలో అతనియొక్క ఆత్మాభివృద్ధికిమాత్రమే కాదు.

ఇప్పుడు దేశములో అత్యవసరమయిన విద్యాజ్ఞానము ఏదనగా రాజకీయపరిజ్ఞానము ప్రతివానికిని దేశపరిపాలనలో గలహక్కు బాధ్యతలు తెలియజేయవలెను.

ప్రజాప్రాతినిధ్య పరిపాలనయే వ్రాధాన్యము వహించిన యాజ్ఞానములో ప్రజల కిందరకును రాజ్యాంగ పరిజ్ఞానము పూర్తిగా కలిసి లేగాని— కోట్ల ఎన్నికలకు అర్హుండుడను. రాజ్యముకు వోటు నిచ్చుచున్నాడో— ఎవరికి యివ్వవలెనో బాధ్యతలను స్మరించి యుండిననే గాని ప్రజాహితపరిపాలకులు గ ఎన్నుకొనుటచే దేశక్షేమమునకు మార్గమేర్పడును. కాబట్టి ఈ ప్రారంభవిద్యాపద్ధతి రాజ్యాంగవిధానమునకు తోడ్పడునట్లు సంస్కరింపవలసియున్నది. ప్రారంభవిద్యవిలాసార్థము ఏర్పరచలేదు. 1921 సం.లో మద్రాసు రాజధానిలో 430 లక్షల జనాభాండెను. నూటికి 9 మందిమాత్రమే చదువును వ్రాయనునేర్చి యుండిరి. ఆనగా 40 లక్షలమంది మాత్రమే అట్టివారు. 430 లక్షల జనాభాలో పాఠశాలార్హులైన బాలబాలికలు 60 లక్షలు ఉండగలరు. కాని 20 లక్షలమంది పిల్లలుమాత్రమే అప్పుడు ప్రారంభపాఠశాలలో చదువుచుండిరి. అనేకమందిపిల్లలు 5 వ తరగతికి రాగానే చదువు చాించుచున్నారు. కాబట్టి 5వ తరగతికి పైతరగతులలో చదివెట్ల సంఖ్యను తక్కువచేయగానే 23 వేలమాత్రమే యున్నది. బడివదలగానే చదివినచదువును చరవిధోయి యథాప్రకారము గానుండుచున్నారు. కాబట్టి ఈప్రారంభ విద్యాఫలితము వారియెడల నిష్ఫలమగుచున్నది.

విద్యాపద్ధతి

వీరికి నేర్పబడే చదువుసంగతి ముఖ్యముగా ఆలోచించవలసిన కంఠసవిషయమై యున్నది. పల్లెటూరి పిల్లలకు అక్కరకున్నచదువు బస్తీలలోని పిల్లలకు అక్కరలేదు. బస్తీలవారి చదువు పల్లెటూరివారికి అక్కరలేదు. చదువుడం వ్రాయడం, లెక్కలు చూడడం యివి నేర్పినంత మాత్రముచేత 5 వ తరగతి పూర్తికాగానే— ఆనగా బడివదలిపెట్టిన బీదపిల్లవానికి ఆచదువునల్ల ప్రయోజనం కలుగుటలేదు.

తన తాతముత్తాతలనండి చదువును నృతులలో ప్రవేశించి ఆపనిచేయడం సామర్థ్యం ఏర్పడడంలేదు. కాబట్టి ఆ యాసానిక పరిస్థితులనుబట్టి కర్వబడెచదువును మార్పుటకు అవకాశముండవలెగా యావిద్యాపద్ధతిని సంస్కరించవలెను. ఇందులో ఇంకొక విషయము చేరి యున్నది.

ఇప్పుడున్న ఎలిమెంటరీ ఉపాధ్యాయగణమునందు గ్రామసంస్థికి కానలసిన సామర్థ్యములేదు.

పల్లెటూళ్లలో ప్రారంభవిద్యయెడల విముఖత్వము

గ్రామములో ఒకపాఠశాల ఉన్నప్పటికి రైతులు తమ బిడ్డలను బడిలోనికి పంపరు ఎందుచేత? విద్యవల్లగలిగే ప్రయోజ

చెన్న పురి రాయల్ థియేటరు నందు

మధుర ఒరిజినల్ బాయిస్ కంపెనీ వారు

రూ 1,50,000 ఖర్చుచేసి తయారు చేసినట్టి.

దశావతారము ను ప్రదర్శింతురు

ఈదినవ తెలుపబడిన తేదలందు ప్రదర్శించబడును.

31-12-26 శుక్రవారము సాయంత్రము 5-30 ఘంటలకు

1-1-27 శనివారము రాత్రి 9 ”

2-1-27 ఆదివారము సాయంత్రము 5-30 ”

3-1-27 సోమవారము రాత్రి 9 ”

టిక్కెట్ల ధరవివరములు:—ర్యు 3, 2, 1 అణాలు 8 మాత్రమే

ముఖ్యగమనింపు:—మొదటి రెండుతరగతులు మాత్రమే టి 1-కి ర్యు 0-8-0 నొప్పన అధికముగా చెల్లించిన రిజర్వ్ చేయబడును. ఎన్. ఎం. సచ్చిదానందప్పిల్లై, ప్రొప్రైటరు.

అడిసన్స్ వారి అమ్మకము

కడపటిరోజు 15-1-27

మీ రిదివరలోనే కావలసిన వాటినికొని, తగ్గించబడిన ధరలచే గలుగులాభము, ప్యాకింగు, తీసుకోనిపోవు ఖర్చులు ఇనాము మొదలగు లాభములను మీరు పొందితిరా?

ఏ. ఏ. అమ్మకము క్యాటలాగునకై వ్రాయుడు

ADDISON & Co., Ltd., Mount Road, Madras.

నాలు తెలియకనా? లేక ప్రస్తుత విద్యాపద్ధతివల్ల లాభములేదనే నమ్మకము వల్లనా? లేక రెక్కలువచ్చిన పిల్లవానిని డబ్బుకలిపివచ్చే పనిలో పెట్టుకుండా బడిలోకి పంపలేనంత బీదతనములో నుండుటలననా?

చిరర చెప్పినకారణమేముఖ్యమైనది. గ్రామాలలో పిల్లలు కేవలము పోగుకేయుట ఎప్పుడైనాచూచినారా? లేదా ఆవులను కొడతూ సలసులమేపుకొనుటకు పిల్లలనువేటుపంపుట చూచినారా? లేదా పిల్లలయొక్క చేతికక్కిరకువచ్చిన పిల్లలు పెద్దవాళ్లప్రక్కను పన్నులుచేయుట చూచినారా? ఇంటిలోని దర్జీదజేవకనుకకొట్టవలెనంటే తమపిల్లలను పనిపాటులలో ప్రవేశపెట్టుక బడిలోకి ఎట్లుపంపగలరు? ఇంటియజమాని పదిపాట్లునింపవలెనంటే పనిపాటులు చేసికొనితీరవలెను. అక్కరకువచ్చినపిల్లలు అతనికి సాయపడకున్నయెడల పొట్టకు గడవదు. పొయిలోని పిల్లి కేరను ప్రతిపిల్లవానికేరను ప్రతిపిల్లదానికేరను తల్లిదండ్రులు బ్యాంకులో కొంతధనము భీమాచేసియుండేయెడల—ఎంతమందికైనా ఎంతకాలమైన యింటియజమాని చదువు చెప్పించగలడు.

కాని కష్టజీవనముచేసి, కడుపుపట్టుకొని కాలముగడిచేకుటుంబములకు ప్రారంభ విద్య ఎందుకు అక్కరకు వచ్చును? కాబట్టి యీప్రారంభవిద్యను సంస్కరించవలెను. ఆర్థికప్రయోజనము ఉండేట్లుగా జీవనోపాధికి సహాయకారిగా మార్చవలెను.

గ్రామములకు ప్రాబల్యత చేయవలెను

1924-25 సం|| రపు లెక్కలను తనిఖీచేసిమాస్తే ఇంకొక్క

విషయం బాగాబోధపడుతుంది.

ప్రారంభ పాఠశాలలో మద్రాసు రాజధాని మొత్తం సంఖ్య 18 లక్షలు— ఇందులో.

9 లక్షలు	1 వ తరగతిలో ఉన్నారు.
8½ ”	2 వ తరగతి ”
2½ ”	3 వ తరగతి ”
1½ ”	4 వ తరగతి ”
60 వేలు	5 వ తరగతి ”
12 వేలు	6 వ తరగతి ”
6 వేలు	7 వ తరగతి ”
4 ”	8 వ తరగతి ”

పైతరగతిలోనికి పోయిన కొలది సంఖ్య పడి పోయినది. దీనికి కారాను ఏమిటి? తమపిల్లలు చేతికక్కిరకు వచ్చి ఇంటిపనులకు గాని వృత్తిపనులకు గాని తోడ్పడే యాడు వచ్చేవరకు తల్లిదండ్రులు వాండ్లను బడులలోనికి పంపిస్తున్నారు. కాని వాళ్లవల్ల ఏదైనా ప్రయోజనకరమైన అనగా ద్రవ్య లాభముగల పని చేయింపగల వయస్సు రాగానే బడిమాన్వించి వేయచున్నారు.

ఒకటో తరగతి చదువు పూర్తికాగానే చదువు మాన్పించిన పిల్లలకు ప్రారంభవిద్యా ప్రయోజనము ఏమి కలుగగలదు? కాబట్టి దీనిని మంచి మార్గములోనికి తీసికొని రావలసినబాధ్యత ఆయా గ్రామ పంచాయితీలకు నివ్వవలెను. గ్రామస్థులకు ఎక్కువ హక్కు బాధ్యతలను కల్పిస్తే నేగాని రాజ్యాంగ విధానము చక్కబడును. ఇందుకొరకు ప్రభుత్వమువారు సదరు పంచాయితీలకు కొంతద్రవ్యమును వశపరచి వ్యవహార బాధ్యతల నొప్పగింపవలెను.

స్వరీపాలనమునకు. పునాది

గ్రామ పంచాయితీలు స్వయముగా ఆయాకార్య భారములను నిర్వహించుటకు తగినంతధనము లేనివారగుటచేత వారికి యిచ్చుచుండుటకై గవర్నమెంటువారు మూలనిధిని ఒకటి ఏర్పాటుచేయవలెను. ఇట్టి వ్యవహారమువల్ల గ్రామస్థులయందు నూతనజీవము కార్యోత్సాహము పుట్టగలదు. కొంతకాలము పోయినయెడల గ్రామస్థులు కార్యతత్పూరిత గవర్నమెంటు గ్రామస్థులకిరకు ఎదురుచూస్తూ ఉండరు. తమ గ్రామ సామూదాయమువీడ సమస్తీగా తోడ్పడి పనులను నిర్వహించుచుండెదరు. నాయొక్క స్వాస్థ్యమువల్ల నేనొకసంగతి గ్రహించినాను. గవర్నమెంటు వారు పెత్తనము వహించి చేయించిన పనులకన్న గ్రామస్థులు స్వయముగా చేసినపనులు ఎక్కువ బందోబస్తుగాను ఎక్కువ చౌకగాను చేయబడినవి.

కాబట్టి యీ విద్యాశాఖలో కూడ గ్రామ పంచాయితీలకుకూడా కొంత వ్యవహార భారమును నొప్పగించవలెను. కాని గ్రామాదులలో వికమత్యము లేక పాట్లు ఏర్పడి తగాదాలు పడుచున్నారనే సంగతి కూడా నాకు తెలియును. ఆయినప్పటికి కూడా పంచాయితీలకు యీ వ్యవహారములు అప్పగించ వచ్చును. ఈదురవస్థలు దుర్దశలు ఎల్లకాలమును ఉండబోవు. కాని యీ పరిస్థితులన్న గమనించి కనిపెట్టి పనియొప్పగిస్తూ ఉండవలెను. ఇదివరకే గవర్నమెంటు వారి సహాయము పొందుచున్న పాఠశాలలో నున్న గ్రామాదులలో ఆ పాఠశాలలను ఉన్నట్లుగానే ఉంచి పాఠశాలలు లేని గ్రామాదులలో పంచాయితీవారి అధికారముక్రింద పాఠశాలలు ఏర్పాటు చేయించవలెను. ప్రారంభవిద్య ఉచితముగా నొసంగబడు ప్రదేశములలో ప్రభుత్వసహాయ మొసంగబడుచున్న సదరు పాఠశాలలోపాధ్యాయులకు పిల్లల జీతములవల్ల ఏమీ రాబడి యుండదు. కనుక వారికి వేతనములు పెంచుచేయవలెను.

ఈనోట్లను మూలముగా తెలియ బరచడమేమనగా—
పరంగిళొండ, ఆలందూరు, పుదుచ్చేరి వీధి, నెం. 1197 రు
ఇంటిలో, నగలరాళ్లు వ్యాపారము చేయుచున్న మెసర్సు
పి. గోపాలస్వామి కెట్టి అండుసన్ అను కంపెనీ చేదు
1-1-1927 నుండి మెసర్సు పి. గోపాలస్వామి వాయుడు
అండు సన్ అని మార్చబడినది.

అఖిలభారత కాయస్థ మహాసభ

సర్ చిట్టూ పిన్ గారి అధ్యక్షత

కలకత్తా, డిసెంబరు 29:—సర్ యస్. యమ్. చిట్టూ పిన్ గారి అధ్యక్షత క్రింది ఆల్బర్ట్ హాలులో సేతు అఖిలభారత కాయస్థ మహాసభ సమావేశమయ్యెను. స్వామి శ్రద్ధానందుని ఘోషించునపుడు విగ్రహము చింతించిరి. వివిధ రాష్ట్రముల నుండి సుమారు 400 ప్రతినిధులు హాజరైరి. శ్రీ ప్రెస్సు.

సహారాజ జగదీశనాథరాయ బహదూరుగారు తమ ఆహ్వానమును అధ్యక్షునితోపాటుగా కాయస్థసభకు జన్మమును గురించి చెప్పి కొందరిలో యీ సభవారు వర్తమానభావమును, వర్తమానభావములను చేయబూనుచున్నారని అనుమానములను తెలియజేయుచున్నది. దానిని రూపుమాపుట శ్రేయస్కరము. అన్ని రాష్ట్రములయందలి కాయస్థులకును సంబంధములు పూర్వమునుంచి యున్నవి. బెంగాలు కాయస్థులు యితరరాష్ట్ర కాయస్థులతో రక్త సంబంధము గలదు.

చిట్టూ పిన్ గారు తమ అధ్యక్షునితోపాటుగా యిట్లు చెప్పిరి. రాజకీయాభివృద్ధి వివిధసంఘముల సాంఘికాభివృద్ధి నిబట్టి యుండును. సంఘసమన్వయ పరిష్కారమునుబట్టి రాజకీయ సంస్కారములు గలుగును. మనభవిష్యత్తు దృఢమై, భాగ్యమునుబట్టి సాంఘిక సమన్వయ పరిష్కారమును. భారతజాతి యొక్కటియే పునరుద్ధరింపబడవలెనన్న వివిధ సంఘములు నున్నవిగావలెను. ఏన్ని భేదము లున్నను భారతజాతి యంతయు నొకటిగానే యుండవలెను. మనమిక్కడ ఒకటయిన వారము ప్రత్యేకము సమావేశ మగుటకు కారణము స్వాధీనపరత్వముచే సంఘద్వేషముల పురికొల్పుటకుగాదు. కాయస్థులధికారులు, కాయస్థులు మంత్రులు కవులు, కత్తికంటే యెన్నడును కలమే బలవంతమైనది. కలముకత్తికి మార్గదర్శి. కావున కాయస్థులు చాలాగొప్పవారు. ఒకజాతి రాజకీయముగ స్వాధీనపరత్వము కలిగియుండు పారిశ్రామికముగ బానిసలుగనుండజనదు. రాజకీయఆర్థిక సామ్రాజ్యమును కోరుచు సాంఘిక బానిసత్వమున నుండ వలెలేదు.

కావున అనుమానములు అజ్ఞానము వైరిమొరె నమ్మకములు విడువవలెను. దీనికంతయు శ్రీవిద్యయే మూలసాధనము. వివాహములందును క్రాంతినిముందును, కట్నవిషయములందును, ఇద్దరుల తగ్గింపవలెను. అంతర్గుల వివాహములు సంఘభావమునకు మార్గము. ఈసమావేశమునకును రాజకీయమునకును సంబంధములేదు. కాని ప్రస్తుత రాజకీయములు గందరగోళముగ నున్నవని చెప్పక తప్పదు. ప్రస్తుత కాలముందు ప్రజాస్వామ్యము సర్వజన సాభాత్మత్వము, సహకారము, ఆశయములుగా నున్నవి. మన సంఘపు టాశయములు స్వాధీనపరత్వము, న్యాయము సహనశ్రమ అని తెలుపవలెను. న్యాయ విరోధముగాని మార్గములే స్వరాజ్యము సంపాదించుట మన ఆశయమని చెప్పవలయును. మనము మనదేశమునకు గౌరవప్రదముని తర జాతులతో సమానత్వము సంపాదించవలెను.

శ్రీ ప్రెస్సు

సంఘసంస్కరణము ప్రధానముగ చర్చింపబడుట

కలకత్తా, డిసెంబరు 30:—తిరిగి ఉదయమున మహాసభ సమావేశమై చక్కగ సంఘసంస్కరణవిధానప్రాముఖ్యమును చర్చించి 5 తీర్మానములు ఆమోదించిరి. ఇర్షియందు రాజేంద్ర ప్రసాదు, సర్ దేవప్రసాద సర్వాధికారిగార్లు పాల్గొనిరి. కాయస్థులలో వివిధభాగములను కలిపి సమైక్యముగా విచారించుటకు తీర్మానము ఆమోదించబడెను. కట్నములకును నానికేయవలెను. ఇర్షి చర్చించి విద్యాభివృద్ధిని ప్రోత్సహింపవలెను, విదేశీ యానమును చేయుటకు సహాయపడవలెను. కాయస్థుల పారిశ్రామిక, ఉద్యోగవిషయవిషయలలో విద్యుత్తు కొకనిధిని ఏర్పరచవలెను. సహాయములేని విధములకు విద్యుత్తును సహాయార్థము నిధిని స్థాపించవలెను. బెంగాలు కాయస్థుల హక్కుల అలహాబాదు హాజరాలవారు ఆమోదించుటగాక, వివిధ రాష్ట్రములందు ప్రచారముచేయుటకు ఆ కుటుంబము ముగ్ధులగుతారి నిరుద్యోగసమస్యనుగూర్చి విచారించుటకు తీర్మానించిరి. యువకులు వ్యవసాయము, వృత్తులు వర్తకముల చేపట్టవలెనని తీర్మానించిరి. సంఘస్థులు మత్తు పదార్థములను వివరమున వివరించిరి.

తిరిగి శుక్ర సభ సమావేశమయ్యెను. రాత్రి వర్తమానభావమును ముగించు తీర్మానములు చేయబడెను. అ. ప్రె.

బెంగాలు శాసనసభ

నామినేషనులు

కలకత్తా, డిసెంబరు 30:—గవర్నరు. ఈదినవారాని శాసనసభ్యులగు నియమించిరి.

సీతేంద్రముఖర్జీ, రాయసాహెబు రేఖాటి మోహన సర్గూరు, క్రిష్ణచంద్రరేచాదరి, మోక్షిలూభాట్ హస్సేను, సర్ దేవప్రసాద సర్వాధికారి, కొపాసు గార్లు.

ఇర్షిను ప్రభుకిని మేనార్డు క్రాఫర్డు సతికిని జరిగిన సంభాషణము

భారత రాజకీయోత్సాహివృద్ధి

అలహాబాదు, డిసెంబరు 30:—ఇండియా పిక్చరలు గూగిలైను ప్రతినిధి మేనార్డు క్రాఫర్డు సతి ఇర్షిను సతితో ముచ్చటించెను. క్రాఫర్డు సతి ఇర్షిను వ్రాసినది. “ఇర్షిను ప్రభు ప్రభుత్వములు కల్పమరహితములు. భారతదేశము చాలాగొప్పది. సేర్వకొనలనినది చాలాగలదు. శివరక్షణగూర్చి పనిచేయవలెను. బాలికాభటుల నే ప్రేమింతును. ప్రతిగ్రామముందును బాలభటు లుండుట సంతోషదాయకము.” మేము రాజకీయ విషయముల ముచ్చటించలేదు. కాని ఇర్షిను ప్రభు ఇట్లు నెను. “ఎన్నికలు జరుగుచున్నవి.” “ఇవి విన్న సంగతులు సుమా” యనెను. అనేక అభిప్రాయములతో అనేకులు పనిచేయుచున్నారు. అనేక కక్షలు ఈదేశమునందు పనిచేయుచున్నవి. ఇర్షిను ప్రభు ఈమధ్య పశ్చిమోత్తర పరగణాలకు బోయినపుడు సౌందర్యమును మోహించెను. ఉత్సాహపూరితమయ్యెను. పై బరుకుమను చరిత్ర వినగానే ఒడలు జల్లుమనెను. భారతప్రీతి యభివృద్ధిమార్గ మేమైన యాలోచించిరా? “నాకు సహాయపడవలెననియున్నది. కాని దేశము క్రొత్త. నేర్వవలసినది చాలాగలదు. క్షయవ్యాధినిగూర్చి చాలావినుచున్నాను. క్షయరోగులకు తనచికిత్స జరుగునటుల చేయవలెను.”

ప్రభు రాజీవాసమునుగూర్చి మాటాడుచు “భారతదేశముందు స్థిర వాసరమేర్పరచుకొన్న ఆంగ్లేయ సమతుల్య సేను సానుభూతి తెలుపుచున్నాను. ఇక్కడకును అక్కడకును దిరుగుచున్న వసుకొనదను వస్తువులు లేకుండ ఏవో 4 పుస్తకములు మాత్రమును కలిగియుండురు. నాజీవితము బాగుగనేయున్నది. కాని పుస్తకమందలియాశ తగ్గలేదు. భారతదేశచరిత్ర చదువ యత్నించుచున్నాను. చాలాసంతోషములు పట్టును. కాని ఏమిచేయవలెను?

ఇర్షినుప్రభు చాలాగొప్పవృత్తి. దయా దాక్షిణ్యములు గల వ్యక్తి. భాగ్యముతోను అధికారముతోను తులనగాను మున్నును ముగించుకొనవలెను. అ. ప్రె.

బర్మారాష్ట్ర బ్రాహ్మణమహాసభ

పండిత ధనుర్ధర్ పాండేగారి అధ్యక్షత

రంగూను, డిసెంబరు 29:— 6 వ బర్మారాష్ట్రీయ బ్రాహ్మణమహాసభ మిటింజిలో పండిత ధనుర్ధర్ పాండేగారి అధ్యక్షత క్రింద సమావేశమయ్యెను. బర్మాలలో అన్ని మూలల నుండియు ప్రతినిధులు వచ్చిరి. వేదపారాయణముతో సభ ప్రారంభమయ్యెను. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షునితోపాటుగా పనిచేసిన పిమ్మట బ్రాహ్మణులు అభివృద్ధికోరకు పాటుపడవలసినదని తీర్మానింపబడెను. పండిత మదనమోహనుగారి యుక్తవయస్కులుగాని వధూవరులకు పెండ్లిండ్లు పండితులును పురోహితులును చేయింపరాదను తీర్మానముపై తీవ్రచర్చ జరిగెను. తుట్టుతుడకు తీర్మానము అంగీకరింపబడెను. సాంఘిక నివేదికము చదివిన వెనుక ఆమోదించబడెను. అధ్యక్షునితోపాటుగా స్వాగతముతో సభముగి నెను. తిరిగి మహాసభ రానున్న డిసెంబరులో పెరూలో సమావేశమగును. అ. ప్రె.

కాంగ్రెసు అధ్యక్షునకు సన్మానము

కలకత్తా కార్యోత్సాహము

స్వాగతపత్ర మర్పించుట

కలకత్తా, డిసెంబరు 30:—శ్రీమత్ శ్రీనివాసయ్యంగారు కాంగ్రెసు అధ్యక్షులు ఉదయమున గౌరవమునడిచివచ్చిరి. గౌరవానిగారియింట బసచేసిరి. రెండవతేదిన వారికి స్వాగతపత్ర మర్పించుటకు కలకత్తా పురపాలకసంఘమువారు నిశ్చయించిరి. శ్రీనివాసరాయ నాడు స. రాజమగారు విందుచేయుదురు. అ. ప్రె.

హైదరాబాదు, డిసెంబరు 30:—అనేక గ్రామముల నుండి ఊరేగింపులు ఉత్సవములు బహిరంగసభలు స్వామి శ్రద్ధానందుని మరణము సందర్భముగ జరిగినటుల వార్తలు వచ్చినవి. అఖిలభారత స్వామి శ్రద్ధానంద కుడినిధి ఏర్పాటు చేయవలసినదని తీర్మానించిరి. (శ్రీ ప్రెస్సు)

కలకత్తా, డిసెంబరు 30:—రాజప్రతినిధిగారు బరో దా లైబ్రరీలోను జనవరి 4 వ తేదీన తెంతరు 5 వ తేదీన వనసంతర్పణ జరుగును. అ. ప్రె.

ఆర్డరు ఆఫ్ ది స్టార్ కాన్ఫరెన్సు

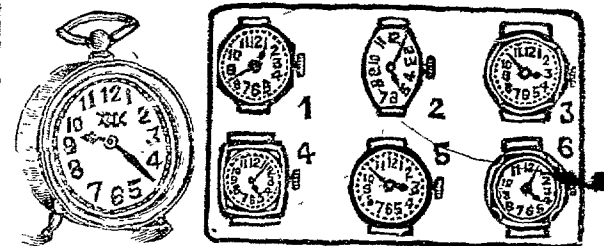
నాయకుల యువన్యాసములు

కాశీ, డిసెంబరు 29:—నిన్న ఆర్డరు ఆఫ్ ది స్టార్ ఆఫ్ ది యిస్టు కాన్ఫరెన్సు జరిగినది. నిన్న యువయువ జనరాజదాస, లడీ బిటరు, ఆరండేలు ప్రభుత్వము సభ్యుల సభయందుపన్యసించి స్నేహభావము, సర్వమానస సాభాత్మత్వము వృద్ధిపొందించవలసినదని ప్రోత్సహించిరి. తరువాత కార్యనిర్వాహక సభ జరిగెను. సాయంకాలము బహిరంగ సభలో జడ్డు కృష్ణమూర్తి గారే రానున్న లోకకగురువని యువన్యసిందిరి. (శ్రీ ప్రెస్సు.)

30 రోజులవరకు మాత్రము

ఇనాము! “డి” టైంపీసు. ఇనాము!!

మావద్ద యిందులో కనుపర్చిన చేతి గడియారములలో ఏరకముది కొనినను ఒక నిల్కు చేతిపట్టు “డి” టైంపీసు బహుమతి యివ్వబడును.

మునుపటి ధర రూ. 16. ఇప్పటి సగముధర రూ. 8 మాత్రమే ఈ గడియారము 22 క్యారెట్టు బంగారముతో తయారు చేయబడినది. 5 సంవత్సరములు గ్యారంటీ. మంచితిరుగుము. చేతి గడియారము నిల్కుపట్టు “డి” టైంపీసు పోస్టుఖర్చులు గాక రు. 8-0-0 లు మాత్రమే.

ది లీగల్ వాచ్ కంపెనీ, తపాలపెట్టె 248 మదరాసు.

ఆనందా శ్రమ గ్రంథరత్న మాల సూతన ప్రచురములు

శ్రీ కృష్ణ కర్ణామృతము

మా. దా. గా. వ. లు ఆంధ్రజాతాత్మ్య విశేషములతోను, ఆంధ్రపద్యములతోను క్యాలిగోబైండు గిట్టపేరుగలది.

భర్తృహరిసుభాషితము

(త్రితీ) ఆంధ్రజాతాత్మ్యములతోను, ఆంధ్రపద్యములతోను మల్ల భూపాల, పువ్వగిరి తిమ్మనకృత ఆంధ్రపద్యములు ఇందు సూతనముగా చేర్చి ముద్రించినవారు) క్యాలిగోబైండు గిట్టపేరు గలది. రూ. 2-0-0 2080

ఎ. కణ్ణన్ సెట్టి అండ్ కంపెనీ, 286, చైనాబజారురోడ్, మద్రాస్.

(2) దొరకనమువారిలో శిశువులను జరుగుచున్న సంఘర్షణము నందు కాంగ్రెసువారికి సంభార్యచున సానుభూతి యొందుటయే గాక శిశువుల తిమహక్కులను బహుముఖము ఆహింసావిధానమున జరిగించునట్టి ప్రక్రమములను కార్యములన్నిటియందు వారికి కాంగ్రెసువారు మనఃపూర్వకముగ సహాయము

ము జేయుదురని గూడ కాంగ్రెసువారు విమర్శించు అభయ మిచ్చుచున్నారు.

ఉపసాదకులు— పి. ఎన్. రంగయ్యగారు.

అనువాదకులు— సయ్యదు ముర్తుజు సాహెబుగారు.

XII

కార్యదర్శుల నియామకము

ఎ రంగస్వామి అయ్యంగారు, నల్లభభాయి పటేల్, కా॥ ఎం. ఏ. అస్సానీగార్లను మరల కార్యదర్శులుగ నియమిం పులెను. వేమకటి కోశాధిపతులను ఆడిటరులనే మరల ఆపవపు లకు నియమింపవలెను.

ఉపవాదకులు— శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారు.

(వేమకటి కోశాధిపతులు సేతుజమ్మలూలు బబాజు, టి. రీనా శివరంగశాస్త్రినగార్లు, దలాల అంబుషా—ఆడిటర్లు)

XIII

కాంగ్రెసు నిబంధనలమార్పు

(1) ఆక్టోబరు 1 వ తేది నాటికి కాంగ్రెసు సభ్యులుగ నుండనివాడు దేశీయతలో జరుగు కాంగ్రెసుమహాసభ ప్రతిని థులుగ ఎంపి గూడదు. ఓటులేదుగూడదు. పాల్గొనగూడదు.

(2) మహాసభయందు మొత్తము ప్రతినిధులసంఖ్య, అ థిలభారతి కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులు కాక 6000 లుండవలెను. దీనిసాదకులు— సేతుజమ్మలూలు.

XIV

ప్రతినిధి రుసుము

“ప్రతినిధి రుసుము ఎల్లప్పుడుగూడ రూ 10 లుండ వలెను” అను తీర్మానము ఓటిపోయెను.

గౌహతీకాంగ్రెసునందు మాత్రము సవ్యాసంఘమువారి కి నష్టములేకుండ రూ 5 గ నుండవలెను. అనుసవరణ ఆమో దించబడెను.

“ఎల్లప్పుడు రూ 1 గ నుండవలెను” అను బెల్లముతీ ర్మానమే అమలులోనున్నది.

XV

1927 కాంగ్రెసు

“రాయలూకమిషనువారి పిచారా త్వరలో జరుగగల దను కారామున వచ్చేయేడు కాంగ్రెసుసభ ఒకరాజధాని నగ రమున జరుగుటవలెనని నిశ్చయించిరి. మదరాసువారి ఆహ్వా నమును యీసభవారు అంగీకరించుచున్నారు.”

పాత్వికులారెన్నుగారి

అభిప్రాయములు

గౌహతీకాంగ్రెసు సమావేశము విషయమై తన అభి ప్రాయము తెలుపవలెనని ఆసోసియేటెడ్ ప్రెస్ ప్రతినిధి కోర పార్లమెంటు సభ్యులకు పాత్వికు లాచెప్పుగారు ఇట్లు చెప్పిరి:—గౌహతీకాంగ్రెసుకు హాజరై భారతదేశీయ మహా సభ సమావేశమును చూచుట తటస్థించినందులకు మిగుల సంత శించుచున్నాను. ఇట్టి చక్కని ఏర్పాటుల గావించిన వారిని అభినందించుచున్నాను. ఇంతకుముందు దన్నడు నేనిట్టి గొప్ప సభను చూచియుండలేదు. ఇంగ్లండులో స్త్రీలు తమకు వో టింగు అధికారము కావలయు నని ఆందోళన మొనర్చినప్పుడు మాత్రము ఇంతగొప్పసభలు కొన్ని జరిగియుండెను. భారత నాయకులు ఇంతకుండి ప్రతిసంవత్సరము కలిసి అన్నివిషయ ములను గురించి ఆలోచించుట సంతోషకరమున విషయము. భారత నాయకుల మైత్రిని నేను సంపాదించుటకు ఇది అవకా శమైనది నేను పార్లమెంటులో రీసెంటరు బిల్లు ప్రతినిధిని. స్త్రీలకు వోటింగు అధికారముండవలయు నని గావింపబడిన ఆందోళనమున నేను ఎక్కువ జోక్యము కలుగజేసికొని ప్రభు త్వము వారి ఆగ్రహమునకు గూడ బాధుడ నైతిని. నాకు స్వాతంత్ర్య సంగ్రామ విషయములందు కొంత అనుభవముగలను. ప్రస్తుతము భారతీయులు సంధిగి యున్నారు. స్వాతంత్ర్య సంపాదనము కడు కష్టసాధ్యము. రాత్రిపై రాత్రినంది ఓర్పుతోడను, శ్రద్ధతోడను నేర్పుతో డను స్వాతంత్ర్య సాధనము నిర్వీంపవలయును. ప్రతిరాయి నుంచునప్పుడు చక్కనిసలహా వుచ్చుకొని పనిచేయవలెను. ఒక్కొక్క నిమిషమునకు సాధనార్థము విషయమై ప్రతి వానికి శ్రద్ధ యుంపవలయును గాని స్వవిషయములపై శ్రద్ధ యుండకూడదు. భారతజాతి యంతయు ఒకటియనే తెలిచి ప్రజలందరు ఒక్క ఆదర్శముతో పనిచేయవలయును. భిన్న సాగరికతలకు శత్రుత్వం మేర్పడినప్పుడు ఒక సాగరికతకు

మరొక సాగరికత నేర్పుకొనవలసిన విషయములు కొన్ని యుండును. ఆదర్శము అందరికి ఒకటిగ నుండవలయును. ఆదర్శము ననుసరించి యథాశక్తి అందరు పాటుపడవలయును. చరింపని ఉత్సాహముతోను విశ్వాసముతోను సదుద్దేశము తోను మీరు పనిచేసిన తప్పక విజయము గాంచగలరు.

(ఆ. ప్రె. స్పె)

టకరుగారు

కాంగ్రెసుమహాసభకు వచ్చిన అమెరికా విషనరీ టక రుగారిని 28-వ తేదీని మావిలేఖరి (అసోసియేటెడ్ ప్రెస్) దర్శింపగా టకరుగారి టిటుల నుడివిరి:

“అసామాన్యమైన అద్భుత కార్యదీక్షతోను దై ర్మ్యముతోను, చాలకష్టము లెదుర్కొనినను వెనుదిరుక్కు యీమ హాసభను జయప్రదముగా కొనసాగింపగలిగిరి. భారతీయులకు ప్రారంభోత్సాహములేదని తరుచుగా విదేశీయులు మోపెడు నింద అసత్యమని దీనివలన స్పష్టమైనది. శ్రద్ధాసంపన్నుల మ రణమును సాధనముగా గొని హిందూమహమ్మదీయనాయకు లైకమత్యమును నెలకొల్పటాలక పోవుటచే నాకు చాల ఆశా భంగము కలిగినది.

అధ్యక్షుడు తనయువస్వాసమున సకలవిషయములను తానుగా చర్చించెను. కాననసభలో ప్రతిఫలనమును జరుపు టచే కర్తవ్యమనిశ్రీనివాసయ్యంగారు సహేతుకముగా నిరూ పించిరి. ప్రతినిధులు స్వాధ్యాయముతో మిక్కిలి దూర్ఘటము లకు ప్రదేశములనుండి, గూడ వచ్చుట మిగుల ప్రశంసనీయును. ఇతరదేశములలో ప్రజ లిట్టిత్యాగమును చూపుటరదు. నిన్న (27-వ తేదీ)న సోమవార మగుటచే ఎవ రెంతోందర కలిగించి నను మహాత్ముడు మానవతమును మానకుండుట చాల ప్రశంస నీ యును. ని య మ చ రి పాల న మం డి ట్టి దీక్ష ను కలిగి యుండుట వలన నే మహాత్ముడు విశ్వసంద్యుడయ్యెను. ప్రజలలో విజ్ఞానము కలిగిన నే గాని స్వరాజ్యము రాదు. ప్రతిష్ఠాకొరకును నాయకత్వముకొరకును విద్యాధికులు పరస్పరము కలహించుకొనుచుండుటవలన నెట్టి లాభమును కలుగదనియే నాఅభిప్రాయము. ఈవిషయమును నాయకులు క్రమముగా గ్రహింపగలుగుచుండుట సంతోషప్రద ము. వారు గ్రామములలో గట్టిప్రచారమును చేయవలెను. ఉద్యమము ప్రజలలోనుండియే వికసితవలెను. మద్యపాన నిర్మూలనావశ్యకతను కాంగ్రెసువారు గుర్తించుట గూడ ప్ర శంసనీయును. స్వాతంత్ర్యమున కిది ముఖ్యమున సమస్య. నిర్వాణవిధానమును సరిగా సాగించిన నే ఆంగ్లేయులకును విదేశీయు లకును కాంగ్రెసుపట్ల సరియగు గౌరవ మేర్పడును. ఇదివరకు స్వరాజ్యోద్యమమునందు నిర్మూలనస్వరూపమే మొచ్చుగా కనబడుచుండెను. అందువలననే పాశ్చాత్యులకు దానిపై గౌర వము తగినది. పాశురజనుల యశ్వత్థికి తగిన నిర్వాణవిధాన మును భారతీయులు కొనసాగింప వారింభించినచో విదేశీయు లు సానుభూతిని చూపగలుగుదురు.

హిందూ మహమ్మదీయ మైత్రిని గూర్చి నేను తెలిపె డు భావములు క్రైస్తవసంఘమువారి భావములు కావు. అవి క్రైస్తవత్వదనకు నా వ్యక్తిభావములే. మరలకాములు భారతీ యుల భావమునకు విరుద్ధము. భారతవిజ్ఞానమున కిది అవమాన కరము. చిరకాలమునుండి విదేశీయ విజ్ఞానములందరి ముఖ్యవిష యములను భారతదేశము గ్రహించి తన విజ్ఞానమున నిమి ద్దుకొనుచునే యుండెను. మైత్రివిషయములలోను నితరవిష యములలోను పోటీచేయుట పాశ్చాత్యులపద్ధతి గాని భారతీ యులపద్ధతికాదు. పాశ్చాత్యసాగరికత యను అసర్వకాధారము నుండియే సకలవిషయముల శివీకరమును ఏర్పడుచున్నది. మత విషయములో భిన్నతాఖిలు సాంఘికవిషయములలో వివిధ పక్షములు మున్నగునవి యన్నియును ఈస్వర్గకు లక్షణములే యగుచున్నవి. మంచినిస్వీకరించి తమలో చేర్చుకొనునట్టి పద్ధతిని పాశ్చాత్యదేశములు భారతదేశమునుండి గ్రహింపవలసియున్నది. అని టకరుగారు తెలిపిరి.

డాక్టరు హర ల్లుగారు

పాల్కురుగారు స్వీట్జర్లందుండరి జూరికుప్టూవా ప్ర వులు. గొప్ప విద్వాంసులు. “ఐరోపాఖిలమున ముగ్ధము గా నాదేశమున స్వీట్జర్లందులోను భారతదేశముపై తత్పరము గలవారు పెక్కుమంది కలరు. భారతీయులు ఆత్మశక్తిని వృద్ధి పరచుకొనినచో భావిభవికామును మంగళకరమున నని నాకు గట్టినమ్మకముగలదు. కాంగ్రెసునిర్వాహమును చూడగా నాకు చాలసంతోషము కలిగినది. కాంగ్రెసువారు నిజముగా తత్వ శాస్త్రలే. వారు సామాన్యతత్వశాస్త్రులకారు. సాంఘికవిషయము లందును సకలజనహితమును కొరుటయెందును మహాత్ముని ఆశయములు మిక్కిలి ప్ర శం స నీ య ము లు. ఈ యు గ ము నం దు న కల మా న వ హితమును కోరి పని చేయువారిలో మహాత్ముడయ్యియును. భారత దేశమునందలి పత్రికలవారు తమవిధిని చక్కగా వెరబెర్చు

చున్నారు. కొన్ని పత్రికలు పాశ్చాత్యదేశముల పత్రికలకంటెను గూడ చాలశ్రద్ధతోగా నడుపుచున్నవి. అని హరల్లును గారు నడివిరి.

శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారు

మొదట నేను చాలసంతోషముతోనే గౌహతీకి వచ్చితిని గాని యిప్పుడు సంపూర్ణవిశ్వాసముతోనే గౌహతీనుండి వెళ్లు చున్నాను. కాంగ్రెసువారిలోనే నాకు హిందువులకును మ హమ్మదీయులకును గూడ నైకమత్యము స్థిరముగా ద్వరలోనే కలుగగలదు. ఈసభకు మాలవ్యావారు వచ్చిచర్యలో పాల్గొని నందులకు నేను చాలకృతజ్ఞుడను. జయకరు తెల్లకు లజపతిరా యిగార్లు రాజాలకపోయిరి. వారు నానిలోటు నాకు కలిగినది. కాని మాంకీ, అనేగా ర్లలోటునుట్టిరి. వికమత్యమునగూ ర్చి నాకుగల భావము కాంగ్రెసుమహాసభ అతిక్రమించియున్నది అందువలన ఆకోలాలో శివస్వామయ్యగారు తెలిపిన భావము లు నాకు విచారమును కలిగించినవి. వారిఅభిప్రాయములు గత కాలమునాటివిగా నున్నవి. వత్తమాన ఆగతకాలముతోనే గాని గతకాలముతో మనకిప్పుడు ప్రసక్తిలేదు. పాశ్చాత్యపత్రికలు కాంగ్రెసునకును స్వరాజ్యప్రయత్నమునకును ప్రతికూలాభిప్రాయమును కలిగియుండుటసహజము. కావున సంసానమునుగూర్చి నేను నుడివిన వాక్యములకు వారు విపరీతార్థములనుకల్పించి ప్రదో సియున్నారు. భారతదేశమునందలి భూస్వాములకును రైతులకు ను యజమానులకును విభేదములను కలిగింపజూచిరి. కాని వారి వ్రాతలవలన దేశీయులెవ్వరును మోసపోరు. త్వరలో సంస్క రణములు సవరింపబడును గాననే పాశ్చాత్యులు మనలో విభే దములను కలిగింప జూచుచున్నారు. కాననే మనమందఱము నేకీభవించి పర్యవక్షసమ్యక్తమును విధానము నేర్పరచుట మిగు ల యవసరము.

విరోపాసంఘమువారు కాన్పూరులోను లాంగుఫర్డుజే మ్ముగారు కలకత్తాలోను దెలిపినవాక్యములను బట్టియు రాజ ప్రతినిధి వానినిబలపరుచుటను బట్టియు నియోజకవర్గములకు పరిమితి నేర్పరచుటకే నిరంకుశోద్యోగులయ్యునై ప్రయత్నింతు రని నాకుతోచుచున్నది. ఈవిషయమునుగూర్చి నేను మహాస భలో మొదటను చివరనుగూడ తెలిపియుండలేదు. మాంట్ ఫర్డు సంస్కరించుటలో నియోజకవర్గముల యేర్పాట్లకొకటియే ఆమోదకరముగానున్నది. మైసూరిలో వదలిన వారందరును ఓటు నియ్య నర్హులని నిర్ణయింపవలెననియే కాంగ్రెసువారి అభి ప్రాయము.

విద్యాధికులు మాత్రమే నియోజకులుగా నుండవలెనని లాంగుఫర్డుజేమ్ముగారు తెలుపగా దానిని రాజప్రతినిధిగూడ నామోదించెను. దానిభావమేమి? కాననసభల కిప్పుడున్న నియో జకవర్గములను వారునిరోధించెదరా? ఇప్పుడున్న నియోజకవర్గము చాల సమంజసముగా జాతీయభావమును స్వరాజ్యాభిమాన మును కలిగియున్నది. తక్కినవర్గములు నిరంకుశోద్యోగులచెప్పు చేతలలో మెలగునవిగా నున్నవి.

నియోజకవర్గములను తగ్గింపజాలక పోయినచో ప్రతిభా వ్యయమున కాననసభలలో పాటు ప్లేటుకొనిల్లునుగూడ యేర్ప రుచుటకు కన్యకృతీవులు ప్రయత్నించెదరు. ఆసభల నియోజ కగణములను చాలతగ్గించెదరు. ఇది నేనుహించి చెప్పినమాటలు గావు. తరుచుగా పాశ్చాత్యోద్యోగులతో కలిసిమెలిసి యుండు నట్టి భారతప్రముఖులు తెలిపిన విషయములనుబట్టియే నేనటుల తెలుపుచున్నాను.

ఇప్పుడు రాష్ట్రీయప్రభుత్వము క్రిందనున్న కాఖిలలో కొన్నిటిని మరల భారతప్రభుత్వమునకు వశపరచుటగూడ వారు ప్రయత్నింపవచ్చును. ఆవిషయమునగూడ మనము శ్రద్ధ బూనవలెను.

స్వరాజ్యప్రయత్నమున అన్ని పక్షములను కలియుటకు గౌహతీ తీర్మానమునందు మంచి అవకాశము కలిగింపబడెను. ఇదివరకు రెండుమూడేండ్లకుంధి జేరుగానున్న పాశురజనులను ఆసహాయవాదులను కాంగ్రెసులో చేర్చుటకే ఖద్దర్తీర్మాన ముమోదించబడెను. రిస్సానిపు స్వతంత్ర పక్షములవారు దీని నిగూర్చి అన్యభావాంపరినియే నేను నమ్మెదను. ఈవిషయ మున నిదివర కున్న నిబంధన సరి గా ప ని చే య లే దు. కాంగ్రెసుకడి య ప భ్యా థి తి గూ డ క లి గి యి యి నది. దీనివలన నెవరికిని యెట్టికష్టమును కలుగదు.

ఖద్దరు వెనుకటికంటె నిపుడు చాల వృద్ధిచెందినది. భా రతతంతుకారకసంఘముపాధ్య ప్రకటించిన 1926 నివేదికమును చదివినచో యీవిషయము తానుగా బోధపడగలదు. మహాత్ము డు స్వాధ్యాయముతో ఓక్షభూనినందున నే యిట్టిగొప్ప అభి వృద్ధి కలిగినది.

దేశమునందు కాంగ్రెసు సంఘములను నిర్మించియున్న వారు భవనమును సమకూర్చుటకును మహాసభ ముగియగానే గౌరవ తీర్మానమును సమకూర్చుటకును నిర్ణయించినారు.

ఇటీవల జరిగిన ఎన్నికలలో కొందరు పరిపాలనావ్యవస్థలను మహాసభలో సభ్యులు వాని నన్నిటినిమరచి కలసి పని చేయుట మిక్కిలి ప్రశంసనీయము. శ్రద్ధాసంపన్నులైన సభ్యులను హిందువుల చిత్రములు చిత్రాయితములై యున్న సభలో హిందూమతమును సమస్యనుగూర్చి కాంతముగా చర్చించుట మరియు ప్రశంసనీయము.

కలెన్స్-ఎన్-సేంట్ విషయములనుగూర్చి కలెన్స్ లీగ్ వారికి క్రమము బూనవలెను. ఈ విషయము త్వరలోనే ఢిల్లీలో కార్యసంఘములో చర్చించబడును. పాశ్చాత్యుల ధిక్కారమును పలుకుట దిగల అసామ్యములను గూడ మహాసభను జయప్రదముగా సాగింపగలుగుటచే కాంగ్రెసు సందేశమును వ్యాపించినది. అనిశ్రీనివాసయ్యగారు నుడివిరి.

పండిత మదన మోహన మాలవ్యాగారు

శ్రీ శ్రద్ధాసంపన్నుల మరణములను కాంగ్రెసు సంతాపము నడిపిమనను తక్కిన విషయములలో చాల జయప్రదముగా జరిగినది. కాన సభ్యులనుగూర్చి కాన్పురు తీర్మానము మరల నిరవచితములు ముఖ్య విషయములను చాలమంది తలచుచున్నారు. ఖద్దరు నిర్మాణవిధానమునుగూర్చిన తీర్మానముల నామోదించుట ముఖ్యమునని నా అభిప్రాయము. ఈ విషయమున అభ్యుత్థులు చాల శ్రద్ధాసంపన్నులైన మార్గదర్శకులు. పదవులను స్వీకరింపగూడదనియు సహకారము చేయగూడదనియు దేశీయులు స్పష్టముగా తెలిపినది కానసభలో తీర్మానము స్పష్టమైనది. నిర్మాణవిధానము ముఖ్యమైనదిగా గాన దానిని గూర్చి అధికదీక్షతో పనిజరుగుటవలసినది. ఇతర పక్షములలోను దొరతనముతోనుగూడ సహకారముచేయుటకు మేము సంసిద్ధులమేగాని మా గౌరవము గోల్పోవుటకు మేము సమర్థులంపజాలము. ప్రస్తుత పరిస్థితులలో పదవులను స్వీకరింప వలెదు. భారత కానసభలో పదవుల ప్రశ్న లేదుగాన అన్ని పక్షములను గలిసి పనిచేయుట కవకాశము కలదు గాన అవిషయమున గట్టి ప్రయత్నము చేయవలెను. అని నెహ్రూగారు నుడివిరి.

ఎస్. సత్యమూర్తిగారు

కాంగ్రెసువాడు మంత్రిపదవులను స్వీకరింపగూడదు. మరియు కానసభలో ద్వంద్వ పరిపాలనను సాగించుట నటుల గూడ వారు ప్రయత్నింపవలెను. వెనుక స్వరాజ్యమును ముఖ్య సంఖ్య వంగరాష్ట్ర కానసభలో కొద్దిగానే యుండి నను గూడ దేశీయులను దాసుగారిటుల పనిచేయగలిగిరి. కావున కానసభలో కాంగ్రెసువారి విషయమున కక్షించనలెకుండ పనిచేయవలెను. ఆయా కానసభలోని పరిస్థితులను బట్టి యీ పని జరుగవలసి యుండును. ఎన్నికల విషయమున ప్రత్యేక నియోజకవర్గము లుండ గూడదనియు నా అభిప్రాయము. సంపూర్ణముల వలన సత్పరిపాలన మేర్పడుననియు స్వపరిపాలన మునందు దేశీయులను నైపుణ్యము కలుగుననియు తెలిపి గాని యీ రెండును గూడ లభించలేదు. దేశమున మతకలహములు ప్రబలి సత్పరిపాలనము నంతరింపజేసినవి. ఇప్పుడు సంపదితమగు మతాభివ్రావము చాల పెరిగినందున దేశాభివృద్ధి సన్నగిల్లినది. ప్రత్యేక నియోజకవర్గములను తొలగించుట శ్రద్ధాసంపన్నుల హక్కులను మరల నిచ్చినను లాభముండదు. అప్పునం ఖ్యాతులకు కొన్ని స్థానములను ముఖ్యముగా నేర్పవలసినదే. శ్రీనివాస్ దేశమున జాతీయత వృద్ధి నొందజాలను. ఈ విషయమున దేశీయులు గట్టి కృషి ని స ల ప వ లె ను. దేశమున నిర్మాణ విధానమును ముఖ్యముగా సాగింపవలెను. ఖద్దరు చాల అభివృద్ధి నొందినది. వీనుటకు చాల సంతోషించుచున్నాను. దేశీయులందరూ ఖద్దరు విషయమున అధికమగు శ్రద్ధను పూనుకొనవలెను. ఖద్దరు విషయమున కాంగ్రెసువారు దీక్షగా పనిచేసినచో కానసభలోని గూర్చి లోటులేకుండ కాను పనిచేసినది మహాత్ముడు నాకరించెను. విచారణసంఘము వచ్చులోపలనే కానసభలోను దేశమునందున్న భాగము జరుగవలెను. అందులకు దొరతనమువారి కధికమగు బ్రతి కలుగవలెను" అని సత్యమూర్తిగారు నుడివిరి.

ఎ. రంగసామయ్యగారు

కాన్పురు తీర్మానము మరల నిరవచితము. ఎన్నికలనుమందు అభ్యుత్థులనుగూర్చి వాదనములు కాపాడవలెను. ప్రతిపక్షముల నిందులకు భగిన ప్రత్యుత్తర మియ్యవలెను.

మాలవ్యాగారి ఆశీర్వాదము నిర్మాణములను స్పష్టముగా నిర్మాణవిధానమును ఖద్దరునుగూర్చిన తీర్మానముల నామోదించుటచే స్వరాజ్యమునువారిపై మరియొక తెగవారికల అనుమానమును పూర్తిగా తొలగుటకును పని భాగము జరుగుటకును గూడ వీలకలిగినది. ఎల్లప్పుడును ఖద్దరునుగూర్చిన విధింపు అనే నమ్మకములేనివారు తొలగిపోవుటకును ఖద్దరు భాగము వ్యాపించుటకునుగూడ నవకాశముకలిగినది. రిస్పాన్సివు, స్వతంత్ర పక్షములవారు కాంగ్రెసులో చేరకుండ నిరోధించుట తీర్మానమునామోదించబడెనను నాశీర్వాద నిర్మాణముల మాలవ్యాగారి నుడివిరి. ఇది చాల ముఖ్యవిషయము. ఇప్పుడు జనసామాన్యము నకు ఖద్దరుపై గాఢమగుభిమానముగలిగినదని ఎన్నికలలో పనిచేసినవారందరూ భాగము గ్రహించియు యున్నారు. కావుననే ప్రజలభావము ఖద్దరు భావ (ఖద్దరు మెంటాలిటీ) మని అభ్యుత్థులు నుడిచెను. ఈ భావము స్వరాజ్యప్రాప్తికి ముఖ్యమైనది. స్వరాజ్యములను విద్యార్థికులకును జనసామాన్యమునకును గూడ లాభము కలుగవలెనని యీ రెండుపక్షములకు అన్యోన్యత కలుగవలెను. అందులకు ఖద్దరే ముఖ్యసాధనము అని మహాత్ముడు విషయనిర్ణయసభలో తెలిపెను. గాన ఖద్దరు ప్రచారము స్వరాజ్యప్రాప్తికి ముఖ్యసాధన మునుట కట్టిసంతోషమును లేదు. స్వరాజ్యమును బడయుటకు దేశీయచేయుచున్నామని తెలుపువారివారము చిన్న నిదర్శనములైన ప్రజలకుమా వకున్న వారెటుల నమ్మగలుగుదురు? తమకు నమ్మకములేకపోయినది 1921 లో అసహాయోద్యమవిధానమును సాగించి మని మహాత్ముని నాయకులు చాలసార్లు తెలిపియున్నారు. కావున నిప్పుడీ చిన్న మామూలు గూడ వారు నెరవేర్చదనియు నేను నమ్మెదను. గౌరవితీ వచ్చిన ప్రతినిధులసంఖ్య మిక్కిలి హెచ్చుగా లేకున్నను దూరమున న బట్టిచూచిన, సంఖ్య సంతృప్తికరమనియు నేను తలంచెదను. అన్ని రాష్ట్రములనుండియు కాంగ్రెసు వాయకులు చాలమంది గౌరవితీ వచ్చి పనిచేయుట చాల ప్రశంసనీయము అని రంగసామయ్యగారు నుడివిరి.

జి. ఎం. నేను గుప్తగారు

గౌరవితీ మహాసభలో కానసభల విధానమునం దట్టి మార్పులు కలుగదని ఎన్నికలకొరకు మాడు నాలుగు నెలలు నేను ప్రచారము చేసినపుడే నేను గ్రహించగలిగినది. నిజముగా నటులే జరిగినది. ఇప్పుడు మహాసభలో నామోదించబడిన తీర్మానము ప్రచారము కానసభలో కాంగ్రెసువారు దీక్షగా పని చేయుటచే గాక నాయకులను చెరసాలలనుండి వదలుటకు తగిన ఒత్తిదీనిగూడ దొరతనమునకు కలుగజేసెదరు. నాయకులను వదలుట నేమనలు డిమాండుకు సరియగు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చుట మున్నగు కార్యములను దొరతనమువారు సద్భావము వెల్లడించువరకును మంత్రిపదవుల విషయమును తలపెట్టుటకైన వీలు లేదు. దేశములో నిర్మాణవిధానమును సాగించుటకుగూడ గట్టి ప్రయత్నము జరుపవలెను. ఈ సంతృప్తి మహాసభ చాల భాగము జరిగినది. అని నేను గుప్త గారు మదివిరి.

మాలానా అబ్దులుకలాం అజదుగారు

ఈ మహాసభ నాకు నిరుత్సాహమును ప్రోత్సాహమును కూడ కలుగజేసెను. మతకలహములను స్వయంసాగిగూడ పరిష్కరింపవలసినట్లు నాకు నిరుత్సాహము కలిగినది. దీనిని సూక్ష్మియే కాంగ్రెసువారు తమదీక్షనలెను వినియోగించవలసి యుండెను. 1927 లో దీనినిగూర్చి గట్టిపని జరుగవలెను. శ్రద్ధాసంపన్నులదారులవార్య జరిగినను కాంగ్రెసుమహాసభలో కొంతమంది సభ్యులు చర్చించుటలను నానుమరల కొంత ఆకలిగినది. ఈ విషయమున మహాసభలో అనుచితమగుచర్చ యేమి యును జరుగలేదు. శ్రీనివాసయ్యగారి నాయకత్వమున దేశమున పని భాగము జరుగగలదని నమ్మెదను. కాంగ్రెసు ఆశయములకు కొంచెమైనను న్యూనతను కలిగించునట్టి వారధ్యక్షుడవని కంతమాత్రము నద్దలుకారు. శ్రీనివాసయ్యగారు అధికమగు నేర్పుతో సభను సంతృప్తికరముగా కొనసాగించిరి. గొప్ప విషయములను వీరి కన్యక్షుల లభించినది. విశామధ్యక్షుల వత్సరాంతమున భాగము వెల్లడికాగలదని నమ్మెదను. అని మాలానా అబ్దులుకలాం అజదుగారు నుడివిరి.

నాయకులు గౌరవితీనుండి

బయలుదేరుట

నాయకుల యిష్టాగోష్ఠి

కలకత్తానుండి ఆసామ మొయిలు గౌరవితీ 30 నిమిషములు ఆలస్యముగా వచ్చినది. అనగా మధ్యాహ్నము ఒంటిగంటకు వచ్చినది. నాయకు లందరూ యీ రైలులోనే బయలుదేరిగారు వారిష్టాగోష్ఠి గామాలామహానిధి. పండితమాలవ్యాగారు శ్రీనివాసయ్యగారు నెహ్రూగారును ఒక్కచో కూర్చుండి ముచ్చటించుచుండిరి.

కలకత్తాకు చేరుట

నేడు (31 లేదా) గౌరవితీనుండి ఢిల్లీను మొయిలులో శ్రీనివాసయ్యగారు నెహ్రూ నేనుగూడ మాలవ్యా సహజీవీ దేవిరంగసామయ్యగారు హార్మి ముగ్ధ మున్నగు నాయకులు కలకత్తా చేరిరి. మా విలేఖరిగూడ యీ రైలులోనే నాయకులతో గూడవచ్చెను. అతడిటుల తెలిపెను.

"కాంగ్రెసు భాగము జరిగిన దనియు సభ్యుల సంతోషమువారు భాగము నావరించినదియు అందరూ సంతోషించుచున్నారు.

కానసభలనుగూర్చిన తీర్మానము సహకారము గుర్తముగనే యున్నది. మహాసభకు వచ్చిన రిస్పాన్సివు పక్షములుగూడ సంతోషమును తెలిపిరి.

ఖద్దరు తీర్మానము నెరవేరదనిరి.

ఆంధ్రరాష్ట్రమునుండి వచ్చిన బహిష్కరణ వాదులలో కొద్దిమంది మాత్రము ఖద్దరు తీర్మానమునుగూర్చి నిరుత్సాహమును తెలిపిరి. దానిని స్వరాజ్యవాదులు సరిగా నెరవేర్చని వారి అభిప్రాయము.

బహిష్కరణవాదులలో హెచ్చుమంది అనగా నుజురాతు బెహరు మున్నగు రాష్ట్రములనుండి వచ్చినవారల కట్టి అనుమానము లేదు.

ఖద్దరు తీర్మానమును స్వరాజ్యవాదులు మహాభూత్వముగానే ఉపపాదించిరిని హెచ్చుమంది తెలిపిరి. ఈ తీర్మానము వలన ఆంధ్రప్రదేశ్, గుజరాతు విభాగ రాష్ట్రములలో ఖద్దరు యొకను మిక్కిలి హెచ్చుగా వాడుకలోనికి వచ్చుననిజూపిరి. ఎన్నికలలో బహిష్కరణవాదులతో కలసి నాయకులతోను ఖద్దరు స్వరాజ్యవాదులతోను కలసి పనిచేసినది కొందరిని. ఇప్పుడు రాజేంద్ర ప్రసాదుగారును శుభభాయి పటేలుగారును గూడ కార్యసంఘములనుగూర్చి నున్నారు. పటేలుగారు కార్యకర్తగా గూడ నున్నారు.

కానసభల తీర్మానమును, గూర్చి బహిష్కరణ వాదులు దాషిణ్యముగా నున్నారు. స్వరాజ్యవాదులు చాల సంతోషించుచున్నారు.

శ్రీనివాసయ్యగారు కాంగ్రెసు కార్యములను సరిగా కొనసాగింపగలుగుదురని అందరూ నమ్ముచున్నారు. శ్రీ శ్రద్ధాసంపన్నులను బడిన కార్యసంఘ సభ్యులందరూ విశ్వాసపాత్రులును సమర్థులనని సంతోషించిరి. కానసభలపని ఖద్దరు మత సమస్య ఈమోడింటిని గూర్చియు మిక్కిలి శ్రద్ధతో పనిచేసెదరని తెలియుచున్నది. ఖద్దరు స్థలపుడును ధరించుటకు గూర్చి కార్యసంఘమువారిపుడే ఏర్పాటులను చేయుదురు. రాష్ట్రీయసంఘములు రీ గ్రామముల కొక కాంగ్రెసు వంతున నేర్పరపవలెను. కీరముల నిచ్చి ప్రచారము చేయవలెను. సభ్యులను చేర్చవలెను. ఆశీరముల కనుకయమును భారత సంఘమువారి ధరించెదరు.

కానసభలో 300 మంది కాంగ్రెసువారు, కున్నారు. ఒక్కొక్కరు శ్రీ శ్రద్ధా 200 మంది సభ్యులను చేర్చినను 60000 మంది అగుదురు.

కాంగ్రెసువారు ఖద్దరు విషయమున శ్రద్ధగా పనిచేసినచో మహాత్ముడు అన్ని విషయములలోను కాంగ్రెసువారితో నిరంతరము ను కలసి పని చేయుచుండునని తెలియుట వలన సదరు తీర్మానమును సాధించుట కధిక మగు ప్రోత్సాహక మేర్పడుచున్నది. స్వరాజ్యల పక్షమువారు సద్భావముతోనే యీ ఖద్దరు తీర్మానము నితరు ప్రోత్సాహము లేకుండ నుపపాదించి రని గూడ హెచ్చుమంది నమ్ముచున్నాను.

శ్రీనివాసయ్యగారు

కలకత్తాలో ప్రజలు గౌరవించుట

శ్రీనివాసయ్యగారిని గౌరవించుటకు కలకత్తాలో చాలమంది ప్రముఖులు ఏర్పాటుచేయుచున్నారు. సర్ జి. పి. బోగుగారుగూడ శ్రీనివాసయ్యగారికి విందుచేసెదరు. ఆమె రికార్డు నున్న హిందూసాను సంఘమువారు దక్షిణాఫ్రికాలో జాహన్ను బళ్లలో సమాజేతమైన బ్రాహ్మణులు భారతీయులును శ్రీనివాసయ్యగారికి కాంగ్రెసునుగూర్చి తంతి వార్తల నడిపిరి. శ్రీనివాసయ్యగారు జనవరి నెల 31 వ లేదని కలకత్తానుండి బయలుదేరి చెన్నపురి వెళ్లెదరు. (ప్రీ ప్రెసు.)

గౌరవితీనుండి సంచారము

బీహారు కేసులు

జనవరి 11-వ లేదా మొదలు 13-వ లేదా వరకు బీహారులో మహాత్ముడు సంచారముచేయును. జనవరి 2-వ లేదా కలకత్తాలో చిత్రరంజన నేపాదనమున అబ్దుల్లాజీ బ్రాహ్మణులు ఎక్కువదారులకును మహాత్ముడు శంఖస్థాపనము జరిగింపును. (ప్రీ ప్రెసు.)

ప్రకటనము

రేపటిదినిము నూతనసంవత్సరప్రారంభ దిన మగుటచే, ఆంధ్రప్రదేశ్ వెలువడదు. సంపాదకుడు.

నాయకుల అభిప్రాయములు

శ్రీశ్రీశ్రీ

కాంగ్రెసునాయకుల అభిప్రాయములను అన్వేషించుటకు ప్రతినిధి కనుగొనగ, కాంగ్రెసు తీర్మానములపట్ల మిగుల సంతృప్తి గనుపడి చిరి. పండిత మదనమోహనమాలవ్యాగారయినను అసంతృప్తి గనుపడువలెదు. కాంగ్రెసునుండి చీలి పోయిన రిస్సాచీపు సహకారవాదులకు గాని, స్వతంత్ర కాంగ్రెసుసభ్యులకు గాని బలము చేకూర లేదు గాన, వీరు తమప్రతిఘటనమును మానుకొని, కాంగ్రెసుతో కలసి పాటుబడుట వివేకము. నిర్మాణ కార్యక్రమావశ్యకతను ఎల్లరును గ్రహించుటచే, శాసనసభాప్రవేశమునందు సమ్మతము లేనివారు గూడ, శాసనసభలకు వెలుపల కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును దీక్షతో కొనసాగించవచ్చును. గాంధీ మహాత్ముడు కాంగ్రెసువర్కింగు కమిటీలో సభ్యుడగుటచే, కాంగ్రెసు కార్యక్రమనిర్వహణమునకు విశేషముగ తోడ్పడునని నమ్మడము. విదేశీయులు గూడ కాంగ్రెసును గూర్చి మిగుల సంతృప్తి గను పడిరి. తేబరుసభ్యులగు లారెన్సుగారి యభిప్రాయము నిదివరకు ప్రచురించియుంటిమి. అమెరికను మిషనరీ యొకడు కాంగ్రెసును గాంచి, భారతీయుల సామర్థ్యమును విశేషముగ కొనియాడెను. వేలకొలది మైళ్లదూరమునుండి కాంగ్రెసుకు వెడలుట, వీరి కద్దుతముగ దోచెను. మరియొక దేశములో నిట్టి యుత్సాహమును కనుబడవరని, వీరి తలంపు. రాజకీయ చర్చలమధ్య, గాంధీమహాత్ముడు మోక్షప్రతిష్ఠా సవలంబించుట, వీరి కాశ్చర్యముగ దోచెను. జనసామాన్యమునందు ప్రబోధము గలిగించవలె నని, నాయకులు గ్రహించినందులకు వీరు సంతసించిరి.

స్వీడనుదేశపు ప్రతికా సంపాదకు లొకరు కాంగ్రెసు సంస్థను కొనియాడుచు, కాంగ్రెసునాయకులు జ్ఞాను లనియు, శుష్క రాజకీయవాదులు గారనియు, బలికిరి. గాంధీమహాత్ముడు, మానవకోటి కెల్ల మార్గదర్శకుడని, వీరు ప్రశంసించిరి. విదేశీయ ప్రముఖులచే నిట్టిమెప్పు వడయుచున్న కాంగ్రెసును, అధికారు లెట్లు తృణీకరించుచున్నారో చూచిన, దేశదుస్థితి తెల్లమగును. స్వరాజ్యవత్సనాయకులు గౌహతి కాంగ్రెసుసభ అడ్డుతవిజయము గాంచుటకు భావించుచున్నారు. పంగదేశనాయకులు కాంగ్రెసు విజయమునుగూర్చి ముచ్చటించుచు,

నేపనల్ డిమాండు సఫలమై రాజకీయనిర్బంధితులు విడుదలయగువరకు, మంత్రివర్గముల సంగీకరించుటకు కాంగ్రెసు సమ్మతించదని, స్పష్టముగ బలికిరి. కాంగ్రెసు ప్రారంభముగాకముందు శ్రీనివాసయ్యంగారిని సందియములు బాధించినను, పిమ్మట సంపూర్ణ విశ్వాసమేర్పడెను. స్వరాజ్యసంపాదకవిషయమై దేశము శ్రద్ధవహించనిచో, వాటిల్లబోయెడిఅనర్థములను వీరు చక్కగ వివరించిరి. ఇటీవల లాంగుఫర్డు శేషముగారు దెలిపినయభిప్రాయ మేమి, రాజప్రతినిధిగారి యభిప్రాయమేమి, సంస్కరణము లింకను సంకుచితమగునను భావమును సూచించుచున్నది. మాంటుఫర్డు సంస్కరణములలో మంచి ఏమయిన నున్నయెడల, అది విశాలమగు నియోజకగణమే. నియోజకగణము నింకను విస్తరింపజేయవలయు. నని, కాంగ్రెసు గోరుచున్నది. యుక్తవయస్సు వచ్చువారి కెల్లరకు వోటుండుట ముఖ్యమని శ్రీనివాసయ్యంగారు తలచుచున్నారు.

కాని, విద్యాధికు లగు వారికి మాత్రమే వోటుండవలయు నను నభిప్రాయము, రాజప్రతినిధి గారికి కలదు. ప్రజలలో విశేషపు పలుకుబడి గల కాంగ్రెసువారిని శాసనసభలలోనికి రానియ్యకుండుట కిది యొకమార్గము గావచ్చును. జనులు తమ ఎన్నికహక్కులను విచక్షణతో నిర్వహించుచున్నారనుట నిశ్చయము. ఇట్టి హక్కులను తొలగించుచో, సంస్కరణములలో గల కొలదిమందిగూడ తొలగిపోవును. మరియొక యుపద్రవమును, కాంగ్రెసుసభాధ్యక్షులు సూచించిరి. ప్రతిరాష్ట్రమునందును, స్టేటు కౌన్సిలుసభవలె రెండవసభను నెలకొల్పవచ్చును. రాష్ట్రములకు సంబంధించిన కొన్ని శాఖలను కేంద్రప్రభుత్వరమ జేయవచ్చును. కాంగ్రెసునాయకులు శ్రద్ధవహించి, సాధ్యమగు సంతర్కరలో స్వరాజ్యమును సంపాదించియెడల మిలిలేని యనర్థము వాటిల్లక మానదు. కద్దరుధారణకు సంబంధించిన తీర్మానము, జనసామాన్యమునకును విద్యాధికులకును సన్నిహితసంబంధము చేకూర్చు నని, శ్రీనివాసయ్యంగారి తలంపు. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు గూడ, కౌన్సిలు వెలుపల జరుగవలసిన పనియొక్క ప్రాముఖ్యమును వివరించిరి. కద్దరుధారణతీర్మానము చాల ముఖ్యమని వీరి తలంపు. ఉద్యోగనిరాకరణావశ్యకతను వివరించుచు, కాంగ్రెసుసభ వారీయంతమును వదలు కొనజాలరనియు, మిలిగినవిషయములలో అన్నిపక్షములవారును కలసి పనిచేయవచ్చుననియు, నెహ్రూగారు భావించుచున్నారు. గౌహతి కాంగ్రెసుసభ, దేశగౌరవమును కాపాడె ననుటకు సందియము లేదు. కాంగ్రెసు తీర్మానములను కొనసాగించుటకు నాయకులు తదేకదీక్షతో కృషి సలిపినగాని కాంగ్రెసు నిజవిజయము బడయజాలదు.

క్రిమినలు కోర్టులు

1925-వ సంవత్సరపు క్రిమినలు కోర్టుల నివేదిక జూచిన, క్రిమినలు కేసులసంఖ్య తగ్గినటుల గనుపించును. ప్రాణోపద్రవకర మగు నేరముల సంఖ్య రానురాను హెచ్చుచున్నది. కాని ఆస్తికి సంబంధించిన నేరములసంఖ్య తగ్గెను. 203 క్షేత్రముక్రింద కేసులను ప్రారంభమునందే త్రోసివేయవలె నని ప్రభుత్వమువారు హెచ్చరించుటచే, నిట్టి ఫలితము

గలిగియుండును. క్షేత్రము నింకను విరివిగ నుపయోగించనందులకు ప్రభుత్వమువారు విచారము జూపుచున్నారు. కాని, మేజిస్ట్రేటుల నీరీతిని ప్రోత్సహించుటకు పాడిగాదని మాతలంపు. పలనన, పని తగ్గించుకొనుటకై, నిజమగు కేసులను గూడ త్రోసివైచుటకు మేజిస్ట్రేటులు పూనుకొందురు. క్రిమినలు ప్రాసీజరు 203 క్షేత్రముక్రింద కేసులను త్రోసివైచుటకు, ఎంతయో విచక్షణను పయోగించవలయును. దీనిని స్వేచ్ఛగ నుపయోగించ గోరుటవలన, బీదలకు పలువురకు అన్యాయము సంభవింపకమానదు. 250 క్షేత్రముక్రింద, ముద్దయిలకు పష్టము నిప్పించుటలో గూడ మేజిస్ట్రేటులు తిన్నగ పనిజేయలేదని, ప్రభుత్వమువారు తలంచుచున్నారు. ఇట్టి హెచ్చరికలవలన న్యాయరక్షణకన్న న్యాయభంగ మధికముగ గలుగవచ్చును. గ్రామ మేజిస్ట్రేటుల కోర్టులను ప్రజలంతగ నభిమానించుటలేదనియు, పంచాయతి కోర్టులే ప్రజల యభిమానము నధికముగ చూరగొనుచున్నవనియు, నివేదిక తెలుపుచున్నది. సివిలు క్రిమినలు కేసులలోగూడ పంచాయతికోర్టు లెక్కుడు. ఆమోదకరముగనుండుట, ఎంచదగినవిషయము. పంచాయతి కోర్టులు ప్రజల సాంప్రదాయముల కనుగుణముగ నుండుటచే, వానిపట్ల ప్రజలభిమానము జూపుట వింతగాదు. బెంచికోర్టులు ఫయిసలు జేసెడి కేసుల సంఖ్య యధిక మయ్యెను. మామూలు మేజిస్ట్రేటులకు యీకోర్టులు విశేషసహాయ మొనర్చినటుల, రిపోర్టు లింగీకరించుచున్నది. అన్నితావులను బెంచికోర్టులను స్థాపించు విషయము నాలోచింపవలయునని ప్రభుత్వమువారు గోరుచున్నారు. క్రిమినలు కోర్టులలో, జరుగుకేసుల విచారణ చాల కాలము పట్టుచున్నందులకు ప్రభుత్వమువారు విచారించుచున్నారు. జిల్లామేజిస్ట్రేటు లీవిషయమై ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహించవలయునని, ప్రభుత్వమువారు గోరిరి. సెషన్సు జడ్జిలు గూడ కేసులను త్వరితముగ పరిష్కరించుటలేదని తెలుపబడెను. సాక్షులను కోర్టులలో విశేషకాలము నిలిపియుంచి, వారి నిబ్బందిపెట్టుట పాడిగాదని, ప్రభుత్వమువారు జిల్లా మేజిస్ట్రేటులను సెషన్సుజడ్జిలను గూడ కోరుచున్నారు. సత్ప్రవర్తనక్రింద జామీను దీసికొని వదలివేయబడినవారి సంఖ్యలు పెరిగెను. 562 క్షేత్రము నుపయోగించుటచే, ప్రథమ నేరములు బాగుపడుట కవకాశముండును. కొలది కాలము శిక్ష విధింపబడినవారి సంఖ్యలు హెచ్చినందులకు ప్రభుత్వమువారు తమ అసమ్మతిని చూపిరి. స్వల్పశిక్షలవలన ప్రయోజన ముండదని వీరి సమ్మతము. కాని, దీర్ఘకాలము ఖయిదులో నుంచుటవలన ఎక్కుడు లాభ ముండునా? అందువలన ఎక్కుడు భయ మేర్పడునా? ప్రభుత్వపు హెచ్చరికవలన స్వల్పనేరములకు గూడ హెచ్చు శిక్షలను విధించుటకు మేజిస్ట్రేటులకు ప్రోద్బలము గలుగవచ్చును. జయముగాంచిన అప్రీళ్ల సంఖ్య హెచ్చుట చూచిన, న్యాయాధికారులు తీర్పు జెప్పనపుడు తగినంత దూరదృష్టి జూప లేదని, తేలుచున్నది. ఇట్టి దుస్థితిని తొలగించుటకు ప్రభుత్వమువారు రెట్టి ప్రతిక్రియ నవలంబించదలచిరో, రిపోర్టు తెలుపుటలేదు. సివిలు క్రిమినలు కోర్టులలో గలిపి 1925 సంవత్సరమునందు

155,84,425 రూపాయల రాబడి చేశారు. న్యాయము 96,96,644 రూపాయల యెక్కువ. 59,37,781 రూపాయల లాభమును ప్రభుత్వము సంపాదించెను. న్యాయనిర్వహణమునకై, ఇంత లాభమును సంపాదించుట వాంఛనీయము గాదు. కోర్టు ఖర్చులను ప్రభుత్వమువారు తగ్గించి, ప్రజలకు న్యాయము సులభముగ లభించుట కేర్పాటుల జేయుట యత్యవసరము. ప్రజలు న్యాయస్థానములకు బోవుటవలన, లాభముకన్న నష్ట మధిక మగుచున్నది. ఇకనయినను ప్రజలు మేల్కొని, మధ్య వర్తల ద్వారా తగవులను పరిష్కరించుకొనుట శ్రేయస్కరము గాదా?

గ్రంథాలయములు : గ్రాంటులు

గ్రంథాలయములకు ప్రభుత్వము వారు పదివేల రూపాయల గ్రాంటు నిచ్చి వటుల ప్రభుత్వప్రకటనము దెలుపుచున్నది. ఈ మొత్తము అత్యల్పము. గ్రంథాలయములకు గలుగు లాభ మంతగ నుండదు. దీనికి దోహద, ప్రభుత్వోద్యోగులు అనవసరనిర్వహణములను విధించి, యీ గ్రంథముల నుంచవచ్చు ననియు, ఈగ్రంథముల నుంచగూడదనియు ఉత్తరువు జేయుటచే, గ్రాంటుల ప్రయోజన మనలేలగిపోవును. స్వల్పపుగ్రాంటు నిమిత్తము, తమ స్వాతంత్ర్యమును పోగొట్టుకొనుటకు పెక్కుగ్రంథాలయము లంగీకరించుటలేదు. గ్రంథాలయముల స్వాతంత్ర్యముతో ప్రభుత్వము వారు జోక్యము కలుగజేసికొనకుండుట ముఖ్యవసరము. గ్రంథాలయములు కొనెడి పుస్తకములకు, స్థానికసంఘములు జిల్లా ఎడ్యుకేషనల్ ఆఫీసరుగారి యనుమతిని పొందవలయు ననియు, కలెక్టరులు గవర్నమెంటు గ్రాంటులను పొందెడి గ్రంథాలయములను తరుచుగ తనిఖీజేసి ఆక్షేపణార్హ మగు పుస్తకము లున్నచో, గ్రాంటును నిలిపివేయవలయు ననియు ఉత్తరువు దెలుపుచున్నది. సహకారసంఘములు పోషించెడి గ్రంథాలయములకు సప్లయ జేసెడి పుస్తకముల పట్టికను, సహకారసంఘపు రిజిస్ట్రారు గా రామోదించవలయునట. దీని యర్థమేమి? అధికారులకు రుచించెడి పుస్తకములనే గ్రంథాలయములలో నుంచవలయును. తదితర పుస్తకములకు తా వీయగూడదు. రాజకీయగ్రంథములను ఒహిష్కరింపవలసి వచ్చును ఇట్టి నిర్వహణములకు లోబడి గ్రంథాలయములు ప్రజలకు జేయగల మేలు అత్యల్పము. ఆత్మగౌరవమును నిలుపుకొనుట వీనికి దుర్లభ మగును. గ్రంథాలయోద్యమము ఆంధ్రదేశమునం దిదివరకు బాగుగ వ్యాపించియుండెను. కొంతకాలమునుండియు ఈ యుద్యమము ఊణదశయందున్నను, మరల కోల్పోనునని నమ్మెదము. అట్టితరీ, ప్రభుత్వసహాయముపై నాధారపడక గ్రంథాలయనిర్వాహకులు స్వశక్తిపై నాధారపడి, గ్రంథాలయోపయోగమును విస్తరింపజేయుట ముఖ్యము. గ్రంథాలయములందు అన్ని విధములగు గ్రంథము లుండవలయును. రాజకీయ గ్రంథములుండగూడదని నిషేధించుచో, వీనియుపయోగమంతరించును. గ్రంథాలయములు జ్ఞానవ్యాప్తికిని, సాంఘిక సేవకును, ప్రజాహితేతవితాభివృద్ధికిని, గ్రామోద్ధారకును ఉపయోగింపగలవు.

ఇందుకు తగిన స్వేచ్ఛ యుండవలయును. అట్టి స్వేచ్ఛకు నూతనమంత్రివర్గమువారు రవకాశ మిత్తురా? ఆనుకూలపరిస్థితు లుదయించువరకు, గ్రంథాలయ పోషణకు ఉదారవంతు లగుధనికులు విశేషముగ తోడ్పడవలయును. ప్రజలలో జ్ఞానవ్యాప్తి యవసరమని, పలువురు దెలుపుచున్నారు. కాని, తగినన్ని పాఠశాలలు గనుపింపవు. వీనిని స్థాపించుట కెంతకాలము పట్టునో తెలియదు. ఈ లోపుగ గ్రంథాలయములే జ్ఞానవ్యాప్తికి తోడ్పడగలవు. చదువురానివారి లాభమునిమిత్తము, గ్రంథాలయములలో ప్రతికలను, గ్రంథములను చదివి వినిపించుట కేర్పాటు జేయవచ్చును. గ్రామప్రజలకు వారి హక్కులను దెలుపవచ్చును. గ్రామపునరుద్ధరణమునకు గ్రంథాలయము లత్యంతముగ తోడ్పడగలవు. ఇట్టికార్యములు కొనసాగవలయు ననిన, స్వేచ్ఛావాతావరణ మవసరము. ఇతరుల సహాయమున్నను లేకున్నను, గ్రంథాలయప్రయోజనమును విస్తరింపజేయుటకు, ప్రజాప్రముఖులే పూనుకొనవలయును. గ్రంథాలయోద్యమమును చురుకుగ కొనసాగింపవలసినతరుణ మానన్న మయినది. తిన్నగ నడుపుచో, జాతీయోద్యమమున కిది యుపాంగముగ నుండుట నిశ్చయము.

ఇటలీ జర్నల్ సంచి

ఇటలీకిని జర్మనీకిని సంచి జరిగినటుల, వార్తలు దెలుపుచున్నవి. రోమునగరమం దున్న జర్మను రాయబారియు మునులోనిగారును సంచిపత్రముపై సంతకము జేసెరట. ఇయ్యది పదిసంవత్సరములవరకములతో నుండును. ఉభయదేశములమధ్య గలిగెడి పోరాటములను, జర్మను ఇటాలియను ప్రతి నిధులును మతి మువ్వకు తటస్థులును గల ఉపసంఘమువారు పరిష్కరింపవలయునను ఏర్పాటుగలదు. ఉపసంఘమువారి తీర్పును నిరాకరించునెడల, న్యాయాధికారము గల పంచాయతి న్యాయస్థానము వారు దీనిని జరిష్కరింపవలె ననియు, వీరి తీర్పు ఖాయమనియు, నిరూపింపబడెను. ఇటలీ జర్నల్ గలసి క్రొత్తపంచాయతి నేర్పరుచుచున్నది. వివాద పరిష్కారమునకు క్రొత్తమార్గము చూపుచున్నది. ఇక నానారాష్ట్ర సంఘమున కెట్టి స్థానము గలదు? వీరి ధర్మ మేమి? క్రొత్త ఒడంబడికవలన, నానారాష్ట్ర సంఘ సభ్యత్వపు హక్కుల కెట్టి భంగము వాటిల్లదని, వార్తలు దెలుపుచున్నను, ఇది మా మూలుమాట దప్ప వేరుగాదు. నానారాష్ట్ర సంఘమును పాటింపక, వివిధజాతులవారును తమలో తాము ప్రత్యేకపు ఒడంబడికల జేసికొనుచున్నారు. ఇట్టి యొడంబడికలు నానారాష్ట్ర సంఘపు పలుకుబడిని అంతరింపజేయు ననుటకు సందియములేదు. ప్రత్యేకపు ఒడంబడికలే, గత సంగ్రామమునకు మూలకారణ మయ్యెను. వీనిని తొలగించుట యవసరమని, ప్రజ్ఞలు దెలిపిరి. కాని ఇవి మరల సధిక మగుచున్నవి. నానారాష్ట్ర సంఘము నివి నామమాత్రము గావించుచున్నవి. ఒకవంక ఆయుధములను తగ్గింపవలయు నని కోరుచుండ, వే రొకవంక ఆయుధములను పెంచుటకు బ్రయత్నించుట విచిత్రము అమెరికా ప్రభుత్వము వారు మరల సాయుధనౌకలను నిర్మించుటకు జేసెడి

ప్రయత్నము మిగుల శోచనీయము. వీరి తలంపు వాషింగ్టను ఒడంబడికకు విరుద్ధము గాదని చెప్పి సంతృప్తి జెందుచున్నను, ప్రపంచశాంతి కిట్టి ఏర్పాటులు భంగము కలిగింపక మానవు.

బెంగాలు నిర్బంధితులు

బెంగాలు నిర్బంధితులను విడుదలజేయవలయునని, కాంగ్రెసుసభవారే గాక, అఖిల భారత మహమ్మదీయ సభవారుగూడ గోరిరి. ఇట్టి తీర్మానమునే, జస్టిసుసభవారును, మితవాదులును గూడ గావించిరి. ఇన్ని పక్షములవారు గోరుచున్నను, బెంగాలు నిర్బంధితుల విడుదలపై ప్రభుత్వమువారు చలించకుండుట చోద్యము. వీరెవరికిని, వివేకము లేదని భావింప వీలుండదు. ప్రజల జన్మస్వాతంత్ర్యములను రక్షింపని సంస్కరణములవలన, దేశమున కిసుమంతయు ప్రయోజనముండదు. నిర్బంధితుల విడుదలగూర్చి ఊరకతీర్మానములగావించి లాభము లేదు. ఇయ్యవి త్వరలో సఫలమగునటుల చూచుట ఎల్లరధర్మము. స్వపరిపాలనము లభించువరకు, జన్మస్వాతంత్ర్యరక్షణము జరుగునని భావింప వీలులేదు. అందునిమిత్తమై అన్ని పక్షములవారును దీక్షతో పాటుబడనియెడల, నిట్టితీర్మానములు చిత్తుకాగితపు తీర్మానములగును.

గాహతి కాంగ్రెసు

నేషను పత్రికాభిప్రాయము

అధ్యక్షుని ఉపన్యాసవందంటల కాశ్యతదేశభక్తి గవభద్రుచున్నది. సమస్యయంతట చక్కగ నాలించింది. కుడవేదాంతివలెగాక చక్కని రాజకీయ జేత్రతల ఉపన్యసింక కాంగ్రెసుకార్యక్రమము అనుసరింపజేయుటకంటె ఐకమత్య నకు త్రోవ, వెదకిరి. (ప్రే. ప్రెసు.)

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులు

ఆంధ్రమానుగారి తంతి

జాంబాయి, డి సెంబరు 20:—కే ఫు బి నె సుండి ఆంధ్రమానుగా కిట్లు తంతి నంపిరి. “కాక్సు అను ఒక రాజకీయ భారత వ్యతిరేక భారతీయులకు వ్యతిరేకమైన సభచేయటకు ప్రయత్నింపగా నలుగురును నాలుగువైపులనుండియు చీవాట్లు పెట్టిరి. సభజరుగ లేదు. కాంగ్రెసు తీర్మానమును మహాత్ముని ఉపన్యాసమును దక్షిణాఫ్రికా ఊరు చక్కని పరిస్థితులు గలిగించినవి. (ప్రే. ప్రెసు.)

పట్టుఖాలీ సత్యాగ్రహము

ఆంధ్ర స్వచ్ఛంద సేవకుని త్యాగము

పాండు, డి సెంబరు 29:—మువ్వరు గోరక్ష్మరమునండి యు, ఒకరు గుంటూరునండి సత్యాగ్రహముచేయుటకు పట్టుఖాలి వెళ్లిరి. (ప్రే. ప్రెసు.)

పాండునగరము, డి సెంబరు 29:— భారతదేశీయ కాంగ్రెసు మహాసభవారు దక్షిణాఫ్రికా తీర్మానమును రాండుటెరిలు కాన్ఫరెన్సును గురించి ఆహ్వానించిన దానిని సర్ మహమ్మదబీబుల్లాగార్హి పంపగా వారు దేశీయ మహాసభాధ్యక్షున కిదిగువ తంతి నంపిరి—“మీయత్సాహచరీతమగు సందేశము నకు విందనములు” హదీబుల్లా. ఆ ప్రె

సామ్యు అనవారించుట

మదరాసు, 31:— చిత్తూరు అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రార్ వారి పాలనక్రిందనున్న పాకాల కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీలో సామ్యు సహకారింబరని వార్త లేతెంచింది. ఇందులో అయ్యుగురు కో-ఆపరేటివ్ యనస్సెక్టర్లు గూడ నున్నారని అనుమాన పడి వారిని ఉద్యోగమునండి తొలగించిరి.

హిందు మహాసభ

గౌహతీలో జరిగిన ప్రత్యేక మహాసభ వివరములు

పండిత మాళవ్యగారి అధ్యక్షత వహింపబడినది

స్వామి శ్రద్ధానంద స్మారక నిధికిగాను 5 లక్షల రూపాయలు ప్రోగు చేయవలయు నని తీర్మానింపబడుట

(అ. ప్రె. స్పెషలు సర్వీసు)

హిందూ మహాసభ, కలకత్తా, 21:— కాంగ్రెసు మహాసభ ముగిసిన తర్వాత కాంగ్రెసు కమిటీ ముందు 5 గంటలకు హిందూ మహాసభ ప్రత్యేక సభావేళము ప్రారంభమయ్యెను. కాంగ్రెసు మహాసభ ప్రతినిధులు కొందరు గౌహతీ వదిలిపోవుటచే కాంగ్రెసు మహాసభకు వచ్చినంతవఱకు హిందు మహాసభకు రాలేదు. అయినను ప్రతినిధులయొక్కయు ప్రేక్షకులయొక్కయు సంఖ్య అధికముగనే యుండెను. హరింద్రభూమిగారు మరీ కొంతమంది విద్యార్థులు కొన్నిగ్రామములు పాడిరి. తెంగాలు ఆసాదు విహారు సంయుక్త రాష్ట్రములనుండి హిందు సంఘాత ప్రముఖులు వలపురు సభకు వచ్చియుండిరి.

కాంగ్రెసు జాతీయత శ్రీయుతులు ప్రకాశం, పాంబూరి, పిల్లసాదా మున్నగువారలు సభకు వచ్చియుండిరి. కిరీ పాంబూరి ఉత్సాహవంతులగు హిందువులలో నిండి జరిగెను.

పండిత విష్ణు దిగంబరగారు జాతీయగీతములు పాడిరి. సన్మాన సంఘాధ్యక్షులగు శిరోమణి గురుమూర్తి స్వామి గారికి బాధ్యులిగాట ఎరుకపరచుచు స్వామిగారు ఆసామనందు విభాగించిన యతీత్యుతులయొక్క అసహాయాద్యము ప్రబలి యున్న దినములలో పితృ గొప్పదేశ సేవ చేసినయొక్క ప్రభుత్వము వారు వీరిని కారాగృహములందు యర్పించి 'నాకేకాక' నానూరుమంది శిష్యులకు మీరు కారాగృహములందు చోటు ఏర్పరుపవలయునని' ధైర్యముతో పలికిన నియోధుడనియు చెప్పిరి.

సన్మానసంఘాధ్యక్షుని ఉపన్యాసము

సన్మానసంఘాధ్యక్షులగు శ్రీమాన్ గురుమూర్తి స్వామి గారు ఆసామి భావలో ఉపన్యసించిరి. ప్రతినిధులకు స్వాగతమునగా స్వామిగారు ఇట్లు చెప్పిరి— హిందువుల ప్రాచీన నైదికము పూర్వోన్మత్యమును క్రమక్రమముగ కోల్పోవుచున్నది. హిందువుల నుద్ధరించుటకై పండిత మాళవ్యగారు కంకణము కట్టుకొనవలయును మిగల సంఘములు చెందుచున్నాను. ఆసామనందరి హిందుమత నాయకులు ఈ సందర్భమున చురుకుచు నుండుట అవమానకరము విషయము. హిందు సంఘాధ్యక్షులమునకై నేను యథా శక్తి పాటుపడ సంపిడుడనై యున్నాను. హిందు మతమునకు చేరినవారందరకు భగవంతుడు విశ్వాసమును ఉత్సాహమును ప్రసాదించ వలయునని ప్రార్థించుచున్నాను. పండిత మాళవ్యగారికి భగవంతుడు దీర్ఘాయురారోగ్యముల నొసగుగాక!

హిందు సంఘటకాద్యములు విషయమై లేనిపోని సంభేదములను కలిగించుకొనుట తప్పు. హిందువులు తమసాంప్రదాయముల ననుసరించి ఇతరమతములవారిని ద్వేషింపకూడదు. ఈ సాంప్రదాయములనే మహమ్మదీయులు హిందు దేశమున మతప్రచారమును విరివిగ కొనసాగించుచున్నాడు. హిందు సంఘాధ్యక్షులమునకై మహమ్మదీయులు తోడ్పడిన, మహమ్మదీయ సంఘాధ్యక్షులమునకై హిందువులు తోడ్పడ సంసిద్ధులయ్యెదరు.

హిందుసంఘాధ్యక్షులమునకై హిందువులకు స్వాగతమునగు ఇతరమతములవారు భారతదేశమున శీత్రమును మతప్రచారములు ప్రతిదినము హిందువులనేకులను తమమతమునందు చేర్చుకొనుచున్నారనియు, హిందుసంఘమునుండి ఈవిధమున విడిపోయినవారిని మరల హిందుమతమునందు చేర్చుటకై నాడుకులు గొప్పప్రయత్నములుగావించి అస్పృశ్యతను తొలగించి హిందుసంఘమునకు బలము కలుగజేయవలయునని చెప్పిరి.

పండిత మాళవ్యగారు అధ్యక్షత వహింపవలయునని బియాకా కాంగ్రెసు గారు పరిపాదించిరి.

పండిత మాళవ్యగారి అధ్యక్షత వహింపబడినది

పండిత మాళవ్యగారు అగ్రాసనాధిపతికము నలంకరించుచు, సభయందు ఉత్సాహము పెట్టి విరి సెను. పండిత మాళవ్యగారిచేత అధ్యక్షత వహింపబడినది సంగ్రహముగ ఈ ప్రకటించుచున్నాడు.

శ్రద్ధానందుని మరణము

శ్రద్ధానందస్వామి హిందుమతమునకు కీర్తి ప్రతిష్ఠలకు కలుగజేసిన లేజోపంతుడు పుణ్యమూర్తి. వారితీవితము నిరుపమానమును దేశభక్తితోను సంఘసంస్కరణాభిలాషతోడను నిండి యున్నది. 1919 సంవత్సరమున పీఠ తుపాకిగుండ్రను తిరక్కరించి తన విశాలమత్త ఫలమును ఘోరముగా తుపాకులబారికెదుట జొచ్చెను. ఇతరమతములందులేని హిందువులకు కులం హిందు మతమునందు చేర్చుటకై యెట్టి చేసిననీవ అయోధ్యమైతి. మల్లాధర రాజగోపాలాచారిగారి కీర్తి హిందుసంఘమున చేర్చిరి. కుడి ఉద్యమము కొరకును విద్యుత్కార్యకర్తలగు నతను స్వామిగారు తమతీవితమును ధాతవోధి. హిందూ సంఘాధ్యక్షులమునకై స్వామి శ్రద్ధానందుడు తన ప్రాణమును ధారపోసి నిర్వహించుచున్న హిందూసంఘమునకు ను మతప్రాణముపోసెను. ఢిల్లీ హిందువులకు యగ్రసానమైనది. గురు లేజు బహదరు హిందూమతమును సంగ్రహించుటకై ఢిల్లీయందే తనప్రాణ మర్పించెను. ప్రాణము పోయినను ధర్మమును విడనాడకుడని చెప్పుచు ఈ మహావీరుడు ఢిల్లీలో ప్రాణములు వదిలేను. పుణ్యమూర్తియగు శ్రద్ధానందుడు కూడ ఢిల్లీయందే ప్రాణములు ధారపోసెను. స్వామిజీవితమువల్ల హిందువులు ఒక్కవిషయము చేర్చుకొనవలెను. ప్రపంచమునందెవరికి భయపడక మనధర్మములను వనము నిర్వహింపవలయునను ఆదర్శమును శ్రద్ధానందుడు తన జీవితమున ప్రకటించెను. శ్రద్ధానందుని ఆదర్శముగ గైకొని హిందూమతమునకు ఎక్కువగు గౌరవము కలుగువిధమున మనమందరముపనిచేయుట అవసరము. శ్రద్ధానందుని దేహము అంతమొందినను వీర్యవంతమును వారిత్తమన సమీపముననే యుండి కార్యదీక్ష నవలంబింప మనల ప్రోత్సహించు చుండగలరు.

స్వామిజీవే సాపింపబడిన హిందూ సంఘీత ఉద్యమము ఇతరమతములకు విరుద్ధమైనదికాదు. హిందుమతమును సంగ్రహించుటకై ఈ ఉద్యమము ఏర్పడినది. హిందుమతమును శాఖింపజేయ గొప్ప కృషి నలుపవలసిన బాధ్యత హిందువులపై యున్నది. క్రైస్తవ మత బోధకులు తమ మతమును వ్యాపింపజేయు విషయమై ఎట్టి ఉత్సాహము ప్రకటించుచున్నారో మనము మాయచూచుకొన్నాము. ఆసామిలో 16 అమెరికామిషను లున్నవి. పరమతములందు హిందువులచేరని విధమున పాటుపడుట హిందువుల ధర్మమైనది.

ఆసామిలో నన్నుచుండు అలవాటు అధికముగనున్నది. ఈదుర్మార్గుక సంఘము నిర్వ్యవస్థపరచుచున్నది. ప్రతిజిల్లా యందును నగరమునందును గ్రామమునందును హిందు సభ ఉపసంఘముల చేర్పరచి, హిందుమహాసభ నిర్మాణ కార్యక్రమమును కొనసాగించి, గోసంరక్షణమునకు విలంతువులకు ఆవాధులకు శరణాయములను నిర్మించుటకు, విద్యుత్తుల నుద్ధరించుటకు పనిచేయుట అవసరము.

పట్టుకాలి సత్యాగ్రహము ప్రారంభించి పండిత మాళవ్యగారు తమ ఉపన్యాసమును ముగించిరి.

తీర్మానములు

శ్రద్ధానందుని మరణము

బాబు రాజేంద్రప్రసాదుగారు ఈక్రింది తీర్మానము పాదించిరి:—

“మతావేళపూరితుడగు మహమ్మదీయుడు సిరికిరెవమును క్రొవ్వమును ప్రకటించువిధమున దేశభక్త్యాగ్రేసరుడగు హిందు సంఘపు నాయకుడును అగు స్వామి శ్రద్ధానందుని చంపినందులకు హిందు మహాసభవారు చింతిల్లుచున్నారు.

శ్రద్ధానందుడు తన జీవితమును మత్య జోధరణమునకును హిందు సంఘాధ్యక్షులమునకును ధారపోసెను. స్వామిజీ మరణము ప్రతి హిందువునకును విషాదము కలుగజేయుచున్నది. కుడి సంఘసంస్కరణము ముగిసిన పవిత్ర ఉద్యమములు జరుపుచున్నందులకై వీరు వధింపబడుట గర్వపత తన అంతము. స్వామివారి బంధువులకు మహాసభవారు సానుభూతి తెలుపుచున్నారు. 1919 సంవత్సరము జనవరి 9 న తేది ఆదివారము హిందువులందరు స్వామివారికి లిలాధకముల నొసంగవలయునని హిందు మహాసభ తీర్మానములు

సభవారు కోరుచున్నారు. 5 లక్షల రూపాయలు స్వామి శ్రద్ధానందుని స్మారక నిధికి ప్రాగుచేసి కుడి సంఘటన ఉద్యమమును నిర్వహింపవలయుననియు, ప్రతి హిందువుడును తన శక్తి కొలది ఈనిధికి విరాళము పంపవలయుననియు ఢిల్లీయందలి పంజాబు సేవనలు బాంకిక్ విరాళములు పంపవలయుననియు సభవారు తీర్మానించుచున్నారు”

ఈతీర్మానమును బాబు రాజేంద్ర ప్రసాదుగారు రుపపాదించుచు స్వామి శ్రద్ధానందుడు హిందుమతాధారకమైనయు హిందువులు తమ సంఘమును చక్కబెట్టుకొనవలయునని బాధించినవారిలో వీరే ప్రథములనియు చెప్పిరి. ప్రతి హిందువుడు మతవిశ్వాసమును ప్రకటించి ఇతరులను తనమతమునందు చేర్చుకొను విషయమై ప్రయత్నించవలెను. హిందుదేశములందలి సన్యాసులు ఈవిషయమై శ్రద్ధవహించి పనిచేయవలయునని బాబు రాజేంద్రప్రసాదుగారు కోరిరి.

సర్దారు గురుబక్ష్ సింగుగారు స్వామికరుణానందగారు తీర్మానమును బలపరచిరి.

సాంబూర్తిగారు తీర్మానమును బలపరచుచు ఆంధ్రులందరూ శ్రద్ధానందుని గౌరవించుచుండిరనియు, స్వామివారు ఆంధ్రదేశమున పర్యటన మొనర్చినప్పుడు అస్పృశ్యులను కూడా వారిని సంతర్పించి; పూజించి విశ్వాసము ప్రకటించి రనియు హిందువులను శాఖింపకై జీవితము ఆదర్శమనియు చెప్పిరి.

తీర్మానమును ప్రతినిధు లందరూ నిలిచి వీరక్షమముగ ఆమోదించిరి.

జపాను చక్రవర్తుల శుభేచ్ఛ

జపాను చక్రవర్తిగారి మరణమునకు హిందుమహాసభ వారు చింతిల్లుచున్నారు. జపాను పౌరులకును, చక్రవర్తికుటుంబమువారికిని మహాసభవారు సానుభూతి నందజేయుచున్నారు.

మాళవ్యాజీగారు ఈతీర్మానమును రుపపాదించుచు, జపాను వారు బౌద్ధ సాంప్రదాయముల ననుసరించి హిందువులనియు అందుచే జపానువారికి ఈ వివత్సమయమున సానుభూతి తెలుపుట అవసరమనియు చెప్పిరి.

ప్రతినిధులందరినిలిచి తీర్మానమును ఏకగ్రీవముగ ఆమోదించిరి. ఈ తీర్మానమును తండ్రివారా జపాను సార్వభౌముని కుటుంబమువారికి పంపుటకు తీర్మానింపబడినది.

పట్టుకోవాలి సత్యాగ్రహములు

పట్టుకోవాలి సత్యాగ్రహములపట్ల సానుభూతిమాపుచు బెంగాలు ప్రభుత్వమువారియొక్కయు మహమ్మదీయుల యొక్కయు అక్రమపద్ధతులను ఖండించుచు మరియొక తీర్మానము ఆమోదించబడినది.

బాబు జగత్పూర్ణరామగారు తీర్మానమును ఉపపాదించుచు ఈ సత్యాగ్రహోద్యమము వృద్ధిచెందిన విధమున వివరించి ఇప్పటికి 2500 మంది కారాగృహమునందు చుండుచుండిరనియు ఆత్మగౌరవముగల హిందువులందరూ ఈ సత్యాగ్రహాలకు తోడ్పడవలయునని చెప్పిరి. భారత దేశమున సిక్కులసంఖ్య స్వల్పముగనున్నను వారు తమ మతగౌరవమున పాడిరి. ఆదర్శముగ గైకొని పనిచేయవలయునని చెప్పిరి బాబుపియ్యూష కాంతి ఘోష్గారు ముగించుచు తీర్మానమున బలపరచినప్పటికీ తీర్మానము ఏకగ్రీవముగ ఆమోదించబడినది.

హిందు మహాసభ కార్యక్రమము

హిందు మహాసభ కార్యక్రమమును వివరించు ఈక్రింది తీర్మానము ఆమోదించబడినది.

ఈదేశమునందలి హిందువులకును ఇతరమతములకును అన్యోన్యత ప్రేరేపింపబడుట హిందు మహాసభ ప్రధానోద్దేశములలో నొకటిగనున్నది. ఇతరసంఘములవారు ఆక్షేపించుటకు అవకాశముండని విధమునను భారత దేశాభివృద్ధికి భంగకరము కానివిధమునకు హిందు మహాసభ ఉద్దేశములు నెరవేరునట్లు హిందువులందరూ పాటుపడవలయును. హిందుసంఘము వారి హక్కులను రక్షించువిషయమై ప్రభుత్వోద్యోగులూ కొన్ని ప్రదేశములందు అక్రమహిందువులను మహాసభవారు చింతిల్లుచున్నారు. సక్రమముగ నోటిసు ఇచ్చినను హిందు సాంప్రదాయముల ననుసరించి ఉత్సవములను జరుపువిషయమై ప్రభుత్వమువారు తమ సహాయమునగి యుండలేదు. ఈకారణమువల్ల ఆలంబాదు, ఆలిఘరు, ఇటాప, రావల్పిండినగరములందు ఈ సంవత్సరము రామ లీల ఉత్సవములను జరుపుటకు వీలులేకపోయెను. ప్రభుత్వమువారు హిందు సాంప్రదాయములను ఆదరింపక, సాంప్రదాయముల ననుసరించి పనిచేయవలసిన వారని కారాగృహములందుంచిరి. తమ హక్కులను నిలుబెట్టుటకై పాటుపడుచున్న పట్టుకోవాలి సత్యాగ్రహాలపట్ల సభవారు సానుభూతి తెలుపుచున్నారు. భారతదేశమునందలి హిందువులందరూ ఈసత్యాగ్రహాలకు యథాశక్తి తోడ్పడవలయునని సభవారు కోరుచున్నారు.

ఇతరవిషయములు

అసామ, కిహారు, ఛోటానాగపూరు తూర్పు బెంగాలు నందరి కొండపాతులతోన పొందువులను ఇతరమతభేదములను తమతమమతములందు చేర్చుకొన ప్రయత్నములు జరుపుచున్నార.

జిల్లా సంఘములు

ప్రతి జిల్లాసంఘమున హిందు మహాసభ ఉపకమిషను లను స్థాపించి మహాసభ ఉద్దేశములను కొన సా గించ ప్రయత్నములు జరుగవలయునని సభ వారు తీర్మానించుచున్నారు.

ప్రత్యేక సమావేశము

హరికృష్ణరమణ మంథప్రదర్శనము జరుగు చందర్శమున హిందు మహాసభ ప్రత్యేక సమావేశము జరిపి ప్రచారము సలహావలయుననియు హిందు మహాసభ ప్రచారము భారతదేశము సందర్భము విరివిగ కొనసాగుటకు సాధువులయొక్కయు సన్యాసులయొక్కయు సహాయము కోరవలయుననియు మరియు యొక తీర్మానము గావించబడెను.

ఈ తీర్మానములన్నియు ఆమోదించబడిన పిమ్మట హిందు మహాసభ కార్యక్రమము ఉద్దేశములను గురించి పండిత మా శిష్యుగారు పర్యవేక్షించిరి.

బాబు పియ్యూష్ కాంతి ఫోషాగారు అధ్యక్షునికి వంద నము లర్పించిరి. అంతటితో సమావేశము ముగిసెను.

మతోద్ధారకుల దుర్గణములు

మహాసభాసభ్యులు శ్రద్ధావంతులు దుర్గణములను దేవతలతో కలిపి గౌరవమున మునిగియున్నది. శ్రద్ధావంతుని వలెనే పూర్వము మతకొండలు మతోద్ధారకులు దుర్గణముల పాలైరి. కాక్యముని విమలతమమైన తన మతధర్మముల బోధింపవలెనని దేశాటనమొనర్చుచు ఒకానొక గ్రామమునకు వెళ్లెను. అచ్చట స్వర్ణకారకవృత్తి చేత వియమనొకడు బుద్ధుడు నాస్తికమతమును బోధించుచున్నాడని దుర్మమకొంది అసూయా గ్రస్తుడగునడెను. బుద్ధునిరాక విని మహాసభాసభ్యులు జూనివలె బ్రేండుచు బుద్ధుని భిక్షుకై ఆహ్వానించి భోజనపత్రమున పంది మాంసమును మతాన్ని పదార్థములతో కల్పి వడ్డించెను. భోజనము ముగిసినపిమ్మట తానుపండిమాంసము తినుట సంగభించెనని తెలిసికొని భూతదయాపరుడగున మిగల పరితపించి తుదకు ప్రాణముల త్యజించె నని చరిత్ర ప్రసంగము.

శ్రీధరమతాచార్యుడు జీసస్ కు పల్లెడెందుగుడు యు ఖ్యుక్యులు. వారిలో ఒకడైన అనుపాపాత్ముడు జీససును శత్రువులకప్పగించెను. వారతనిని బంధించి కోమలవ్యాధిపరియగు 'పెలక్' కడకు విచారణకై గొంపోయిరి. ఏనుకడ వీస మైనను దోషములేదని స్వాధిపతిచెప్పెను. అంతట శత్రువులు జీససును తురాగ్రహాయుత్తులై, యిద్దుకొండుబోయి పరిహసించుచు శిరముపై ముండపకటంబుకట్టి యొడకొని నుమిసి యుమిసి పిలువనగొట్టి ప్రాణములదీసికొనిరి. మహాప్రభు క్రస్తున మహామృద్యుడు భోక్తృత్వగోత్రములు చంపయిత్తింప, ముందటనే యీవాక్తన కొంతజనులను తెలిపికొని మక్కానగరమునకు పాపాపాపమును. అంతట కొంతకాలమునకు ఒక యూనియన్ ప్రీ విషము పెట్టుచే మరణించెనని కొందరు చెప్పుదురు. ఆర్యసమాజమతాచార్యుడు క్షమాపనపరస్పరి తనభోగవాప్యత తమచే ప్రజల పుత్రులతోను సుద్దేశించి నానాప్రాంతముల పర్యటనమొనర్చుచు రాజశ్రీశ్రావణమునకు వెళ్లెను. రాజసాళము నంగలప్రభువులు దుర్వ్యవహారములై విహికాముష్మికములకు దూరలగుచుండిరి. సరస్వతీస్వాములు వారిప్రవర్తనను క్రమముగా చక్కలెట్టుచువచ్చెను. కాని ఒకప్రభువుకడ నుండు సుంపుకుకై తనజాతివోట దుమ్ముకొట్టుచున్నాడని కినిసి స్వామి తమనగరమునకు వచ్చుసమయము కనిపెట్టి ఎంతయోధ క్రికై రాగ్యములు కలదానివలె నటించుచు స్వామిని తననగర న ప్రవేశపెట్టెను. కొంతసేపటికి త్రాగుటకు గోక్షీరమును బంగ పాత్రయందుంచి పంపెను స్వామివాకు విషపూరితమును నాక్షీరమును గ్రోలిత్రక్షణమే ప్రాణములగోల్పెను. 1897 సంవత్సరమున ఆర్యమతోద్ధారకుడు 'లెక్ రాం' అను మహానీయుని డిల్లీనగరముననే అసూయాచిత్తుడగు నొకమహామృద్యు యువకుడు తనభుక్తమున కాముతిగచేసికొనెను. అటులనే త్యాగమూర్తి, దేశసేవాభావము, హిందూ మతోద్ధారకుడు స్వామి క్రద్ధానందులను తరకచేతి తుపాకిగండ్లకు గురియాయెను. ఈపూర్వకమునపరిత్రాక్తుల కాంతి కలుగుగాక!

సింగంపల్లి వేంకటాద్రి

Ready for Sale

'PHOENIX'

1927

Office Calendar

Daily tearoff with bold figures neatly showing month, date and day in 2 colours.

Price 8 As.

Postage V. P. extra.

Apply to:-

PAYNE & Co., PRINTERS, 14, Francis Joseph St. Madras.

అమకమునకు

సిద్ధముగా

నున్నది.

ఈవిక్కు 1927-వ సం॥ అక్టోబరు క్యాలండరు ప్రతి కొరత చించుటకు పిలవనటుల పెద్దసంఖ్యలు గలవి. గలకేది, దినము మొదలగు నవి 2 రంగులలో గలవు.

1-కి ధర 0-8-0.

వి. పి. పోస్టాఫీసు ఖర్చులు చేరు

కావలసివారు :-

వెయిన్ కంపెనీ,

ప్రింటర్లు,

14, ఫ్రాన్సిస్ జోసెఫ్ వీధి, మదరాసు

మొసూరు సబ్బులనే ఉపయోగింపుడు

ది గవర్న మెంటు సోప్ ఫ్యాక్టరీ,

బెంగుళూరు.

మహిళా మహాసభ

సుబాసుచంద్ర బోసుగారు

వేయిమంది ప్రతినిధులు హాజరగుట

విద్యాగౌరి మహతాసతి ఆధ్యక్షత

అకోలా, డిశం 30:-ప్రథమ మధ్యపరగజాల వీరారు మహిళా మహాసభ విద్యాగౌరి మహతాసతి ఆధ్యక్షత క్రింద సమావేశమయ్యెను. సుమారు వేయిమంది నారీమణులు హాజరైరి. కమలబాయి సోహానిసతి కంగు లైకాపట్ దుగ్గాబాయి జోషీసతులు హాజరైరి.

అవ్వన సంఘాధ్యక్షోపన్యాసమున రాజకీయ, సాంఘిక, మతక విషయములు ప్రస్తావన సంగ్రహించినవరకు చర్చింపబడెను.

దేశీయ మహాసభ నాయకులలో నొకరైన విద్యాగౌరి మహతాసతి ఆధ్యక్షత వహించెను. భారతీయులు పేదరికము ముఖ్యమైన ఆటంకము. విద్యావ్యాప్తికి పాటుబడుచునెలనిచ్చిరి బాల్య వివాహములు కులపద్ధతి ఇవియే భారతీయుల నాశనమునకు కారణమున చున్నది. గ్రామ పునర్నిర్మాణాన సరము తెలిపి నిన్ను జాత్యుదధాకు తోడుపడవలసినదిగ గోరిరి.

మొదటి తీర్మానమునందు స్వామి క్రద్ధానందుని హత్యకు విచారమును నూచించిరి. శ్రద్ధానంద ఉద్యమము అనసరమనియు ఆచరణలో పెట్టబడవలసినయు తీర్మానించిరి.

తిరిగిరేపు సమావేశముగను.

(ప్రీ. వెను)

తల్లిగు మహాసభ

మార్చిమహామదు యాతూలుగారి అధ్యక్షత

డిల్లీ, డిసెంబరు 30:-తల్లిగు మహాసభ సాయంకాలము ఆరేబితు కాలేజీవద్ద మార్చిమహామదు యాతూలుగారి ఆధ్యక్షత క్రింద సమావేశమయ్యెను. అధ్యక్షుడు కత్తితో ఇస్లాము మతము వ్యాపింప చేయబడెనను అపవాదును ఖండించి స్వామి క్రద్ధానందుని హత్యను నిరసించి విచారమును తెలిపెను. మహమ్మదీయుని హత్యనెంత గౌరవించుకో హిందువుని హత్యయు అంతే గౌరవమునకు పాలగును. స్వామి వారి కుటుంబము కకు సానుభూతి తెలిపి తరువాత జంపబడినను మహమ్మదీయుని విచారము నూచించెను. తల్లిగు యొక్క రాజకీయ ప్రాముఖ్యత తెలిపెను. మృతకారము శిశువులను ఎక్కువచేయవలెను. తిరిగి మనమతము నకు మార్పుటకు తగినర్హులు గావించవలెను. అట్టిప్రచారకుల తయారుచేయుటకు పాఠశాలల నేర్పరుప వలెను. లక్ష్మీపాఠశాలను అహతుద్వా ఇండియనుల ఉపహాసముల చూపెను. గ్రామములందు ప్రచారమునరము. దానికొధనవనరము. సభ ప్రస్తుత హాజరైనది.

(ప్రీ. వెను)

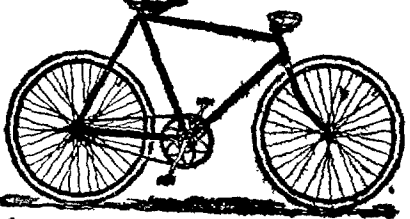
చాల చిక్కిపోయియున్నారు "బోసుగారిని రంగూను సెంట్రలుజయిలులో శిక్షించాచిరి. ఆయన చాల చిక్కిపోయియున్నాడు. ఏదో శిక్ష వ్యాధిలన (కానికుడిసీబి) చాలకాలమునుండి ఆయన బాధపడుచున్నట్లున్నది." అని ఒక ప్రముఖుడు తెలిపెను.

(అ. ప్రీ. వెను)

సర్ క్యామ్యూలు మోరు దంపతులను గొంపోవుచున్న విమానము శేపిల్లు శరీరనది.

"స్టార్ లి" బై సి కి ల్

ప్రథమమున మిస్టర్. స్టార్లి గారిచే ఈ మాదిరి కనిపెట్టబడి, తయారుచేయబడినది. బైసికిల్ పరిశ్రమమును ప్రారంభించినట్టివారు, అప్పటినుండి పైకిళ్ల వ్యాపారమునందు ప్రాముఖ్యత వహించియున్నారు. ప్రస్తుత మది మిస్టర్ బాన్నివాళరు వలె యింకను దృఢమైనదిగా నున్నది.

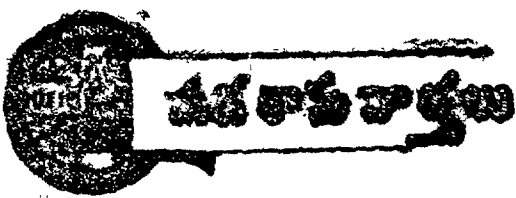
కల్లీలేని బ్రిటిష్ స్టార్లి భాగములు, బి. ఎస్. ఏ. ప్రీవీలు, కావెంటరిగొలును, మిచిలిన్ కేబిల్ కార్డులు. మొదలగువాటితో పూర్తిగా అమర్చబడినది.

2545

ధర 1 కి ర్పు. 65 లు మాత్రమే

Sole Distributors R. PATEL & Co, Madras.

Sole Agents for Wolseley Cars. & Westinghouse Batteries.

తెలంగాణ సాహిత్య అకాడమి

కార్యాలయం: - బీహార్ ఫౌండేషన్ కాలనీ (ప్రయత్నం ఇండియన్ కామర్స్ అండ్ ఇండస్ట్రీస్ కంపెనీ వారు పంపిన 1927 సంవత్సరపు కార్యాలయము వందనములతో నడుపఁజేసెను. వీరి కార్యాలయము, సంబంధి, బ్రాహ్మణ, మదరాసు.

రాకపోకలు: - సర్. ఎ. పి. పాత్రోగారు యీ రోజు ఉదయము మదరాసు చేరిరి.

సర్. టి. శివభాసంపీళ్లగారు జనవరి 18 లేదినాడు మద్రాసునుండి బయలుదేరి డిల్లీకి వెళ్లెదరు.

వై. ప్రాసాదగారు గౌరవవిదువుల నొసగుటకు తర్వాత చేయుదురు. అక్కడ హాజరుకు వెళ్లుచున్నారు.

చెంగల్పూరు నాయకరుగారి ఆయుర్వేద ధర్మ వైద్యశాల - వేపేరి: - నవంబరు నెలలో 19295 రోగులు చికిత్స చేయబడిరి. అందులో 10509 హిందువులు 858 ఆంగ్లో యిండియనులు 2089 క్రైస్తవులు 890 మహమ్మదీయులు 28 లేదిన గర్భవంశాత్మక రోగులు చికిత్స చేయబడిరి.

సదరు సంఖ్య 881- చికిత్స వ్యయము రోగి 1 కి రోజు 1 కి 9. 1 దమ్మిడిలు ఆయనది.

సుగుణ విలాసనభ: - వై సభాపతి ది 1-1-27 న లేదిన వారంనాడు 5-15 గంటలకు రావుసాహెబ్ పి. సంబంధ మొదటియారుగారిచే రచించబడిన "మనోహర" అను నాటకమును తిరుళ్ళమున ప్రదర్శించెదరు.

మల్ల రాల్ శ్రీ శ్రీ వేదం వేంకటరాయ శాస్త్రిగారిచే రచించబడిన ప్రతాపరుద్రుడు నాటకమును ది 1-1-27 న తారీఖు ఆదివారంనాడు 5-15 గంటలకు తెలుగున విజ్ఞానరీత్యా పబ్లిక్ హాలునుండి ప్రదర్శించెదరు.

గొప్ప యున్నావైద్యుని మరణము - మదరాసు, డిసెం 30: - మాలానా, మాలియా, హాకి ము, హాకి, మహమ్మదు బదుద్దీను హుస్సేను సాహెబుగారు 28 వ లేదిన మరణించిరి. వీరు ప్రఖ్యాతి చెందిన వైద్యులు. శవమును (ప్రీటికేకలో నున్న నవాబు వాలాజా గోరీ యొద్దకు తీసుకొని వెళ్లిరి. రెండుజేలకు వైద్య జనులు ప్రార్థనయందు పాల్గొనిరి. శవమును బయలుపర్చి అందఱిని చూపిరి. హిందువులు మహమ్మదీయులు గూడ ప్రార్థనలయందు పాల్గొనిరి. వీరికి 98 సంవత్సరములు వయస్సు. వీరు ఆన్ జామనీయస్ లాహో అను సంఘమునకు మహాధ్యక్షులు. వీరు మెక్కాకు తీరగూత్రులగు గూడ బోయి యుండిరి.

రామరాజు

నెల్లూరునుండి వచ్చిన శ్రీమధ్వ విలాస సభవారు ఇచ్చట నాటించినందులనుండి నాటకము లాడుచున్నారు. ప్రదర్శనములన్నియు చక్కగానే ముగిసినవి. వీరు గడచినరాత్రి "రామరాజు" అను నాటకమును సాంకర్ష్య మహాలులో కడు రమ్యముగ ప్రదర్శించిరి. ఆంధ్రనాటక రంగద్వారకులగు నెల్లూరి నాగరాజరావుగారి నాటకమునందు పరాజిత్తుడనైతిరి. ఆంధ్రనాటక రంగమునకు నాగరాజరావుగారు విరపరిచియు. ఈ పాత్రకు వీరు ఆరోజుకంటె ఆరోజునకు కొత్తపన్నెలు తెచ్చిపెట్టుచున్నారు. దీనినిబట్టి జూచిన వారినటునాకాశీయము తెల్లము గాకమానదు.

శ్రీనివాసాచారిగారు అపారీపాత్ర ధరియించిరి. సంశ్రితము చాలవరకు తగ్గించిరి. పదచ్ఛేదన బాగుగ చేయుచున్నాడు. ఆదినుండి అంతమువరకు తమపాత్రను కడునిపుతంతో నిర్వహించిరి చెప్ప సాహసించుచున్నాము. రామరాజు నెదుటండినప్పుడు తరచు చూపిన గడుగుభావములను అమలుపరచుట మరచినను మరపునకు రావు.

రామరాజు పాత్ర కొంచెము శాంతముగ పవ్యములు దివన బాగుండెడిది. తిరుమలాంబ పాత్రధారి కంఠస్వని తగ్గించాడనున నాలుగైదుసార్లు పాడకుండనుండిన బాగుండును. వందనపాటలవారు తమపాటలను చక్కగ పాడి సభ్యులంపు వడసిరి. మొత్తముమీద నాటకమెంతో బాగున్నదని వ్యక్తతవుచు. పరమేశ్వరుడే సభవారికి సర్వవిధములతోడ్పాటుగాకయని ప్రార్థించుచున్నాము.

మద్రాసుకువచ్చినయొక వ్యముఖుడు

ప్రెస్టుఫోటో బూరోవారి నన్యాయము - ఫ్రెంచి యిండియా రెజిస్ట్రేషన్ అసెంబ్లీ సభ్యులును పుదుచ్చేరి నగరమునకు ఇండియను హేయరును హిందూ దేశములలోని సుప్రసిద్ధ కోటిశ్చకులును అయిన గౌ. ఎల్. జి. ఆ. కోగ్యస్వామి మొదలియారుగారు మద్రాసుకు పనిమీదవచ్చి నిన్ను సాయంకాలం తిరువళ్ళీకిగిరి. నున్న ప్రెస్టుఫోటో బూరోవారి కార్యాలయమును దర్శించిరి. కార్యాలయ యజమాను వారికి ఫలాహారముల విందు నొసంగిరి. ప్రెస్టుఫోటోవారి విచిత్ర ఫోటోలను చూపించిరి. అందరి పనివానితనమును వారెంతయు స్థాపించిరి. ఆంతలయ జమానులగు వీ. సర్వోజితావుగారు మొదలియారు గారిని పున్నులాలంకృతుల నొనర్చిరి. ఈసందర్భములో ఇంకొక ముఖ్యమైన విషయము చెప్పవలసియున్నది. ఇదివరలో ఫ్రెంచి యిండియాకు గవర్నరు జనరలుగానుండి వెళ్లిన లూయీ గెర్బి న్యూగారు ఉద్యోగమునువాదించి వెళ్ళబోవుటకు పూర్వము - ప్రెస్టుఫోటో బూరోవారి విషయమై యాదిగను యోగ్యతా పత్రము నొసంగిరి.

"మద్రాసులోని తిరువళ్ళీకిలో పనిచేయుచున్న ఈ ప్రెస్టుఫోటో బూరోవారు పత్రాలలో యాకాలనీకి సంబంధించిన ఫోటోలను యితరవ్యాపకములను ప్రచురించుచు నుండిరి. దక్షిణయిండియాలో వాకిగలవేరు ప్రతిష్టలకు అనుగుణ్యమైనట్లుగా వారి ప్రచురణములు ప్రసిద్ధిగాంచినవని ఫ్రెంచి ఇండియా గవర్నరు జనరలు తన సదభిప్రాయమును వెల్లడించుచున్నాడు."

శ్రద్ధానందహత్యను మహమ్మదీయనాయకుడు చూపించుట

పశ్చిమకోస్తా మహమ్మదీయ నియోజకవర్గ ప్రతినిధిగా గత సామ్రాజ్యకావనసభలో సభ్యులుగానుండిన మహమ్మదు షి ముంతుగారు స్వల్ప శ్రద్ధానందుని హత్యనుగూర్చి ఈమధునరీతిగా ఆస్పాసిదేవే పెను ప్రెస్టువారికి తెలియజేసిరి.

శ్రద్ధానందులవారి హత్యవార్తనాకు గర్భనిర్భరమైనది ఈ విగ్రహము లి న పె చా చి క కృ త్య ము ను మ హమ్మదీ యు లు ను తే ది త రు లు ను ఖం డిం చు చు ఇస్లాముమతములో నెక్కడను అట్టిపని ఆమోదించబడలేదు. కాబట్టి యదిపిచ్చవాని మూర్ఖావేశముల జరిగిన దనియే యొచటనెను. స్వామిశీయొక్క నిష్కలపట్టపాదయము నాకు సం తోషకాయకము. ఈకట్టి తురుకయొక్క ప్రారకార్యమును మహమ్మదీయలంతురును ఖండించెదరుగాక.

వి. సుబ్రహ్మణ్యయ్య కంపెనీ తిరువళ్ళీకియందలి కుప్పముత్తువీధి 25, 26 నంబరు

గల గృహమునందు వెండిమంగారపుకగలు, రాళ్లగలుచేయు వి. సుబ్రహ్మణ్యయ్యయ్యగారు పంపినకేటలాగును కృతజ్ఞతా పూర్వకవందనములతో అందుకొనుచున్నాము. ఈ కేటలాగునందు 88 పేజీలున్నవి. రాళ్లు పొడిగిన నగలు, బంగారనగలు వెండినగలు, బహుమానపు రజితపాత్రములు మున్నగువాటిని తయారుచేయుటకుగ మాణిగర్పులు మున్నగువివరములు చూచింపబడినవి. ఈకంపెనీవారి పనితనమును ప్రశంసించుచు పలువురు ప్రముఖులు యోగ్యతాపత్రములిచ్చినట్లు తెలియుచున్నది. వీరు సంస్థానములకు కావలసిన సింహాసనములు మున్నగువాటిని గూడ తయారుచేయుదురని తెలియుచున్నది. (వి. సుబ్రహ్మణ్యయ్యయ్య తపాలపెట్టె 428, తిరువళ్ళీకి మద్రాసు.

భారత క్రైస్తవులారా, కాంగ్రెసులో చేరుడు!

మద్రాసుజిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీవారి యాజమాన్యమున మొన్న సాయంకాలం మద్రాసులో కొక సభ జరిగినది. సి. యస్. గోవిందరాజమొదలియారు ఎం. యల్. పి. గారు అధ్యక్షత వహించిరి. డి. కుశంజి గారు ఉపసన్నిధిరి. వారీయవన్యాసములో భారతీయ క్రైస్తవు లందరిని కాంగ్రెసులో చేరవలసిన దని హెచ్చరించేరి. దేశములో జాతీయత రంగము వియలు చేరినదని న్ని హిందువులు మహమ్మదీయులు ఏకమై పనిచేయుచున్నారనియు క్రైస్తవులు చాలా అల్ప సంఖ్యాకులనియు కాంగ్రెసులో చేరనియెడల యెందును గాకుండ చెడిపోయెదరనియు స్వరాజ్యము త్వరలో వచ్చేయెడల కాంగ్రెసులో చేరిని పక్షమున వారిహక్కులు ప్రత్యేకముగ లక్ష్యముచేయబడదనియు కాంగ్రెసు ఒక్కటియే నిజమైన భారతజాతీయసంస్థానం యనియు హెచ్చరించిరి. అగ్రాసనాధిపతిగారు కూడా పైయభిప్రాయములనే పునర్వరణచేయుచు క్రైస్తవులందరునుకూడా కాంగ్రెసులో చేరి దేశక్షేమమునకై పాటుపడవలసి నదని కోరిరి.

తెహరా వెరిషియనుగల్పు రైల్వే

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి) - లండన్, డిశంబరు 30: - బ్రిటిషు అమెరికను స్టేష ఇంజనీరులు తెహరామండి వెరిషియను గల్పుకు వేయనున్న రైల్వేమార్గమును పరిశీలించుటకు జారితినుండి వెరిషియా: బయలుదేరిరి. వీరికగు ఖర్చును 7000000 పౌనులను ఋణము: నిచ్చుటకు బ్రిటిషు అమెరికనుల బ్యాంకులూ రాలొచ్చించుచున్నారు.

పార్టీ బాలభటోద్యమ గురువు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి) - లండన్, డిశంబరు 30: - ప్రపంచమునంతట ప్రొక్కుడు బండిమీద చుట్టచున్న మహావీరులూ లాగాన తేరిగి గోల్డుకోస్టు కేసునున్నారనియు తెలియుచున్నది. అట్టిరీత్యానండి హాహూదాటిరి. ఉత్తర సైన్యవారి అటవిని చాటిరి.

వికరగ్వ పోరాటము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి) - వాషింగ్టన్, డిశంబరు 29: - వికరగ్వ వాల్దలతో వార్తాపత్రికలు నిండిపోవుచున్నవి. మధ్య అమెరికాలో అధికారము యునైటెడ్ స్టేట్స్ వారిదా మెక్సికోదా యనుతగవు ఏర్పడినదట.

మంత్రివర్గము - రాజ్యాంగ సత్ములు

రాష్ట్రసభలో ఉన్న మంత్రివర్గమును నిశ్శాంతిచలపి నదనిస్వారాజ్యవాదులకు కాంగ్రెసుయిచ్చిన ఉత్తరవునుగూర్చి కలవరముగా మన్నది. శ్రీ ప్రెస్టువారు ఈ విషయములో దరి యాపుచేయగా కొన్ని క్రొత్త సంగతులుయలుబడినవి. కాంగ్రెసు పార్టీవారు ఇప్పుడున్న మంత్రిలనుబెదురొడ్డుల నశ్చయించినయెడల జప్తినుపార్టీవారు తమ పార్టీకి బలము వచ్చినదని తెలుస్తున్నాడు. సుధర్మలో జరిగిన బ్రాహ్మణేతరసభలో కర్ణాటకగూర్చిని లెంగాలురాజీయ వైదివిదులనుగూర్చిని పర్యవేంటు నెటిల్చుంట్లును గూర్చిని స్థితి ర్భావములు చేయబడినందు వల్ల కూడా, అసాగా జప్తిను పార్టీయొక్క దృక్పథము కార్యక్రమము విశాలభావముతో మార్చబడుటవల్ల శాసకమంది యాపార్టీ వారియందు అభిమానలై ఏకీభవించగలర. ఇందువల్ల కూడా జప్తినుపార్టీ బలపడగలదని న్ని అనేక మంది తెలంచుచున్నారు. జప్తినుపార్టీవారు తమ పద్ధతిను ఇంకా విశాలదృష్టితో మార్చి ఇరెటలనేకులు ఇందులో చేరవట్టుగా చేయదలంచుచున్నారు.

మంత్రిలను పడగొట్టుటకు కాంగ్రెసు వారిలో జప్తిను వారు చేరుటకులపరని తొందరపడి అనుకొనరాదు. మంత్రిలకు తీరములుండకూడదనే విషయంలో జప్తినువారు కాంగ్రెసుతో ఏకీభవించి పనిచేయగలరని తెలియుచున్నది. ఇప్పుడున్న ఇండియన్ లెంటు పార్టీలో చేరిన మంత్రిల యధికారమును స్వరాజ్యవాదులు జప్తినువారు కలిపి పడగొట్టినయెడల వాటి స్థానేపరు మంత్రిలుగా రాగలరు? స్వరాజ్యవాదులు మంత్రిపదవి స్వీకరింపరుగదా! జప్తినువారి కూడా స్వీకరింప యింటున్నారు. కనుక జప్తవరములు ప్రంభించగలవు.

పాలకోల్లు గ్రామంలో 9-1-27 సంగరం లేదిన పర్వమ గోదావరి కృష్ణాజిల్లాల లోకల్ బాడీస్ కాన్ఫరెన్సు జరుపుటకు తీర్మానించడమైనది. ఈ కాన్ఫరెన్సుకు శ్రీయత అయ్యదేవర కాశ్యపరావు, బి. పి. బి. యల్., యం. యల్. పి. గారిని అధ్యక్షులుగా నిర్ణయించెను.

చెన్నపురి బజారుధరలు

1926-వ సం॥ డిసెంబరు 31-వ తేది శుక్రవారము

1. ధాన్యములు.

మియాలు బా 1-కి రు 80 0 0 మొదలు 98 0 0 వరకు

బియ్యముబస్తాలు

మసుమ తెనాలిబి ,, వ 42 గలవి రు 13 0 0 14 0 0

నెల్లూరిబి ,, డిటో ,, 16 0 0 17 0 0

డిల్లి ,, డిటో ,, 16 0 0 17 0 0

రాగులు ర. 164 బస్తా 1-కి ,, 9 10 0 10 0 0

మవ్వలు ,, ,, 22 0 0 25 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు.

కందులు బస్తా 1-కి ర 205 ,, 15 0 0 16 0 0

పెసెగలు ,, డిటో ,, 13 0 0 15 0 0

పెసలు ,, డిటో ,, 15 0 0 16 0 0

మినుములు ,, డిటో ,, 16 8 0 18 0 0

ఉలవలు ,, ర 165 ,, 9 0 0 9 12 0

3. నూనెపస్తువులు.

నవ్వులనూనె బా 1-కి ,, 158 0 0 156 0 0

నెయ్యి మ 1-కి ,, 14 0 0 25 0 0

కొండాపురంవేరు సెనగపప్పుబా 1-కి ,, 45 0 0 48 0 0

ఇతరప్రదేశము ,, ,, 40 0 0 42 0 0

వేరు సెనగనూనెగానుగ బా 1-కి రు 105 మిషన్ నూనె 94 0 0

ఆముదము బా 1-కి ,, 108 0 0 104 0 0

4. చిల్లరపస్తువులు.

చాయపసుపు బా 1-కి ,, 65 0 0 66 0 0

మారపసుపు ,, ,, 25 0 0

మిరపకాయలు(గుంటూరువి) బా 1-కి 132 8 0 140 0 0

గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ముఖగు 1-కి రు 40,45

కాళహస్తిపాయకట్టు ,, ,, 50,55

బెల్లము బా 1-కి రు 40 0 0 60 0 0

చింతపండు బా 1-కి ,, 81 8 0 5 6 00

5. ఇనుము.

పట్టారకం బా 1-కి ,, 81 0 0 85 0 0

చదరం ,, 81 0 0 88 0 0

రవుండు ,, 81 0 0 84 0 0

6. నూలు.

పుట్టుకు యేనుగ నెం 80 పెట్టె 1-కి ,, 5 0 0

మాళియేనుగ నెం 20 ,, 6 9 0

నెం 20 బెన్ని-సింహం యీ ,, 6 15 0

నెం 24 ,, లాకి ,, 6 4 0

నెం 60 ,, కారం ,, 9 6 0

నెం 80 జమ్మరు ,, 7 8 0

నెం 40 ,, ,, 9 14 0

నెం 44 ,, ,, 5 1 0

నెం 14 1/2 పాండిచేరి ,, 6 6 0

నెం 12 1/2 న్యూకాటన్ ,, 5 0 0

నెం 14 1/2 న్యూకాటన్ ,, 6 6 0

నెం 10 1/2 కోయంబత్తురు ,, 5 8 0

నెం 12 1/2 ,, ,, 5 9 2

నెం 14 1/2 ,, ,, 6 8 0

నెం 12 1/2 మాళి ,, 5 4 0

నెం 16 1/2 ,, ,, 5 0 0

నూది.

కోండాపెట్టు బాగువ 1-కి రు 300 0 0

సల్నాడుదూది ,, ,, 145 0 0

గోహములు.

పండి 100 తులంకు ,, 57 4 0 57 8 0

పంగారు, తులము 1-కి ,, 21 4 0 21 8 0

పవరము 1-కి ,, 13 8 3

3 త్రిడి బా 1-కి ,, 238 0 0 248 0 0

రాగి డిటో ,, 258 0 0 260 00

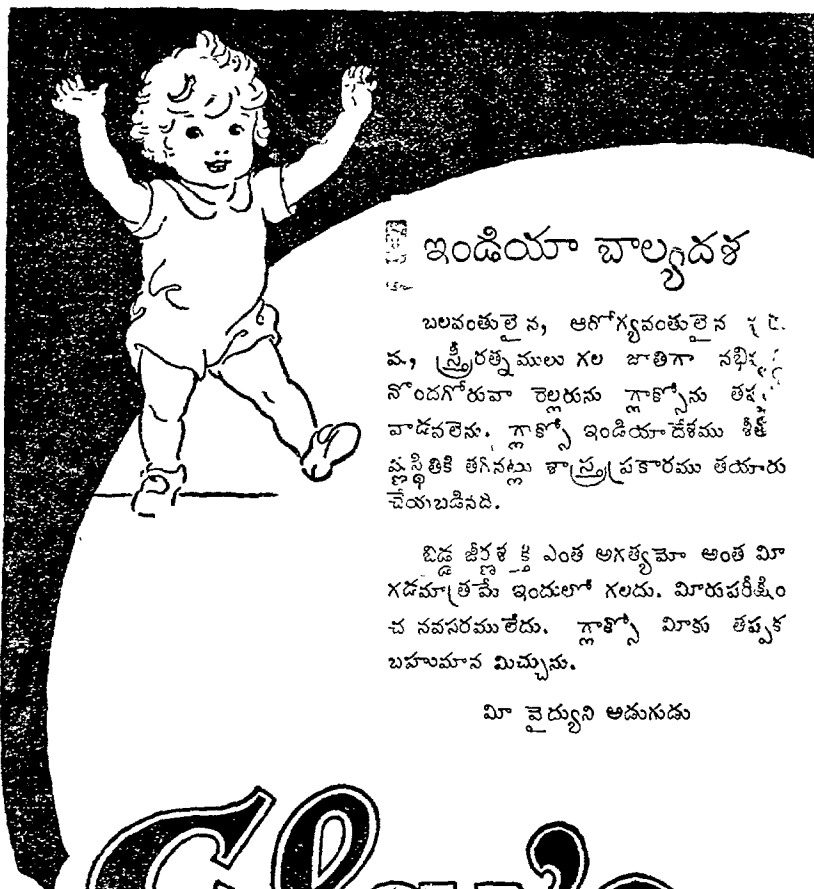
మోహినీతైలము

5 తుల నూనెగల సిసా 1-కి రూ. 0-12-0

మోహినీతైలము:— సువాసన గలిగి యుండును.

మోహినీతైలము:— తలయందు చుండు పోగొట్టును.

మృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

ఇండియా బాల్యదళ

బలవంతులైన, ఆరోగ్యవంతులైన పిల్లలను, స్త్రీరత్నములు గల జాతిగా సభ్యులను, నొందగోరువా రెల్లరును గ్లాక్సోను తప్పక వాడవలెను. గ్లాక్సో ఇండియాదేశము వీటి ప్రసిద్ధికి తగినట్లు శాస్త్రప్రకారము తయారు చేయబడినది.

బిడ్డ జీర్ణకర్త ఎంత అగత్యమో అంత మీ గడమాత్రమే ఇందులో గలదు. మీరుపరీక్షించి నవసరములేదు. గ్లాక్సో మీకు తప్పక బహుమాన మిచ్చును.

మీ వైద్యుని అడుగుడు

Glaxo

THE VITAMIN MILKFOOD.

ఆల్బ్రెక్ట్ యంగు అండు కో., లిమిటెడ్, (ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటుచేయబడినది.)

386

తపాలపెట్టె నెం. మద్రాసు.

జాతీయస్వపరిపాలన సమితి

కాశీలో సమావేశము

కాశీ, డిశం. 30—జాతీయస్వపరిపాలనా సమితి (నేషనల్ హోమరూలీస్) వార్షిక సమావేశము నిచ్చ జమ్మ దాసు ద్వారకదాసుగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగెను. గతసంవత్సర వార్షిక నివేదిక చదువబడినది. సభ్యులు కొందరు జాతీయపక్షమునందు పాల్గొనిరియు అ. భా. కాంగ్రెసు సంఘసభకు (అమామదాబాదు) బోయి ఇండియా కామన్వెల్త్ చట్టము విచారణ పండిత నైహూ మున్నగువారలతో గావించిరిగా ని లాభములేకపోయినచనియు అందుగలను. సవరు చట్టము ప్రజామోచమున బడయునట్లుచేసెడి యత్నములు యీమధ్య వెనుకబడినవి. సభ్యులుకొందరు ఎన్నికలలో మునిగియుండుటయు, దేశములో మత్తవైషమ్యములు ప్రబలియుండుటయు యందుకు కారణము. మదరాసులో రంగనాథం మొదల్యారు గారు సుసంయుక్త రాష్ట్రములలో ఇక్కలు నారాయణ సురుగారును మంత్రులుగ నియమింప బడుటకు సంకల్పము తెలియజేయ బడినది. అరంజేలుగారు ఆస్ట్రేలియాలోను మేజరు గ్రహము పోలు గారు ఇంగ్లాండులోను ఒనర్లిన కార్యమును మెచ్చుకొనిరి. శ్రద్ధానందస్వామి మరణహత్యకు అయివ్వలే విచారము తెల్పుచు వచ్చేయేడు సంఘసభ్యులు మత్తవైషమ్యములయొప్పును పుట్టు యత్నింపవలెనని తీర్మానింపబడినది. కరెన్సీమిషనువారి రిపోర్టు నందలి శిఫార్సులనుగూర్చి విచారింప కార్యనిర్వాహక వర్గము వారికి ఒప్పగించిరి.

కాంగ్రెసులో చేరుటనుగూర్చి దీర్ఘ ముగ చర్చజరిగెను. ఆవిషయమున నింక నేమియు నిశ్చయింపబడక పోయినను కొంతమంది సభ్యులు కాంగ్రెసునందు జేరిరి. ఎక్కువమంది అనుమతిముగ నున్నారు.

వచ్చేయేడు కాంగ్రెసుసభ మదరాసులో జరుగనున్నది గాన ఆరాష్ట్రమునందు ప్రచారము జేయవలయున్నదని మదరాసుసభ్యులు కోరిరి. కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యులలో కొన్నిమార్పులు జరిగెను.

ఉపాధ్యక్షులగు జమ్మ దాసుగారు విరమించిరి. దీక్షపు అరంజేలుగారు వారిసోనే యెన్నుకొనబడిరి. ఖాంబద్వారక దాసుగారు ప్రధానకార్యదర్శిపదవికి రాజీనామిచ్చిరి. ద్వారకదాసు టిలాంగుగారు జమ్మ దాసు ద్వారకదాసుగారు బి. శివ రావుగారు కార్యదర్శులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

నేషనల్ హోమరూలీస్ వారి నివేదికను శివరావుగారు చదివిరి. కామన్వెల్త్ చట్టమునకు రెండు సవరణలు వచ్చినవని మూచించిరి. వచ్చే యేడు చట్టము ను గూర్చి యెక్కువ కరపత్రము ల ప్రకటింపి యు ఉపనాగముల నొసంగియు ప్రచారము జేయవలెనని నిశ్చయించిరి. సభ ముగియులోపున అధ్యక్షురాలగు బిసెంట్యుగారు ఇండియా తరపున నెడతెరపి లేకుండ కృషి జేయుచున్నందుకు కృతజ్ఞత తెలుపుచు తీర్మానించబడినది. (అ. ప్రె.)

అఖిలభారత యువాధ్యాయ మహాజనసభ

ప్రొఫెసరు వాడియాడీజ్ - అధ్యక్షుడు

పాట్నా, డిశంబరు 29—అఖిలభారత ఉపాధ్యాయ సంఘమువారి మహాసభ శ్రీరత్నమున విద్యావిషయిక ప్రచర్యనము జరిగెను. శీహారు విద్యామంత్రి సర్ ఫక్రుద్దీన్ గారు ప్రచర్యనము ప్రారంభించిరి. సంఘముద్దేశ్యములతో తనకు చాల సానుభూతిగలవనియు, తాను మంత్రిగానున్నను లేకపోయినను, విద్యావిషయములందు తమకు సహకారశ్రద్ధ గలవని తెలిపిరి. ఇదివరలో 6 యేండ్లు మంత్రిగానున్నను తానేమియు విద్యాభివృద్ధికి పాటుపడలేనందుకు చాలచింతించితి ననెను. కాని అది తనతప్పిదము గాదనెను. ప్రచర్యనము స్వల్పమైనను ఫలితము లధికములు. తరువాత ప్రచర్యనము తెరువబడినది. కార్యనిర్వాహక వర్గమువారు కాశీ హిందూ విశ్వవిద్యాలయమునను సంబంధించిన శేషాద్రిగారిని అధ్యక్షులుగను, కాన్పూరు విశాలియగు దేవప్రసాద్ ఖడ్గేగారిని కార్యదర్శిగను యెన్నుకొనిరి. శ్రీ ప్రెస్సు.

(తూర్పుగోదావరిజిల్లా) రువికాపురములు శ్రీయుత ముప్పిడిరామమూర్తిగారు పూర్వము శ్రీరాములు అర్జునుడు చేసిన అస్త్రవిద్యను పచ్చయప్పహోలలో మంత్రిగారు గౌరవనీయ ఆర్. రంగనాథమొదలియార్ గారి అధ్యక్షతక్రిందను, ఆలోగనీ భవనమందు గౌ. వ్యాయమూర్తిమూర్తి వెంకటసుబ్బరావుగారి అధ్యక్షతక్రిందను పార్క్ ఫెయియలో ఖాన్ బహుదూర్ మహ్మద్ బజుల్లా సాహెబుహదర్ గారి అధ్యక్షతక్రిందను ప్రవర్తించిరి. చేరిన మహనీయులందరు పురాతన విద్య అభివృద్ధిముగా నుంచినందులకు ఆశ్చర్యపడుచు రామమూర్తిగారి అద్భుత చాతుర్యమును కొనియాడిరి. (ఒకవిలేఖరి)

[illegible]

బ్రాంచి:—శూత్తుకుడి, బెంగుళూరు.

శ్రద్ధానందమరణము—రవీంద్రుని సందేశము

శాంతినికేతన్, డిశంబరు 30:—విశ్వభారతి సభ్యులును శాంతినికేతన్, శ్రీనికేతనల నివాసులును ప్రేక్షకులు పలువురును శాంతినికేతనమునందలి కళాభవనమునందు ఆశ్రమసాంఘ్యేరి కోత్తనముజరుపుటనుస్వామిశ్రద్ధానందునిఅకాలఘోరహత్యా కారకమైన వరణమునకు చింతించుచు విచారింతును సూచించుట యింక హిందూసంఘపు భౌతికత్వవ్యయము ఆలోచించుటయను సమాజేశ్వరై. ఆదిహిరంగసభయందరవీంద్రును ఆస్థానచేపిం చేసిన ఆకస్మాత్తుగ అనుకొనవలసినది యిట్టి మరగాతము జరిగి నందులకు రవీంద్రుడుకొలదినిచింతించుచు మాటలాడెను. కొన్ని నూసములక్రిందట మహానీతినియహత్యలతోనుండెను. హత్యల కంటెను సూరదురాగోపిం జరుగదండెను. వీనికంటెయు మౌనిచ్చి, మతైక భావమును, దేవుడు దేవు యను వ్యప్తియే కారణములు. ఇప్పుడు జరిగిన యాఘాతకృత్యము అరుదైన ట్టియు శుద్ధసాత్వికమైనట్టియు సునమైన స్వభావముగలట్టియు ఆయనచేయుచున్న ఘనకృత్యమునకు మూలపురుషుడైనట్టి యు ఒక సుహృదుని మనలనుండి విడదీసిన యాఘాతకృ త్యము వాటికన్నిటికిని మించినది. ఈశ్వరును వినినంతనే కోపమును విసువును జనించుట న్యాయము. మానవమాద్రునకు కోపము శ్రోధమునందుట సహజముకాని వానిని అణచిపె ట్టుటయే ఘనకార్యము. కోపమునకును భయమునకును వీరు చిక్క నిచ్చినయెడల మనమును పరసమానలమే యగుదుము. ఈకోపమునుమన మనము శాంతము నవలంబింపవలయును అపాయము, కష్టము మనకుదగ్గరనేయున్నవి. మనము భౌతి విషయముల గ్రహింపవలయును. మారదృష్టి యుండవలయును. మహమ్మదీయులు మనదేశీయులు మతము భేదమైనను వారును మనర క్షమాంసములే. వారులేనిది స్వరాజ్యము మాట అనవసర ము. ఈదేశములో నివసించుచున్న రెండుసంఘములును యొక దాని నొకటి పరుషజాలరు. సుహమ్మదీయులు హిందువుల నవ నూనించుటకు హిందువుల ఆపకత్తయే కారణము. నీరసపక్షము తన్నుతాహింసింపుకొనుటయేగాక బలవంతమైన పక్షమునుగూడ చేరచుచున్నది. ఏలనన అన్యాయమునకును దౌర్జన్యమునకును పురికొల్పుచున్నది. ఇదివరలో గగ్గిన మత మహమ్మకారణము

లనే గగ్గినఅల్లరులు హత్యలు మనము చేసినపాపములకు దేవుడు విధించిన శిక్షయని తలంచుచున్నాము. యుగయుగముల నుండి యు కలములు అడ్డంకులబెట్టి అనేకల హింసింపియున్నాము. దీని కంతకును కారణము మనమతసారము యెరుంగకుండుటయే. మనకును మహమ్మదీయులకునుగూడ వదును చాల అడ్డంకులేర్ప డినవి. సుహమ్మదీయులకు కష్టముని తోచుచున్నది యెనునగా హిం దువుల లో చదువు కొనిన వారు ను చదువును న న్న వారు ను కూడ అట్టి క ట్టుబాట్లకు లొంగియుండుటయే యిదియే. స్వరాజ్యమార్గమున గోతులలే నున్నది. రాజకీయరక్షము వాటిని దాటజాలకున్నది. అందు ఎలననే సొందువులకేగాక భారతదేశమంతటనుగూడ కీడు వా టిల్లుచున్నది. ఇట్టిఅల్లరులన్నియు హత్యలన్నియు మనకు మో చ్చురికలు. మనమందరమును వికమర్శమునకు పాటుపడవలెను. ఒంబుకెత్తినము అసహనము యిన్నియు వీచులే. నుతపిచ్చి లకు గూహించెరములు. ఇట్టి విషమపరిస్థితులలో హిందువులకు నేనిచ్చి సలహాదేయన కనీతిర్చుకొన నెంజరారు. మనమొక్క డ నీరసముగానున్నామో పశుతుల్యులకు జనులకు మనమనకాశ మిచ్చుచున్నామో అది కనుగొనవలెను. జీవితము గడుపుటకు బలవంతులమై యుండవలెను. స్వరాజ్యముకొనుట బలవంతులమై యుండవలెను. మనలను కొ ట్ట వచ్చు జ ను ల కు బు నినచ్చునట్లు వికమత్త్యము కల్గియుండవలయును. అసహనము మాని అస్పృశ్యతను తోసివేసి కష్టదశయందుండు సుహమ్మదీ యులకు వారికుతమును పునరుద్ధరింపుకొనచేయు నుద్దేశండు మ హమ్మదీయులకు సహాయము చేయవలెను. (ప్రీ ప్రెసు.)

మహమ్మదీయులు హిందువులగుట

ఆకోలా, డిసెంబరు 30:—29 న లేదీన ఇరువురు మహమ్మ దీ యు లు తి రి గి హిం చూ మ త ము ను స్వీకరించిరి. శ్రీవివారశాస్త్రి హోమము చేయించిరి. తరు వాత స్వామి ఛాయాపటమును ఊరేగించిరి. కుంజ్రా, చిం తామణి, దేవభాను, దినాకరశాస్త్రిగా భ్రమవ్యసించిరి. స్వామి వారిత్యాగశక్తు లుగ్గడించుచువారేయుద్యమముకొరకు ప్రాణ ములత్యజించికో ఆ యుద్యమమును కొనసాగింపమనిరి. కుంజ్రా గారు హిందువులకు శుద్ధిసంఘటనములనడపుటకు హక్కుగల

దు. హిం దువు లం ద రు స ర్వ స మా ను లు గం దు అయికమత్త్యము ప్రధానమని నుగ్గడించిరి. స్వామివారి యుద్య మము కొనసాగించుటకు 25 వేల నిధిని ప్రోగుచేయ తీర్మానిం చిరి. అప్పుడే కొంతవరకు పోగొనెను. (ప్రీ ప్రెసు.)

ఆర్య సమాజ విధానము

ఆకోలా, డిసెంబరు 30:—భాన్యుగానులో శివ రా ము ఘోష్టోకు అను బ్రాహ్మణ రాజకీయ ప్రచారకుడు మ హమ్మ దీయులారంగనుండి హిందూమతము స్వీకరించినఒకమహారాష్ట్ర (ప్రీ)ని వివాహమాడెను. ఆర్యసమాజపద్ధత్యప్రకారము జరిగెను. ఆమెను రాజకీయ, మతైక, సాంఘిక ప్రచారసేవలకు తర ఘీడు చేయ నేర్పాటు చేయబడెను. (ప్రీ ప్రెసు.)

జాంబాయి, డిశంబరు 30 :—అఖిల భారత పత్రికా సంపాదకుల సంఘమువారు యిట్లు తీర్మానించిరి. “వివిధ స్థల ములందు ప్రత్యేకముగ వార్తాపరచారము వెడలుచున్న ధృత్తి కా విలేఖరులను మర్యాదపీనముగ చూచుచున్నటుల దెలియు చున్నది. వారికి ఆహ్వానింపబడిన అతిథులవలెనే మర్యాదలు జరుగునుగాక. (ప్రీ ప్రెసు.)

జాంబాయి, డిశంబరు 30 :—పోర్చుగీసు ఇండియాలో క్రొత్తదట్టము అమలులోనికి వచ్చినట్లు తెలియవచ్చుచున్నది. శాసనసభయందు 15 గురు సభ్యులలోను అధికసంఖ్యాకులు యిదివరలో యెన్ను కొనబడెడివారు. ఇప్పుడో 5 గురు ప్రభుత్వ సభ్యులును 5 గురు అధికారులును 5 గురు ప్రతినిధులును నుం దురు. ఎన్ను కొనబడవలసినవారి ఎన్నికలు జరిగినవి. (ప్రీ ప్రెసు.)

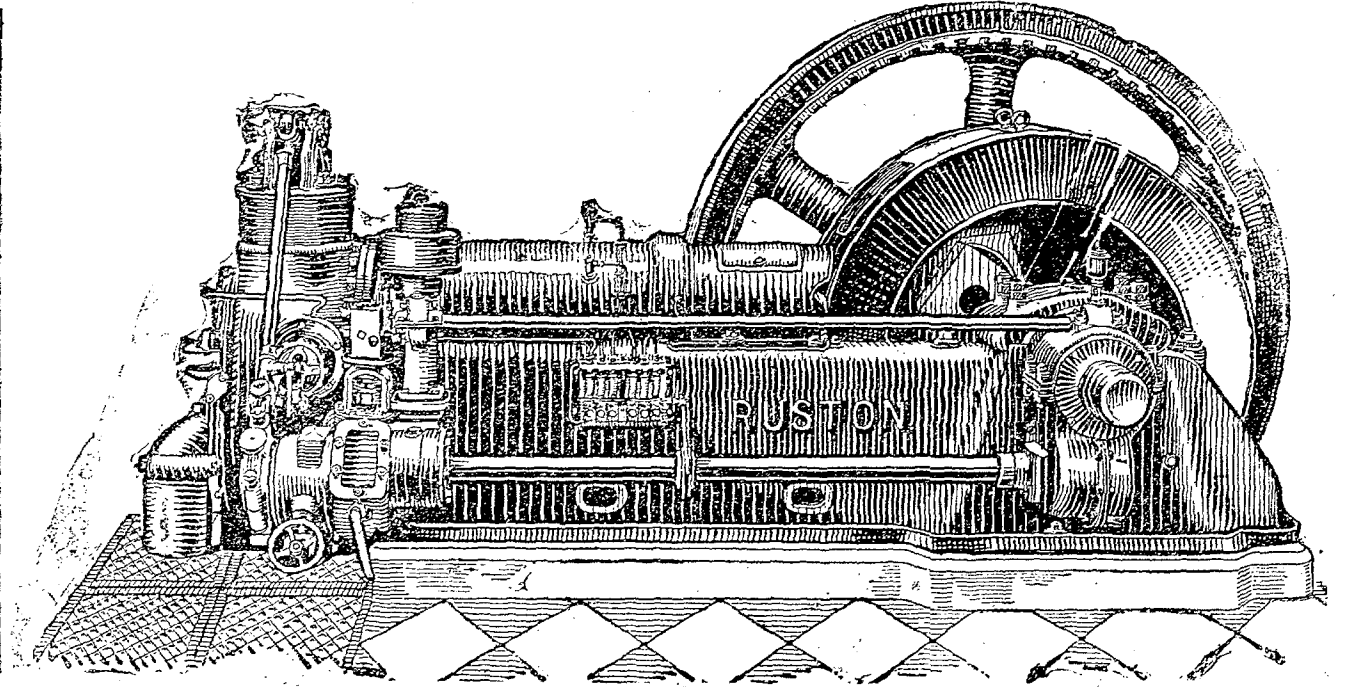
హస్సన్, డిశంబరు 30:—5వ మైసూరులాయర్ల మహాసభఉల్ల యమున వాణివిలాస బాలికాపాఠశాలయందు సమావేశమయ్యె ను. వృద్ధ న్యాయవాది అంబుగ నారాయణయ్యంగారు సోదర న్యాయవాదులను సన్మానించెను. పిమ్మట అధ్యక్షుడు శితా రామయ్యంగారు తమ అధ్యక్షకోపన్యాసమున పరిష్కరిము గావలసియున్న న్యాయస్థాన సమస్యల నన్నిటిని గూర్చి ముచ్చటించిరి (ప్రీ ప్రెసు.)

ది రస్ట్ నేక్రూడ్ ఆయిల్ ఎంజిను

ప్రస్తుతము బజారులోనున్న ఆయిల్ ఎంజిను లన్ని టికంటెను మిక్కిలి పోడిమిగలది. త్వరితమే కదులును. హోప్, స్ట్రోక్, మాగ్నెటా, చిక్కు గునవి లేవు.

పోయ్యికి మిక్కిలి సరసమైన నూ నె చాలును. కొద్దినూనెతో పనిచేయును. చతురతనిమియు ఉండ న వ న ర ము లేదు.

నెం ఎ 4512 రు, చిత్రముగల మా క్యాటలాగునకు వాయుడ.

సోల్ విజంటు:—మాస్సి అండు కో, లిమిటెడ్, ఎంజీర్లు, తపాల్ వెల్డె నెం 60, మద్రాసు.

నైకిలు ప్రయాణీకు లందరును

2638

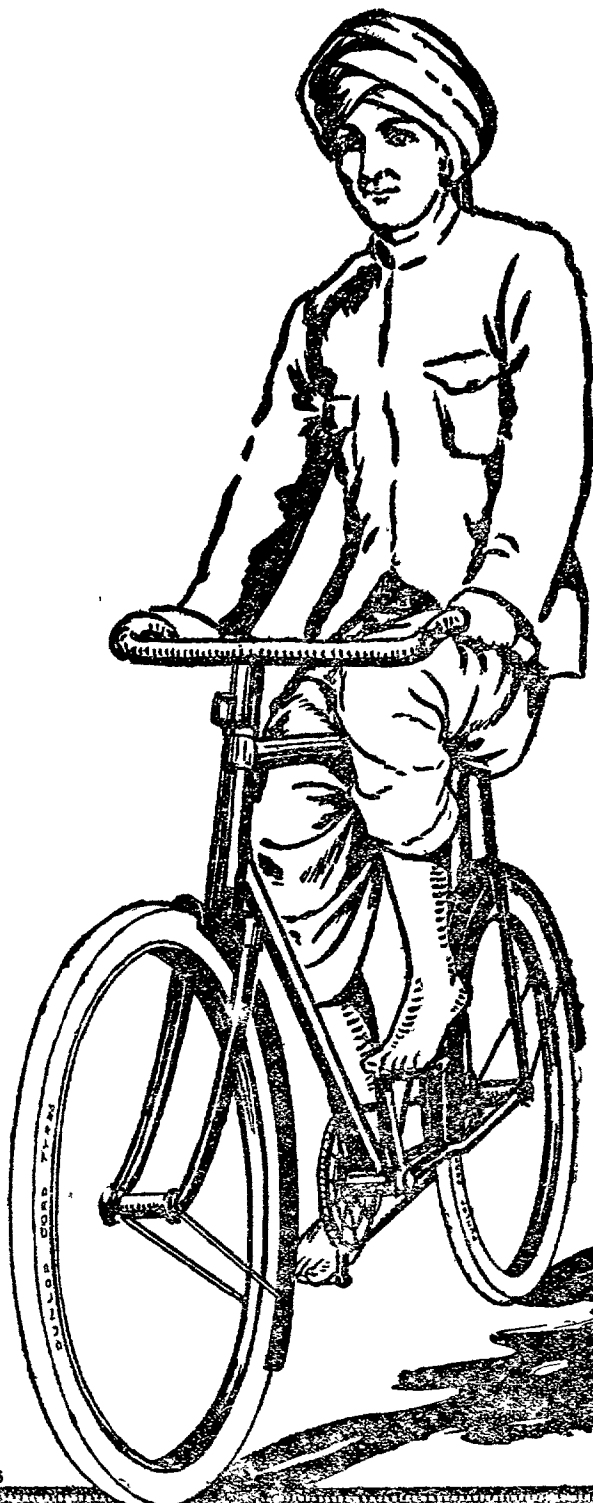
సౌఖ్యమునకును

వేగమునకును

నమ్మకమునకును

డన్లప్ టైరుల నుపయోగించిన

తృప్తిని పొందగలరు.

fit
DUNLOP
and be satisfied.

ది డన్లప్ రబ్బర్ కంపెనీ

(ఇండియా) లిమిటెడ్.,

బొంబాయి, కలకత్తా, ఢిల్లీ, మద్రాసు.

కరాచీ, లాహోరు, రావుల్ పిండి,

బెంగళూరు, రంగూను, కొలంబో.

జనరాజదాసుగారి యువన్యాసము

ధియాసఫిస్తు - కళలు

కాళి, డిసెంబరు 30:—జన రాజదాసుగారు తన ఆం

త్యోపన్యాసమును కళలనుగూర్చి ధియాసఫిస్తుల దృష్టిని తెలుపుచు నిచ్చిరి. మానవునందు ముఖ్యవిషయము తన జీవితమును అత్యుత్కృష్టదశకు తీసుకొనివచ్చుటయే. మతము వేదాంతము కళలు కాస్త్రము నివి మానవుని జీవితమునకు ముఖ్యమైనవి. కళలు మాన జీవితమునందు వానిని ఉత్కృష్టదశకు తీసుకొనివచ్చుటకు ప్రయత్నించువారికి సహాయపడును. అకాశ్వతము నుండి కాశ్వతమునకును సత్యదూరమునుండి సత్యమునకును దారి చూపును. జీవితము నుత్కృష్టముగ చేయుటయే కళ. చిత్రకావ్యమును వేదాంతిని భేద ముక్కుడనేకలగు. చిత్రకారుడు అధికారముచే నిర్మాణమును చెందును. వేదాంతి త్యాగముచే నిర్మాణమును పొందును. చిత్రకారున కంతర్దృష్టియేమాలము. వీడియోచూచి అలోచించి సంతసించి జయమును చెందినట్లుబ్బి పోవును. ధియాసఫిస్తు త్రికరణశుద్ధిగ ప్రయత్నింపవలెను. సత్యకళయందు మాయలేదు. కళయేసత్యము. జీవి దేవునియందలి భాగమేయని గ్రహింపవలెను. శాంతి, జయము, సంతోషము లివియే ప్రతియొక్కరికిని కావలెను. భారతదేశమందలి యే వస్తువుగాని కళాచిత్రముగాక యుండలేదు. అందమైన వస్తువునే మీచుట్టునుండుకొనుడు. జీవితమును జయించుటయే కళ యొక్క ముఖ్యోద్దేశము. (అ. ప్రె.)

లాహోరు, డిసెంబరు 30:— పంజాబు ఒలింపిక్ టూర్నమెంటు లాహోరులో 17, 18వ తేదీలలో జరుగును.

(అ. ప్రె.)

బొంబాయి మంత్రుల

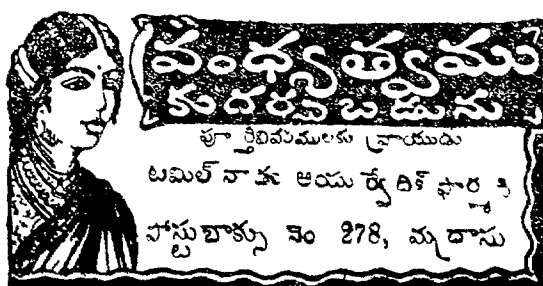
నియామకము

మహమ్మదీయుల నిస్సహా

బొంబాయి, డిసెంబరు 30:—మహమ్మదీయులు క్రొత్త

మంత్రివర్గమునందు తమకు ప్రాతినిధ్యము లేనందులకు చాల కోపముగనున్నారు. ఇంతవరకును మంత్రిగనున్న డెల్టా లిగారు “టైమ్సు ఆఫ్ ఇండియా” విలేఖరి కిట్లుచెప్పిరి. మహమ్మదీయులకు ప్రాతినిధ్యము ఆసంఘసంఖ్యకును, ప్రాముఖ్యతకును నెను కుబడినందులకు పరిహారము చేయుటను తగినటు లుండవలెను. సంఘద్వేషము భారతదేశమునన్ని ప్రయత్నమును చేసిననుండక తప్పదు. త్వరలోనే జాతీయత సంఘద్వేషమును అణచిపెట్టగలదు. గాని యుండకతప్పదు.” (అ. ప్రె.)

నాగపురము డిసెంబరు 30:— లిన్లిన్ గామిషను మూడురోజులు రేచూరులోనుండి నాగపురము జనవరి 20వ తేదీన వత్తురు. 22వ తేదీన అకోలావెళ్లి 26వ తేదీన నాగపురమువత్తురు. 28 వ తేదీన హోషాంగబాదుద్వారా నెడలుగురు. (ఫ్రీప్రెస్)

కొచ్చిక్, డిసెంబరు 30:— కొచ్చిక్ గుజరాతీ బ్రాహ్మణులు వ్యాసదామోదర శ్రేష్ఠిగారి అధ్యక్షత క్రింద దేవాలయములో సమావేశమై యాదిగువ తీర్మానము గావించిరి—

“గుజరాతీ బ్రాహ్మణులు యిచ్చుట సమావేశమై శ్రీ స్వామి శ్రద్ధానందుల వారి మరణమునకు వగచుచు వారి కుటుంబమునకు సానుభూతి తెలుపుచున్నారు. పిరికిపంపలె హీనమైన హత్య గావించినందులకు అమత పిచ్చివానిని నిరసించుచున్నారు. స్వామివారి ఆత్మకు మాత్రము శాంతిగలుగుగాక. వారు దేశమునకు చేసిన సేవయు మతమునకు చేసిన సేవయు గ్రహించి హిందూనాయకులు వారి దీక్షను కొనసాగింతురుగాక.” (అ. ప్రె.)

నాగపురము, డిసెంబరు 30:— హిందూసభవారి యాజమాన్యమున రా|| బ|| డి. లక్ష్మీనారాయణగారి అగ్రాసవాధి పత్యమున బహిరంగసభ గావించి శ్రీ స్వామి శ్రద్ధానందుని ఘోరహత్యా కారకమైన మరణమునకు వగచుచు ఆయన ఆత్మకుశాంతి గలుగుగాక యని తీర్మానించిరి. అ. ప్రె.

కలకత్తా, డిసెంబరు 30:— పి. వి. రామసుగారు రె నారసు హిందూ విశ్వవిద్యాలయమునందు పట్టప్రదానోత్సవ సందర్భమున నుపస్థితులు. అ. ప్రె.

పాట్నా, డిసెంబరు 30:— గవర్నరుగారు ఏలామా నుండి 2 వ తేదీ వచ్చి డ్రమాను వెళ్లుదురు. పోలీసు నూపరెంటుగారి మరణమును గూర్చి గవర్నరుగారు విచారము నూచించిరి.

గుల్తాను అసామరు, అగర్వాలాగార్లను ఆహ్వానింపగ నియమించిరి. అ. ప్రె.

ది హిమాలయా భీమా కంపెనీ లిమిటెడ్ జననమృతమైన భీమా కంపెనీ

హెడ్ ఆఫీసు 8, డల్ హౌస్ స్క్వేర్, కలకత్తా.

సరసమైన ప్రీమియములు:—ఇంత శ్రద్ధగాను చురుకుగాను ఏ యితర భీమా కంపెనీలలో తీర్పు పరిష్కారములు లేవని యిండియా యింతట మెప్పుడవదినది. మూలధనము చెక్కుచెదరని గవర్నమెంటు హామీ బాండులలో నున్నది. భారాత్మకమైన కమీషన్ ఏజెంట్లు కావలెను. పలుకుబడు యాక్రింది చిరునామాకు వ్రాయవలెను.

091 ఆరాధ్యుల మూటయ్య, ఏజెంట్లు, సావర్కలోని, తూర్పు గోదావరిజిల్లా.

Advertisement for firearms featuring an image of a revolver and text in Telugu. The text describes the quality and availability of the weapons.

కాను బంగారమునకు, సీమవెండికి, రత్నములకు పూచీ నిచ్చేదము.

Advertisement for jewelry and gold products, featuring an image of a necklace and text in Telugu. It promotes high-quality jewelry at competitive prices.

చదువుడు! యోచించుడు!! కొనుడు!!!

జగత్ప్రసిద్ధిచెందిన కామినియా నూనె (రిజిస్టరు చేయబడినది)

ఉష్ణద్రవ్యముల కిది ఆహారమైన వాసనద్రవ్యము. ఇది వెంట్రుకలు దోడిపోవడం కాపాడుతుంది, వారి యొక్క ఆభివృద్ధిని, సౌగంధ్యము పెంచును. పుట్టియందు గలుగుచుండు పారద్రోలును, బట్టలను మాన్పును. రంగుమాగిన వెంట్రుకలకు మామూలు రంగును గలిగించును.

దీనియందు మనోహరమైన నూవాసన గలదు. ఉపయోగించిన తరువాత మెదడుకు ఉత్సాహమును, చల్లదనమును, మంచియోచనను గలిగించును. జీవన శలవంది దీనిని ఉపయోగించి, దీనిచే గలుగు అపారమైన అత్యుత్కృత గుణమును గుఱచించి చాల గొప్పగా వాడవచ్చును.

ఈ దిగువ తెలుపబడిన యోగ్యతాపత్రము చదువుడు.

దివ్యాచంద్ర భండారి, అమృతపర పంజాబునండి వ్రాసినది:—

“మీ కామినియా నూనెను పరీక్షించితిని. ఇది వెంట్రుకలు పెరుగుటకు, అందముగా నుండుటకు చాల ఉపయోగకరము. వి. పి. మూలముగా 4 బుడ్డును దయచేసి పంపుడు.

దీనిని ఉపయోగించుటకు మరువకుడు. ఇప్పుడే దీనిని కొనుడు.

1 బుడ్డి ధర రూ 1-0-0 పాస్తుఖర్చు 0-0-0 ప్రత్యేకము. 8 ” ” 2-10-0 ” ” ”

హెచ్చరిక:—కామినియా నూనె ప్రాచీనమునకును, గ్రామ మునందును నుండు నాగరిక మె యందుకు ప్రతిమిత్రమునందు తప్పక దొరకును. కొందరు వర్తకులు తెలియనివర్తకము చేసి రికము నిచ్చి “ఇది సరసము, శ్రేష్ఠమైనదని” చెప్పుదురు. అందులో వారికి గొప్ప లాభము గలదని తెలుసుకొనుదు గాన అట్టి చల్లని వ్యాపారచండ్రములకు మీరు బాంబడకుడు. ఎప్పటికిని కామినియా నూనె తప్ప మరేదయి వాడనూడ దని స్థిరపరచుకొనుడు.

అత్తరుల లన్నిటికి రాజవంటిది ఓటో దిల్ బహారు

Advertisement for Otto's products featuring an image of a product box and text in Telugu. It describes the benefits of the product for various uses.

1 బుడ్డు బుడ్డి 1-4 ధర రూ 2-0-0; వి. పి. ఖర్చులు అదా 0-5-0 ప్రత్యేకము. కాంపిట్ బుడ్డి 1-4 ధర రూ 1-4-0; ” ” 0-5-0 ” ” ధర రూ 2-0-0

సోల్ ఏజెంట్లు:—ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కంపెనీ, 288, జమ్మా మసీదు మార్కెట్టు, బొంబాయి.

126 2034 నిజాయ్:జంట్లు:—భవానీ అండు కో వారు, నల్లగొండ దక్కన్

గంటలలో వీరవీర్యమును గట్టిపరచి పంసార గుభవిచ్చును. మూత్రములలో ను, స్వప్నములలో ను నవ్వుచునున్న నిర్వి సంతాప మొనగును. వెల రి-0-0

రతిరంజన్:—వీర్య ప్రభునకు దాంపత్య సౌఖ్యమునకు రి-0-0 తెలము పోగొట్టుకొనిన పుంస్త్ర్యులు తిరిగియిచ్చినపుంశక్త్యము తొలగింపును రి-0-0. అశోకశ్రీల కనుమవ్యాధ్యులకు పంజీవి రి-0-0 అమృతరత్నా కరము 45 బంధదగ్గి, ముమ్ద్రాను.

మరవిబందే

గుంటూరుజిల్లా కలెక్టరు

గుంటూరుజిల్లాలో కలెక్టరుపరిశీలన ననుసరించి, 1-1-27 తేది పగలు 2 గంటలకు శ్రీ అయ్యన్న శెట్టిగారి సత్రము, ఒంగోలులో ఖామనివారణోపాయముల గూర్చి యోచించుటకు సభ ఏర్పాటుచేసి, శ్రీయుత భారా గోపాలకృష్ణగారు కృషి సల్పుచున్నారు.

మనజిల్లాలో యిట్లే కలెక్టరుబాధగల యితర తాలూకా వారుకూడ వారివారి తాలూకాలలో సభలు జరిపి, తగునివారణోపాయములగూర్చి యోచింప బ్రూరింతురు.

జిల్లాలోని అధికారులకుమీద సమయములలో చిగుడో ప్తము కలుగజేసిన ప్రజలకు తోడ్పడుదురని ఏర్పాటుచు నున్నాను.

ఒంగోలు తాలూకాలో శాస్త్రచారము ముగిసినతోడనే యితర తాలూకాలకు వచ్చుటకు సిద్ధముగా నున్నాను.

తెనాలిలో, “కలెక్టరువారణోపాయము” ఏర్పడనున్నది. వివరములు ముందు తెలుపబడును.

దేశంబరు 31 వ తారీఖు మొదలు జనవరి 31 వ తారీఖు దాక యీ క్రిందిప్రదేశములను చూచెదను.

కామమను, చిలకలూరిపేట ఒంగోలు, అద్దంకి, సంత మాగులూరు, వినుకొండ, కావాలపూడి, గుంటూరు, సిద్ధులరాళ్ళపల్లి, నరసరావుపేట, గుంటూరు, తమిళాడ, తెనాలి.

తెనాలి పి. అంజనేయరావు మం. యం.

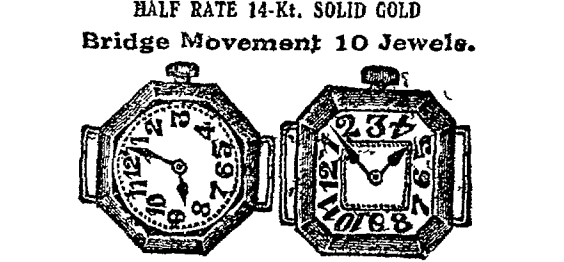
ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

ఈ గ్రంథములో జగత్సీగారకీ, హస్తకామము, అంగ్ల ఇంద్రజాలము, మంత్రకాస్త్రము, భూతవైద్యము, యంత్రములు, చీల్ల పేక తమాషాలు, వినోదివిద్యలు మనుష్యుని మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టను పుట్టించుట, జీవముతో సమాధియగుట, శరీరము లేని కలచెట్ల మాట్లాడిండుట, గాలిలో మనుష్యుని నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములున్నవి. దీనిచే మేజిక్ చేయగలరు. వెల రూ 4.

చమత్కార గణితము:—(బెట్టెనియిక్ కమిటి వారిచే అప్రూవు కాబడినది.) ఇందులో విచిత్ర వినోద మనో గణితములు, సమస్యలు, చిక్కుప్రశ్నలు, యుక్తి తమాషా లెక్కలు, గణితావధానముగలవు. జ్ఞానము మనోబలము ఇచ్చు రసవంత లెక్కలున్నవి. ప్రతివానిదగ్గర నుండవలసిన పుస్తకము వెల రూ. 1 వి. పి. చార్జి అ ర. (6 కి రూ 5. 12 కి రూ 9. పోస్టేజి యనాం).

2118 పి. ఆర్. జనార్దనంశాతూడు, ఒంగోలు. (గుంటూరుజిల్లా)

HALF RATE 14-Kt. SOLID GOLD Bridge Movement 10 Jewels. Original No. 30. Sale Price Rs. 15. Very Strong Bridge Movement, 10 Jewelled in 10 holes very handy and beautiful really a boon, solid gold, guaranteed for 10 years. Do not lose this opportunity. Write to:—HAMECHER WATCH CO., VEPERY, MADRAS.

1926 - 1927 సం॥రమునందు చెన్న పురి పందెములు గిం డి వింటరు మీటింగు (5 దినములు) విదవదినము, శనివారము 1-1-1927 ప్ర ధ మ పందె ము మధ్యాహ్నము 2-15 గంటలకు

2034 నిజాయ్:జంట్లు:—భవానీ అండు కో వారు, నల్లగొండ దక్కన్

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

జనవరి 26 (31-12-26)

ఇరువదిగజముల (సీన్) ధరలు

కారికొమ్మలు—22 X 22 ముంగిసమార్కు (2) రు 8-0-0 సరాసరి రకము రు 7-8-0.

కారికొమ్మలు—22 X 22 వేరు రకములు (2) రు 8-0-0. సరాసరిరకము రు 7-0-0.

తెలుపుముట్లు—1708 (సెట్) రు 12-7-0 గ్లాస్ 9000 (సెట్) రు 12-6-0 ఎఫ్. ఎఫ్. 78 రు 8-4. ఇ. సి. 78 రు 8-8-0, 881888. రు 12-12-0; 8978 రు 7-10-0 1702 రు 10-4, ఆఫ్. 734 రు 7-14-0; Z. 78 రు 10-12.

40 సెంబరు, సీమ (5 పౌండ్లకు) టూక్రి—రు 4-10-6 చలువ(కొంగ) రు 8-0; చలువ(ఎనిటిక్స్) సజరకు రు 7-2-0.

40 సెంబరుజపాను(పదిపౌండ్లకు) నక్షత్రము 9-8-0

60 సెంబరు సీమ (5 పౌండ్లకు) అడక తెర సెమలి రు 16-4; గడ్డిబండి రు 8-11-6, ఎద్దుగడియారము రు 8-9-0; వేటకాడు రు 8-7-0.

60 సెంబరు జపాను(పదిపౌండ్లకు) భూగోళము—సీలంచే రు 16-12-0.

లోహములు ఇనుము:—తెలియను చట్టకమ్మిలు ఒక బారువకు ధర 29-0, రు 32. ఇత్తడిరేకు:—జర్మన్ (డిప్మాన్) రు 285, రాగిరేకు రు 258;

టిన్ రేకు:—(90 మొదలు 95 వరకు ఉన్న కేన్ ఒకటి రు 20-0.

కలాయి సెంకురేకు :— 24" గోళి 6" 7' 16-0-0 8" 9" 10" రు 16-8-0

సిమెంట్ పీచారు వెల:— నార్వే ఆవుమార్కు రు 17-8, సెమలి రు 11-12-0.

“జింక” వక్రైర

(రెడి) రు 36-10-0. వాముదాధరలు జనవరి రు 37-2-0 ఫిబ్రవరి రు 36-8-0 మార్చి రు 36-13-0

వేరు సెనగపప్పులు మార్కెట్ ధరలు:— “మిషీన్” రు 45.

సాదాపాను రు వేరు సెనగనూనె “గానుగ” రు 105. “నెస్”

ఆముజము (గ్రామధర) రు 101.

వదును చేసినతోలు రతి 1 టికి

స్తుతోలు (8 1/2 మొదలు 9 రతులు) రు 0 14 9 రు 0 15 9

“ (7 1/2, 8) రు 0 13 9 రు 14 3 9

“ (తేలిక) రు 1 1 3 రు 1 2 0

“ జెంగుకూతు (8 1/2 మొదలు 9 1/2) రు 0 15 10 రు 1 0 6

“ “ (తేలిక నరకము) రు 1 1 9 రు 1 2 6

“ (విజయనగరం 7 1/2, 8) 0 14 9 రు 1 0 0

“ (ఏలూరు 7, 7 1/2) రు 0 15 8 రు 1 0 8

చెతోలు రు 0 10 8 రు 0 11 0

చెమడతోలు రు 1 1 0 రు 1 1 9

పుడూడతోలు రు 1 13 6 రు 1 14 6

కుకతోలు రు 2 8 0 రు 2 12 0

కొత్తతోలు రు 2 10 0 రు 3 0 0

వదును చేయని పచ్చితోలు

జెంగుకూతు మేకతోలు 100-కి రు 165 0 0 రు 185 0 0

జెబాన్ మేకతోలు “ రు 160 0 0 రు 170 0 0

జెంగుకూతుగొత్తతోలు “ రు 180 0 0 రు 170 0 9

జెబాన్ గొత్తతోలు “ రు 180 0 0 రు 180 0 0

అవారముపట్ట బారున 1-కి రు 26 0 0 రు 33 0 0

కొన్నపట్ట “ రు 20 0 0 రు 23 0 6

రక్కాయలు “ రు 30 0 0 రు 45 0 9

ఇనాముగానే పంపబడును

ఇనాముగానే పంపబడును కమునకు వాసిన పంపబడును అం దులో

రుకణి కుక్కర్

ఏల శ్రేష్ఠమైనదనే వివరములు గలవు. 1, 2, 4, 6, 8 నుండి పరిశోధనలైన 5 పైజాల లో గలను. ధర రు 13, 18, 22, 27, 32. కారే 3 ధర. ప్రత్యేకము.

రుకణి కుక్కర్ కో

నెం. 19 మదరాసుదివిధి రాయలూరు, మదరాసు 2128

మాన ఫాల్లా సి సి మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

వలకులభము! (పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము) గుణవర్ధకము! కరీమలో ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి పైశ్చికాకం కీమాత్రలు దివ్యావృత్తము. అదీర్ఘము, అరచి, ఆవుగింజలు, అగ్నిమాంద్యము, అలిదాహము, ఎక్కిర్లు, సర్వాంగముల యందు బలతయము, పిక్కులు, పార్శ్వములు, కిరక్కు, క్రక్కు, అగులు మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పులను బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమును నడచును. ఈమాత్రలు మేమావారేనొప్పులను వెంటనే మాన్యును. ఇందు ఆనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడేమాచిన నిజము తెలియగలదు. విరుదానా:— (1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలక్ట్రు, కృష్ణాజిల్లా.

విజంట్లు కావలెను 2081

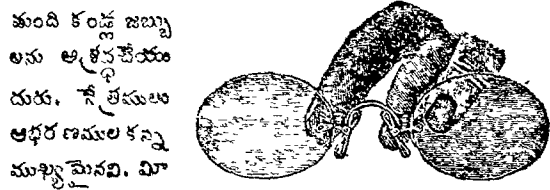
తలనొప్పి, యిక్ష్మయంబా, చేయి కాలు పట్టుకొనుట. పంటిసాప్పి మొదలగువ్యాధులను ఒక తుణుములో పోగొట్టగల ఖ్యాతి తెందిన “జామా తెలమునకు” సమమున మందు వేరేది యు లేదు. చాల యోగ్యతాపత్రములను పొందియున్నది. బుడ్డి 1-కి అణాలు 6 యిచ్చి ఉపయోగించి చూడుడు.

అమర్ చెందు, శోభాచెందు

యింగ్లీషుమందులు ఫలసరకులు సల్పూరిక్, నైట్రిక్, మొరాటిక్ ఆసిడ్లు, వ్యాపారస్థులు, నెం. 63 నైన్పునాయనివిధి, మదరాసు.

విక్సన్ అందు కో;

సులోచనములను విక్రయించువర్తకులు 165 (బ్రాడ్వే - మద్రాసు క్రాంచి 588) ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ రిటైల్ షాపు, మద్రాసు మహాళా చాల

మంచి కండ్ల జబ్బు లను అశ్రుచేయు దురు. శస్త్రములు ఆధరములకన్ని ముఖ్యమైనవి. మా కండ్లయందు జబ్బుగల్గిన తోచివేషమున అశ్రుచేయక వెంటనే ములోచనములతోలకై మారు బాబులు (వ్రాసిన మీ జబ్బులనుండి విముక్తి జేపగలకు. మా యేజంట్లు ఉత్తరపరగ కాలలో ప్రచారముచేయుచున్నార. వాడు తక్కువ ధరలో ములోచనములను నియమించగలడు. ధరలు సరసము.

విక్సన్ ష్రేముగల ముక్కన్నములు రు 3 నుండి రు 6 వరకు రోలుగోలు బంగారములై ష్రేముగలవి 6 “ 9 “ ష్రేష్ఠ ష్రేముగలవి 7 “ 10 “ లిండ్ నర్ ష్రేముగలవి 8 “ 12 “ చ పది 1-8 “ 8 “

ఓ రియంటల్

గవర్న మెంటు సెక్యూరిటీ

జీవ భీమా కంపెనీ, లిమిటెడ్., 1922-1924 గత మూడు సంవత్సరములకు కంపెనీ వ్యవహరించినందులకు ఫలములు:

లాభములు రూ 51,00,000 జీవ భీమాపై రూ.

1000-టికి సంవత్సర మొకటింటికి

రూ 22 1/2 చొప్పునను

యెండ్ల మెంటు భీమాలపై రూ.

1000-టికి సంవత్సర మొకటింటికి

రూ 18 చొప్పునను

అధికమైన బోనసులు.

అభ్యుదయాభిముఖమునం దుండు ప్రజాభిమాన మును కంపెనీ పడనినందులకు నిరూపణము.

నూతన భీమాలు { 1924 - రూ 2,37,34,000 1925 - రూ 2,96,42,000

ఈ సంఖ్య లింక నధిక మగుచున్నవి. ఆదాయకరముగ జీవభీమాలయందు

ధన ముంచుట మే తరుణము. వివరముల క్రిందివిలాసములకు వ్రాయుడు:-

ఎఫ్. ఇ. వెయిడ్ బ్రాంచి సెక్రటరీ

ఓరియంటల్ భీమా కట్టడములు

తపాల వెటె 8, మదరాసు. బెంగళూరు బ్రాంచి: 672

ఓ రియంటల్ బిల్ డింగు సౌత్ పారేడ్, బెంగళూరు. టివండ్రం బ్రాంచి: టివండ్రం.

ముఖ్యమైన మూడువిషయములు

ఆరోగ్యమును, విశ్వరము, ధనము వీటినే మానవుడెప్పుడు కాంక్షించును. వీటిని సంపాదించుటకు మరేమియు కష్టపడవలసరములేదు అయితే 150 పుటలు గల

కామశాస్త్రమును

చదివినచాలు. ఒకకార్డు వ్రాసిన మీకు యినాముగా కపాల్ ఖర్చులేక పంపబడును.

ఆలంకరిత హాఫార్మసీ, 26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు. బ్రాంచి:— మెయిన్ రోడ్డు, కాకినాడ

నెలకు రూ 2. పోస్టు విద్య.

ఉర్దూ, (తురకము) ఇంగ్లీషు, సంస్కృతము, హిందీ, పంచాంగగణితము, జ్యోతిషము ఉత్తరప్రత్యుత్తరముల వ్యాఖ్యానేర్పగలము. మీ ఇంటితోను దుండితే చదువవచ్చును. వారము వకు ఒకపాతము. భాష ౧ కి నెల ౧ కి రూ. ౨. 6 నెలలో మంచి భాషమురాగలదు. వేరే గ్రంథములు కొనవలసరములేదు. మీ సంతకము లన్నిటిని తీర్చగలము. మా పోస్టు ఖర్చులు మేమే భరింతుము.

అచ్యుతవిద్యాలయము బ్రాంచి (1) నైజాము. వెంకటాద్రి, మధ్యతాలూక. యన్. జి. యన్. ప్రత్యే.

నూతనయౌవనబలములకు

అమృత రత్నాకరం 45 బండరు పీధి మద్రాసు వారి పీర్బుంద్ యితర మందులవలె తాత్కాలిక సౌఖ్యాభిలాషకు కలుగచేయుమందు కాదనియు దేహమునకు శాశ్వతమైన బలము ఆరోగ్యము నూతనయౌవన వంకరించు జేయు ననియు తెలిపి కొంటిని. పి. శ్రీరాములు, అసిస్టెంట్ ప్రెస్ మనుష్యులు, శేతంచెర్ల.

అమృత ఆంజనము

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్య 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్య 6-4-0 ప్రతియింట నుండదగినది
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుళెట్టివీధి, మద్రాసు లేక 249, ప్రేరి రోడ్, ఫోర్టు - బొంబాయి.

హనుమాన్ సబ్బు

లోక ప్రసిద్ధమైనది. దీనికి నమా
నమైనది వేరులేదు. చర్మవ్యా
ధులకు సంజీవివంటిది. ఎచ్చలు
నుదూరుకును.

యస్. రంగనాథంశెట్టి అండు బ్రదరు, నెం 12, బందరు వీధి, మద్రాసు.

1727

వాణిముద్రాక్షరశాల, బెజవాడ.

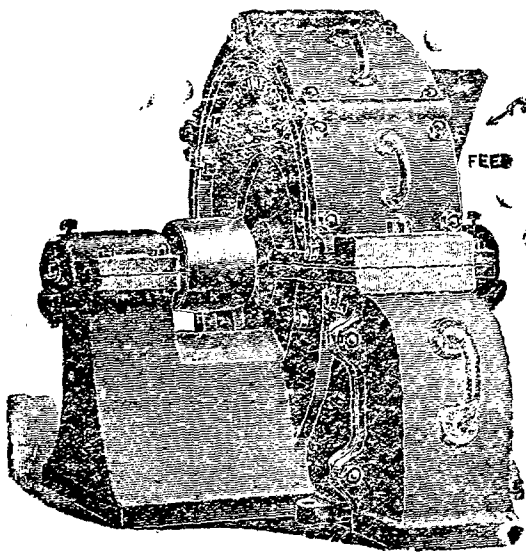
1042

అచ్చు బైందువులు, రబ్బరు స్టాంపులు, స్టీల్, రాగి, బంగారము, పెండిన మానులపై చెక్కుట,
స్లాకులు చేయుట, స్టేషనరీ సామానులు.

(609)

ఎం. గ్రేవింగు

నేడే మాజుబి
తాకు వ్రాసి, ఈ
ప్రతికపేరును తె
లుపుడు.

గొప్ప తరగతికి చేరిన
గ్రేన్ డింగు మెషిన్ రి

ఈ మెషినులు శీకాయ, పదును చేయుటకు తగిన
బెరడు, ఎముకలు, నెల్లికాయలు, సున్నము, చిప్పలు,
ధాన్యములు మొదలగు వాటిని పొడిచేయును.
వీటిని మేము స్టాకునుండి సరఫరా చేయగలము.

కార్టరు పేటెంటు డిస్ ఇంటి గ్రేటరు

వాటికి కావలసిన మార్షల్ పోర్ట్ బుల్ స్టీము ఎంజినులు, లేక బ్లాక్ ప్లాన్ ఆయిల్ ఎంజినులు
కూడ సరఫరా చేయగలము.

మార్షల్ సన్ను అండు కో, (ఇండియా) లిమిటెడ్

ఎంజినీరులు:

మద్రాసు - బెజవాడ - తంజావూరు - కోయంబుత్తూరు.